

Kemijärven kaupungin talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025

Kuva: Heidi Haavisto 18.11.2022 lasten oikeuksien päivä Kemijärvellä

Sisällys

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
1. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät	3
1.1.1. Julkinen talous	3
1.1.2. Kuntatalous	8
1.2. Kemijärven toimintaympäristö ja kehitysnäkymät.....	12
1.2.1 väestökehitys	13
1.2.2. Elinkeinot ja työllisyys	16
1.2.3. Kemijärven talous	18
1.2.4. Kemijärven talouden tasapainottaminen.....	20
1.2.5. Osallistuva budjetointi	21
1.3. Kaupunkistrategia	23
1.3.1. Strategian sitovat tavoitteet.....	23
1.3.2. Liikelaitokselle asetetut erillistavoitteet	25
1.3.3. Konserniyhteisöille asetetut erillistavoitteet	25
1.3.4. Hyvinvointikertomus 2021-2025	26
1. 4. Talousarvion ja suunnitelman rakenne, sitovuus ja seuranta	28
1.4.1. Talousarvion rakenne ja sitovuus	28
1.4.2. Talousarvio, sisäinen valvonta ja riskien hallinta	28
1.4.3. Tilivelvolliset	29
1.4.4. Henkilöstö	30
2. KÄYTTÖTALOUSOSA	32
2.1. Kaupunginhallitus	33
2.2. Tulevaisuuslautakunta	37
2.3. Elinvoimalautakunta.....	50
2.4. Ympäristöterveyslautakunta	59
2.5. Liikelaitoksen johtokunta	63
3. TULOSLASKELMAOSA.....	67
3.1. Kemijärven kaupungin tuloslaskelma 2023-2025 (ulkoinen, sis. peruskaupunki + liikelaitos) euroa	67
3.2. Kemijärven kaupungin tuloslaskelma 2023-2025 (ulk./sis., sis. peruskaupunki + liikelaitos) euroa	68
3.3. Kemijärven kaupungin tuloslaskelma 2023 (ulkoinen., sis. peruskaupunki, liikelaitos ja koko kaupunki) euroa	69
3.4. Kemijärven kaupungin tuloslaskelma 2023 (ulk./sis., sis. peruskaupunki, liikelaitos ja koko kaupunki yhteensä) euroa	70
3.5. Kaupungin tuloslaskelman perustelut (sis. liikelaitos)	71
4. INVESTOINTIOSA	76
5. RAHOITUSOSA	80
6. TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS	85
6.1. Kemijärven lämpö ja vesi Oy	85
6.2. Koillis-Lapin Sähkö Oy	87
6.3. Itä-Lapin Energia Oy.....	89

6.4. Keski-Lapin Voima Oy	91
6.5. Kiinteistö Oy Kemijärven Vuokratalot	93
6.6. Kiinteistö Oy Kemijärven Töveli	95
6.7. Kemijärven Roikka Oy	97
6.8. Kemijärven Kehitys Oy	99
6.9. Elwira Oy	101
6.10. Kemijärven Jäähalli Oy	103
6.11. Saura-säätiö	105
6.12. Osuuskunta Uurto	108

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Ukrainan sota alkoi alkuvuonna 2022. Kemijärvelle perustettiin kovalla kiireellä Migrin vastaanotto-keskus turvapaikanhakijoille. Heidä on parhaimmillaan ollut kaupungissa noin 300 – 400 henkeä. Sota näyttää pitkittyvän, ja nyt tärkeää olisi saada heidät kotoutetuksi kaupunkiin.

Lisäksi korona aiheuttaa edelleen omalta osaltaan melkoisia haasteita kaupungin toimintaan, koska tauti levisi myös laajasti Kemijärvelle, eikä merkkejä sen taantumisesta vielä ole. Kyseinen epidemia on aiheuttanut kaupungilla kuluja ja resurssien kohdentumista sen hoitamiseen, eikä valtion korvaukset riitä niitä täysmääräisesti kattamaan.

Talouden sopeutusohjelman 2020 – 2022 viimeinen vuosi on meneillään. Näyttää siltä, että ihan tavoitteeseen ei päästä, mutta riittävän lähelle. Syynä siihen miksi kaikkia tavoitteita ei saavuteta, on korona ja henkilöstöpula. Ilman riittäviä resursseja muutoksia ei pystytä viemään suunnitellulla aikataululla läpi. Lisäksi mm. monitoimikeittiön rakentaminen on viivästynyt, ja sen kustannussäästöt kohdistuvat suunnitelmavuosille. Vastuualuepäälliköiden tapaamisia on jatkettu edelleen kuu-kausittain, ja ohjelman toteutumista on seurattu laajasti niin tarkastuslautakunnassa, valtuustossa kuin kaupunginhallituksessa sekä iltakouluissa yhdessä luottamusmiesten kanssa. Vaikka talouden tila nyt on huomattavasti parempi, niin vuoden 2023 talous näyttää olevan vielä hyvällä tasolla, mutta suunnitelmakauden loppuvuodet 2024 ja 2025 ovat jo aika hämärän peitossa jopa Kuntaliiton mielestä. Tiukkaa taloudenpitoa on vielä siis jatkettava.

Kaupungin talous on saatu kuntoon kovalla työllä. Aiempina vuosina Kemijärvellä oli suurena pelkona joutua kriisikunnaksi kattamattomien alijäämien vuoksi. Nyt sitä pelkoa ei enää ole, ja talous on kääntynyt merkittävästi ylijäämäiseksi. Talouden sopeutusohjelmalla on tässä ollut suuri merkitys, ja nyt uusimpana Ukrainan sodan vaikutuksena energian hinnan nousu, eli sähkönmyynnistä saadut tulot ovat kasvaneet vuonna 2022, ja korkeiden hintojen odotetaan jatkuvan vielä kesään 2023. Toisaalta energian hinnannousu kasvattaa kaupungin kustannuksia, ja luo painetta hinnankorotuksille vuodelle 2023.

Valtuuston hyväksymä kiinteistöohjelmalla Vuokratulojen taloutta tuetaan merkittävästi seuraavana ja suunnitelmakautena. Tällä on tarkoitus purkaa ja kirjata vajaakäytöllä olevien kiinteistöjen tarvearvoja ja niistä aiheutuvia kustannuksia alas. Näillä toimilla tavoitellaan Vuokratulojen toiminnan ja talouden tervehdyttämistä tulevina vuosina.

Tulo- ja kiinteistöveroihin ei kaupunginvaltuusto tehnyt muutoksia, koska kaupungin taloudellinen tila on muuttunut selvästi paremmaksi. Vuonna 2023-2024 myös Nuolivaaran tuulivoima-alueelta on odotettavissa merkittäviä kiinteistöveroja.

Työttömyys on edelleen laskenut, mutta pysynyt kuitenkin korkealla tasolla koronan jälkeen. Suurin haaste työttömyyden alentamiselle ovat yli 50-vuotiaat miehet. Avoimia työpaikkoja on runsaasti, mutta osaamiset eivät kohtaa, eli työttömillä työnhakijoilla ei ole sellaisia taitoja, mitä työmarkkinoilla tarvitaan. Lisäksi koronan aikana työvoimaa siirtyi toisille toimialoille. Tietyillä toimialoilla on suorastaan työvoimapula, ja kaupunki onkin tehnyt omia ratkaisuja, joilla on onnistuttu pitämään työntekijät töissä tai houkuttelemaan uusia töihin.

Pelko yritysten kyvystä selviytyä koronasta näyttää olleen aiheellinen, mutta ei niin paha kuin mitä ennusteissa pelättiin. Yrittäjien ja yritysten kyky sopeutua on osoittautunut hyväksi.

Henkilökunnan hyvinvointiin on kiinnitetty huomiota. Tavoitteena on edelleen saada sairaspotilaat kaupungissa alenemaan yhteistyöllä mm. työterveyden kanssa sekä esimiehiä tukemalla.

Suuri muutos kaupungille on hyvinvointialueen perustaminen. Se tarkoittaa, että 2/3-osaa henkilökunnasta siirtyy hyvinvointialueen työntekijöiksi. Se tarkoittaa myös sitä, että organisaation pitää muuttua toimintaympäristön muuttuessa. Tämä muutostyö on jo menossa. Koska tuo muutos on erittäin suuri, saamme varautua siihen, että osa muutokseen liittyvistä asioista toteutetaan vasta vuoden 2023 aikana.

Vuonna 2023 Kemijärven kaupunki luovuttaa Vuoden talvikaupunki tittelin jollekin muulle paikkakunnalle. Ensi vuonna juhlitaan kuitenkin Kemijärven kaupungin 50-vuotisjuhlia täysin rinnoin.

Kemijärvellä 18.11.2022

Atte Rantanen
Kemijärven kaupunginjohtaja

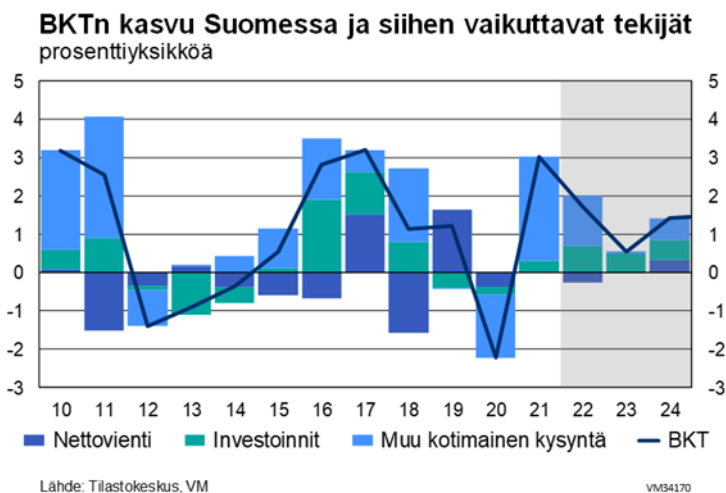
2. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

1.1.1. JULKINEN TALOUS

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen (VM julkaisu 2022:58) mukaan maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energiakriisin ja Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Rahapolitiikkaa on kiristetty Yhdysvalloissa sekä euroalueella ja korkotasot ovat olleet nousussa. Ennusteena on, että pitkät ja lyhyet markkinakorot nousevat vuoden 2024 loppuun saakka. Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan vuonna 2022 yhteensä 1,7 %, v. 2023 yhteensä 0,5 % ja v. 2024 1,4 %. Kuluttajainflaatio on kiihtynyt ja on jo lähes 8 prosenttiin ja inflaatio nousee keskimäärin 6,5 prosenttiin tänä vuonna kansallisella kuluttajahinnalla mitattuna.

Taulukko 1. BKT:n toteutuma ja ennuste v. 2022-2024

Sodan vaikutukset heijastuvat tuontiin pakotteiden, kaupan häiriöiden ja pienentyneen viennin kautta. Suomen Venäjän viennin vähentymisen vuoksi tavaroiden ja palvelujen vientiin on haettu korvaavia markkinoita. Tuontituotteita pystytään korvaamaan kuitenkin nopeammin kuin uusia vientimarkkinoita pystytään löytämään.

Vuonna 2023 maailmantalouden kasvunäkymät ovat heikkomat kuin tänä vuonna, mikä hillitsee kotimaisia investointeja. Julkisen kulutuksen määrä supistuu v. 2023, kun vaalikausi päättyy ja määräaikaisten menolisäykset lakkaavat. Kulutusmenojen kasvu jää hyvin maltilliseksi v. 2024, kun hyvinvointialueiden aloittamisesta ja järjestäytymisestä aiheutuvat menokustannukset pienenevät. Julkisen kulutuksen arvo nousee koko ennustejakson ajan, kun hinnat nousevat ripeästi.

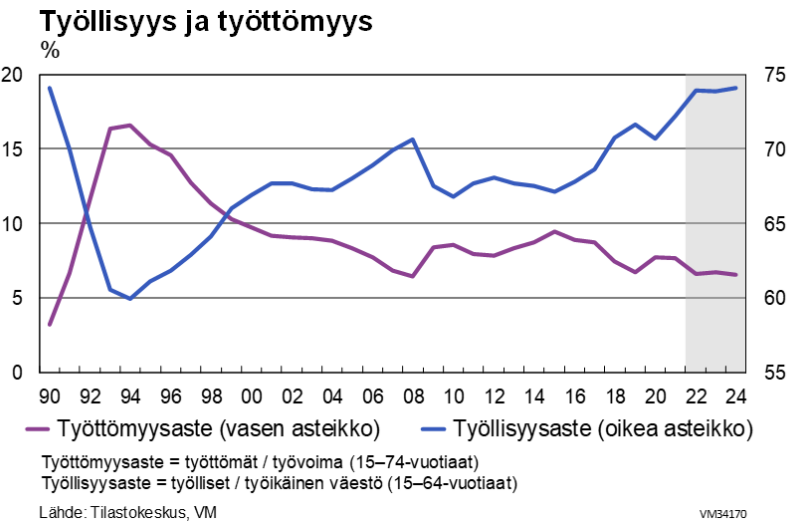
Tulevana talvena joudutaan ehkä säännöstelemään energian kulutusta. Inflaation hidastamiseksi tehtävät toimet ja mahdollinen energiapula saattavat heikentää talouskasvua jopa ennustettua enemmän. Jos inflaatio osoittautuu ennustettua nopeammaksi tai pitkäkestoisemmaksi, korkotaso tulee olemaan ennustetta korkeampi.

Palkkasopimukset on tyypillisimmin sovittu kahdeksi vuodeksi, mutta ensi vuoden korotuksista on tarkoitus sopia tämän syksyn tai ensi vuoden alkupuolen aikana. Oletuksena on, että vuoden 2023

sopimuskorotukset ovat korkeampia kuin v. 2022. Oletuksen taustalla on työvoiman vahva kysyntä ja merkittävästi nopeutunut kuluttajahintojen nousuvauhti. Palkkaliukumien oletetaan olevan keskimääräistä suurempia ensi vuonna ammattitaitoisen työvoiman suuren kysynnän vuoksi. Nimellisansiot nousevat arvion mukaan 3,5 % ensi vuonna.

Niukka talouskasvu vähentää työvoiman kysyntää ja työllisten määrä supistuu hieman v. 2023. Työllisyyden kääntyminen laskuun lisää työttömyyttä etenkin jalostustoimialoilla, mutta työllisyyssasteen ennakoidaan kohoavan hieman tästä vuodesta. Etenkin palvelutoimialoilla työllisten määrä sen sijaan kasvaa talouden elpymisen johdosta. Työllisyyssaste nousee 74,1 prosenttiin vuonna 2024, johtuen osin siitä, että työikäisen väestön määrä supistuu. Mikäli työmarkkinoiden kohtaantongelmat ja työvoiman saatavuus alueittain tai ammateittain eivät muodostu työmarkkinoiden toimivuuden esteeksi, laskee työttömyyssaste 6,5 prosenttiin v. 2024.

Taulukko 2. Työllisyys ja työttömyys Suomessa

Julkinen talous jatkaa vahvistumista tänä vuonna ripeän verotulojen kasvun sekä koronaepidemian vuoksi tehtyjen tukitoimien vuoksi. Ensi vuonna alijäämä alkaa kasvaa uudelleen. Julkinen talous pysyy rakenteellisesti alijäämäisenä tulevat vuodet ja julkisessa taloudessa on pidemmällä aikavälillä kestävyysvaje. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan n. 3 % suhteessa BKT:hen eli n. 9 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla.

Julkinen talouden merkittävimmät riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen. Venäjän hyökkäys Ukrainaan sekä siitä seuranneet markkinahäiriöiden vaikutukset voivat heijastua julkiseen talouteen ennustettua enemmän niin yleisen talouskehityksen kuin myös tilanteen vaatiman varautumisen tai kansalaisille tehtävien kompensatioiden kautta. Myös covid-19-epidemian mahdolliset uudet aallot sekä niiden kerryttämä hoitovelka voivat lisätä julkisen talouden menoja. Oletettua suurempi korkotason nousu kasvattaisi julkisen talouden velkaantumisen riskiä.

Taulukko 3. Talouden kasvu hidastuu

Lähde: VM:n julkaisu 2022, 19.9.2022

Hintojen nousu hyyydyttää talouden kasvun

	Uusi 2022s 2021	Vanha 2022k 2021	Uusi 2022s 2022	Vanha 2022k 2022	Uusi 2022s 2023	Vanha 2022k 2023	Uusi 2022s 2024	Vanha 2022k 2024	Uusi 2022s 2025	Vanha 2022k 2025	Uusi 2022s 2026	Vanha 2022k 2026	Uusi 2022s 2024–2026
BKT:n määrä, muutos-%	3,0	3,5	1,7	1,5	0,5	1,7	1,4	1,5	1,5	1,3	1,4	1,2	1,4
Työttömyysaste, %	7,7	7,7	6,6	7,2	6,7	6,8	6,5	6,6	6,4	6,5	6,3	6,4	6,4
Työllisyysaste (15–64 v.), %	72,3	72,2	73,9	73,0	73,8	73,6	74,1	74,0	74,4	74,3	74,7	74,5	74,4
Ansiotasoindeksi, muutos-%	2,4	2,3	2,6	2,6	3,5	2,5	3,0	2,6	3,0	2,7	3,0	2,8	3,0
Kuntien ansiotasoindeksi, muutos-%	2,3	2,4	2,3	2,6	3,8	2,5	3,8	2,6	4,4	2,7	4,0	2,8	4,1
Palkkasumman muutos-%	5,1	5,0	4,8	3,6	3,3	3,3	3,3	3,1	3,4	2,9	3,3	3,1	3,3
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	2,2	2,2	6,5	4,0	3,2	2,1	1,8	1,7	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9
Kuntien peruspalvelujen hintaindeksi, muutos-%	2,4	2,6	3,8	3,2	3,8	2,5	3,3	2,4	3,8	2,5	3,7	2,8	3,6
TAE:ssä käytetty vos-indeksi, muutos-%		2,4		2,5	3,8								

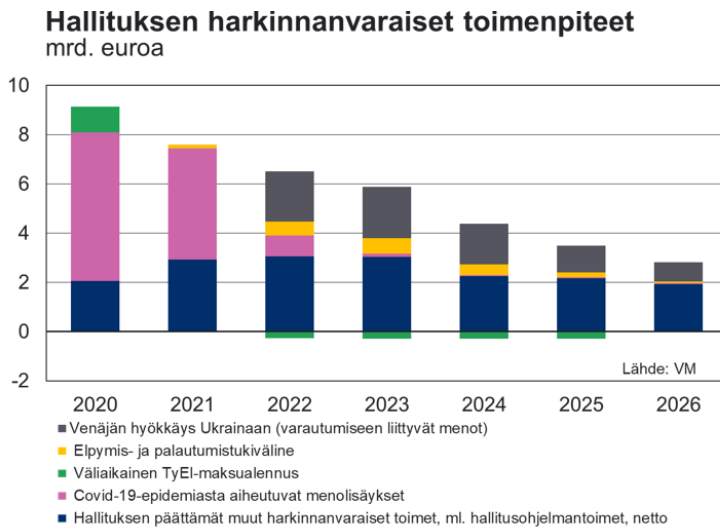
Taulukko 4. Keskeiset ennusteluvut

	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	240	238	251	269	279	289
Palvelut, määrän muutos, %	1,7	-3,1	3,6	1,5	0,8	1,5
Koko teollisuus, määrän muutos, %	2,6	-1,3	0,7	2,7	1,3	1,7
Työn tuottavuus, muutos, %	0,2	0,2	0,1	0,3	0,7	1,3
Työlliset, muutos, %	1,0	-1,5	2,4	2,3	-0,2	0,3
Työllisyysaste, %	71,6	70,7	72,3	73,9	73,8	74,1
Työttömyysaste, %	6,7	7,7	7,7	6,6	6,7	6,5
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,0	0,3	2,2	6,5	3,2	1,8
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,1	1,9	2,4	2,6	3,5	3,0
Vaihtotase, mrd. euroa	-0,7	1,5	2,3	-1,3	-1,8	-1,1
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	-0,3	0,6	0,9	-0,5	-0,7	-0,4
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,4	-0,4	-0,5	-0,1	1,3	1,5
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	0,1	-0,2	-0,1	1,4	1,8	2,0
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	53,3	57,2	55,5	53,9	54,7	54,1
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	42,2	41,8	42,9	42,4	41,9	41,4
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-0,9	-5,5	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-1,1	-5,5	-3,3	-2,3	-3,0	-2,9
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	64,9	74,8	72,3	71,2	72,7	74,1
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	44,3	52,5	51,2	50,8	52,0	53,1

Alla olevassa taulukossa on kuvattu tarkemmin hallituksen päättämien julkisiin tuloihin ja menoihin vaikuttavien toimenpiteiden mittaluokka kumulatiivisesti budjettivuosittain (vaikuttaa rahoitusasemaan). Vertailukohtana on kevään 2019 tekninen julkisen talouden suunnitelma. Koronaan liittyviä toimenpiteitä on päätetty v. 2020-2021 n. 11,5 mrd. euroa. Vuodesta 2022 vuoteen 2023 harkinnanvaraisia toimenpiteitä on suunnattu n. 7,6 mrd. euroa ja vuosille 2024-2026 toimenpiteiden yhteisvaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan on keskimäärin 3 mrd. euroa korkeampi taso kuin edellisellä vaalikaudella.

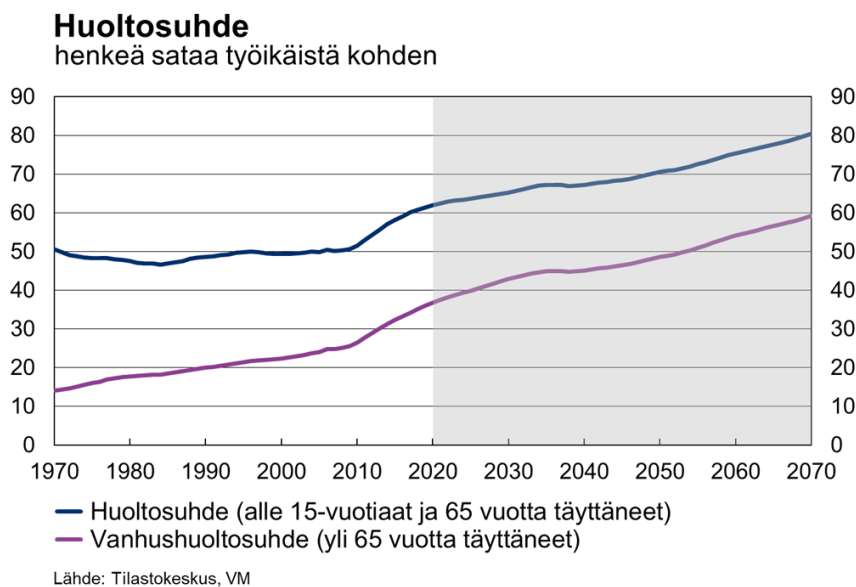

Taulukko 5. Hallituksen harkinnanvaraiset toimenpiteet

Väestön ikääntyminen on jo viimeisen kymmenen vuoden aikana lisännyt eläkemenoja ja luo merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyys- ja pidemmällä aikavälillä. Erityisesti iäkkään vanhusväestön määrän kasvu lisää lähivuosikymmeninä hoiva- ja terveysmenoja, joiden rahoittamiseksi nykyinen kokonaisveroaste ei tulevaisuudessa riitä. Samaan aikaan työikäinen väestö, joka veroiltaan rahoittaa julkiset palvelut ja sosiaaliturvan, supistuu.

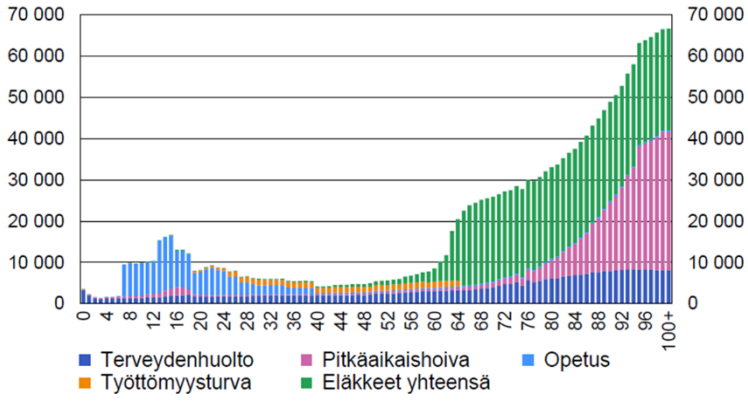
Taulukko 6. Huoltosuhde – henkeä sataa työikäistä kohden

Taulukko 7. Väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja

Ikäsidonnaiset menot ikäluokittain v. 2019

euroa henkeä kohden, keskiarvo

Lähde: STM:n kehittämä SOME-malli, VM

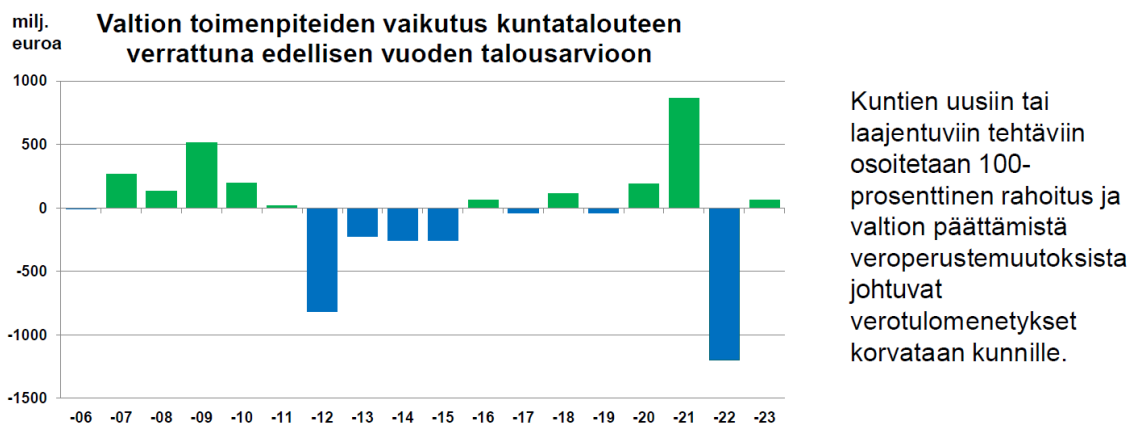
1.1.2. KUNTATALOUS

Kuntatalousohjelman 2023 mukaan (VM 2022:57) kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteiden mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää kuntien ja kuntayhtymien vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, koska sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Kuntien kunnallis- ja yhteisöverotuloihin ei vielä vuonna 2023 vaikuta täysimääräisesti sote-palvelujen ja pelastustoimen siirtyminen kuntien vastuulta. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Kustannusten riipeä kasvu vaikuttaa kuitenkin kuntien talouslukuihin, sillä mm. peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 % vuonna 2023. Kuntatalouteen jää sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024-2026 hieman tuloja suurempina. Samalla kuntien mahdollisuus tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuu. Kuntien investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muutto liikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy sote-uudistuksen jälkeenkkin.

Taulukko 8. Kuntatalouden tukitoimet vuosina 2006-2023

Lähde: VM:n julkaisu 2022:57, 19.9.2022

Hallitusohjelman mukaisista kuntien tehtävien ja velvoitteiden laajennuksista suurin osa on toteutettu jo aikaisempina vuosina ja osa määräaikaisista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Vuonna 2023 tulevia uusia ja laajentuvia tehtäviä ja velvoitteita ovat muun muassa perusopetuslakiin liittyen sitouttavaan koulu yhteistyön, juomavesidirektiivin toimeenpanoon liittyvät valvontatehtävät ja asumisneuvonnan kehittäminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla kuntien valtionavustuksia kasvattavat Ukrainasta tulevien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen valmistavan opetuksen ja kielikoulutukseen annettavat avustukset. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuu vähennys osana hallituksen päättämiä uudelleen kohdennuksia, mutta toisaalta lääkärihelikopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistaminen vahvistaa kuntataloutta.

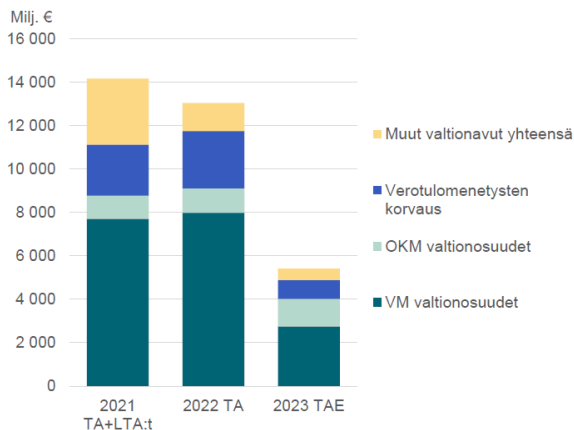
Valtionosuuslakia (618/2021) on muutettu kesällä 2022 ja uusi laki tulee voimaan tammikuussa 2023. Valtionosuuslain 57 §:ssä säädetään sote-siirtolaskelmien päivittämisestä vuoden 2022 lopullisten tilinpäätösten jälkeen. Vuoden 2023 rahoitusta määriteltäessä kunnallisvero toimii nk. tasapainotuseränä, jolla valtion ja kuntien välinen kustannusneutraalius toteutetaan. Käytännössä

siirtyvät tulot ja kustannukset asetetaan kunnallisverolla lopullisesti samalle tasolle. Ja koska kunnallisveron leikkausprosentti on jo kiinnitetty, eikä sitä voi muuttaa, toimii tasapainotuseränä valtionosuus. Valtionosuustasaus tehdään vuosina 2023-2025 sote-uudistukseen liittyen.

Taulukko 9. Vuoden 2023 valtionavut

Lähde: VM:n julkaisu 2022, 19.9.2022

Kuntien valtionapuihin osoitetaan 5,4 mrd. euroa vuonna 2023

- Sote-uudistus siirtää hyvinvointialueiden rahoitukseen:
  - 70 % eli 5,4 mrd. euroa peruspalvelujen valtionosuuksista ja
  - 70 % eli 1,9 mrd. euroa verotulomenetysten korvauksista.
- Valtionapuja alentaa sote-uudistuksen ohella hallitusohjelman määräaikaisten toimien päättyminen.

Taulukko 10.

Lähde: VM:n julkaisu 2022, 19.9.2022

Peruspalvelujen valtionosuus ja verotulomenetysten korvaukset vuonna 2023

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus ja verotulomenetysten korvaukset vuosina 2021–2023, milj. euroa

	2021 TA+LTA:t	2022 TA	2023 TAE	Muutos 2022 TA–2023 TAE
VM, peruspalvelujen valtionosuus	7 700	7 983	2 744	-5 239
Verotulomenetysten korvaukset	2 362	2 648	862	-1 786
Yhteensä, milj. euroa	10 062	10 631	3 606	-7 025

- Peruspalvelujen valtionosuudesta varataan harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen 10 milj. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus laskee 23,59 prosentista 22,09 prosenttiin v. 2023. Valtaosa muutoksesta on momentin sisäistä teknistä muutosta, eikä vaikuta kuntien saaman valtionosuuden tasoon. Valtionosuusprosentin laskua selittää pääosin vuonna 2023 käyttöön otettavat uudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat, joiden rahoitus toteutetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä valtionosuusprosenttia pienentämällä.

Peruspalvelujen v. 2023 valtionosuuteen vaikuttavat:

- Indeksikorotus 3,8 %
- Varhaiskasvatuksen tukea koskevat toimenpiteet
- Sitouttava kouluyhteistyö

- Juomavesidirektiivin toimeenpano
- Oppivelvollisuuden laajentaminen
- Varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat
- Kiusaaminen ehkäisy ja opetuksesta epääminen
- Alueelliset opiskeluhuollon yhteistyöryhmät
- Kuntien opiskeluhoitosuunnitelmat

Kuntien omarahoitusosuus on peruspalvelukuluista n. 1 360 €/asukas.

Kunnille maksetaan veroperustemuutoksista aiheutuvista veromenetysten korvauksia. Kiinteistöverouudistus ei toteudu tällä hallituskaudella, koska kaikkia vaikutuksia kiinteistönomistajille ja yksittäisille kiinteistöille oli vaikea kokonaisuudessaan arvioida. Hallitusohjelman mukaan uudistus ei saa johtaa kohtuuttomiin muutoksiin kenenkään kiinteistöverossa, eikä myöskään kuntien tilanteessa.

Kuntatalouden kehitykseen vaikuttaa Venäjän hyökkäyksen, covid-epidemian, inflaatiokehityksen ja Suomen talouden lisäksi kunta-alan palkkasopimus vuosina 2023-2025. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat keskimäärin 8,8 % ja tähän on lisättävä aiemmin sovittu kunta-alan palkkarakenteen ja palkkajärjestelmä uudistuksen vaikutus, joka on viidelle vuodelle n. 5,1 % sopimuskorotusten lisäksi.

Taulukko 7. Kuntatalouden kehitys vuoteen 2026 kuntien kirjanpidon mukaan, mrd. euroa

Lähde: VM:n julkaisu 2022:57

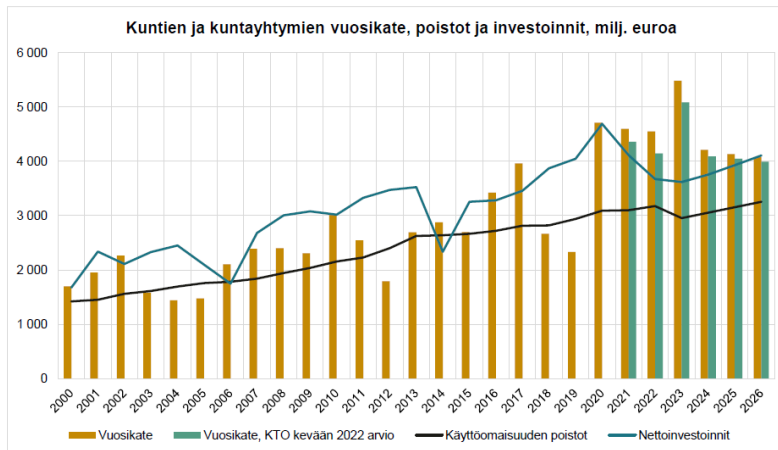
Taloustoiminimi	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tuloksen muodostuminen						
1. Toimintakate	-31,5	-33,1	-12,8	-13,3	-13,8	-14,4
2. Verotulot	25,5	26,5	14,2	13,3	13,7	14,2
3. Valtionosuudet, käyttötalous	10,1	10,8	3,8	3,9	4,0	4,1
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
5. Vuosikate	4,6	4,5	5,5	4,2	4,1	4,1
6. Poistot	-3,1	-3,2	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
7. Satunnaiset erät, netto	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Tilikauden tulos	1,6	1,5	2,7	1,3	1,1	0,9
Rahoitus						
9. Vuosikate	4,6	4,5	5,5	4,2	4,1	4,1
10. Satunnaiset erät	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
12. Tulorahoitus, netto	3,9	3,9	4,8	3,6	3,5	3,4
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5,4	-5,7	-4,7	-4,8	-5,0	-5,1
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,2	2,1	1,0	1,0	1,0	1,0
15. Investoinnit, netto	-4,1	-3,7	-3,6	-3,8	-3,9	-4,1
16. Rahoitusjäämä (tulorahoitus -	-0,2	0,2	1,2	-0,2	-0,4	-0,7
17. Lainakanta	24,2	24,8	18,8	19,3	20,1	21,1
18. Kassavarat	8,1	7,8	7,6	7,6	7,6	7,6
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	16,1	16,9	11,2	11,7	12,5	13,5

Sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet ja joissain kunnissa, kuten Kemijärvellä, jopa enemmän. Arvioissa on huomioitu sote-kiinteistöjen ylläpidosta kunnille aiheutuvat kustannukset. Kuntien tehtävät painottuvat varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, mutta palvelutarve laskee syntyvyyden alenemisen johdosta. Kustannukset eivät kuitenkaan vähene samassa suhteessa. Varhaiskasvatustaksujen alentaminen/poistaminen vähentää kuntien tuloja jatkossa.

Taulukko 9. Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate, poistot ja investoinnit, milj. euroa

Lähde: VM:n julkaisu 2022, 19.9.2022

Vuosikate riittää kattamaan poistot kaikkina painelaskelman tarkasteluvuosina

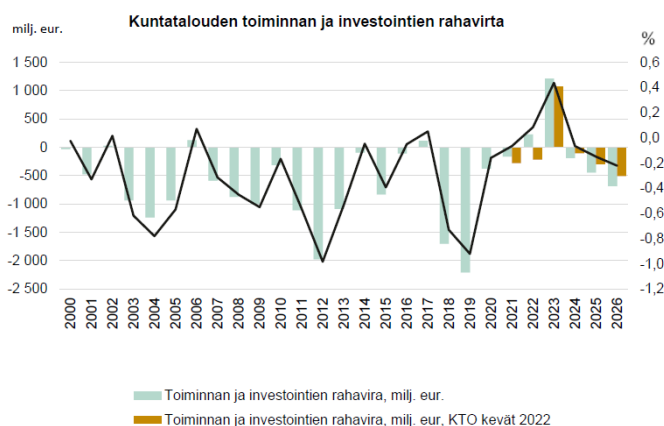
- Kuntatalouden iso kuva ei ole muuttunut keväästä 2021.
- Vuoden 2021 tilinpäätösten perusteella toimintamenojen ja -tulojen aluerät tarkentuivat ja aineiston kattavuus parani.
- Kuntien verotuloarvioita on nostettu keväästä huomattavasti koko ennustejaksolla 2022–2026.
- Kunta-alan palkkaratkaisu nostaa hintoja enemmän kuin kevään ennusteessa oli huomioitu.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan pysyvän negatiivisena vuotta 2023 lukuun ottamatta. Sote-uudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin ei näy täysimääräisesti vielä v. 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä korkeamman veroprosentin ja jako-osuuden kunnallis- ja yhteisöverotuloja aiemmilta verovuosilta. Vuosina 2024–2026 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen.

Taulukko 10. Toiminnan ja investointien rahavirta

Lähde: VM:n julkaisu 2022, 19.9.2022

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jää painelaskelmassa negatiiviseksi vuosina 2024–2026

- Sote-uudistuksen myötä menojen suurin kasvupaine helpottuu ja palvelutarve kääntyy laskuun vuodesta 2023 alkaen.
- Silti toimintamenoit kasvavat hintojen noustessa ja investointipaineet pysyvät mittavina.
- Kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat
- Kuntatalouden toiminnan- ja investointien rahavirta jää painelaskelmassa negatiiviseksi vuosina 2024–2026.

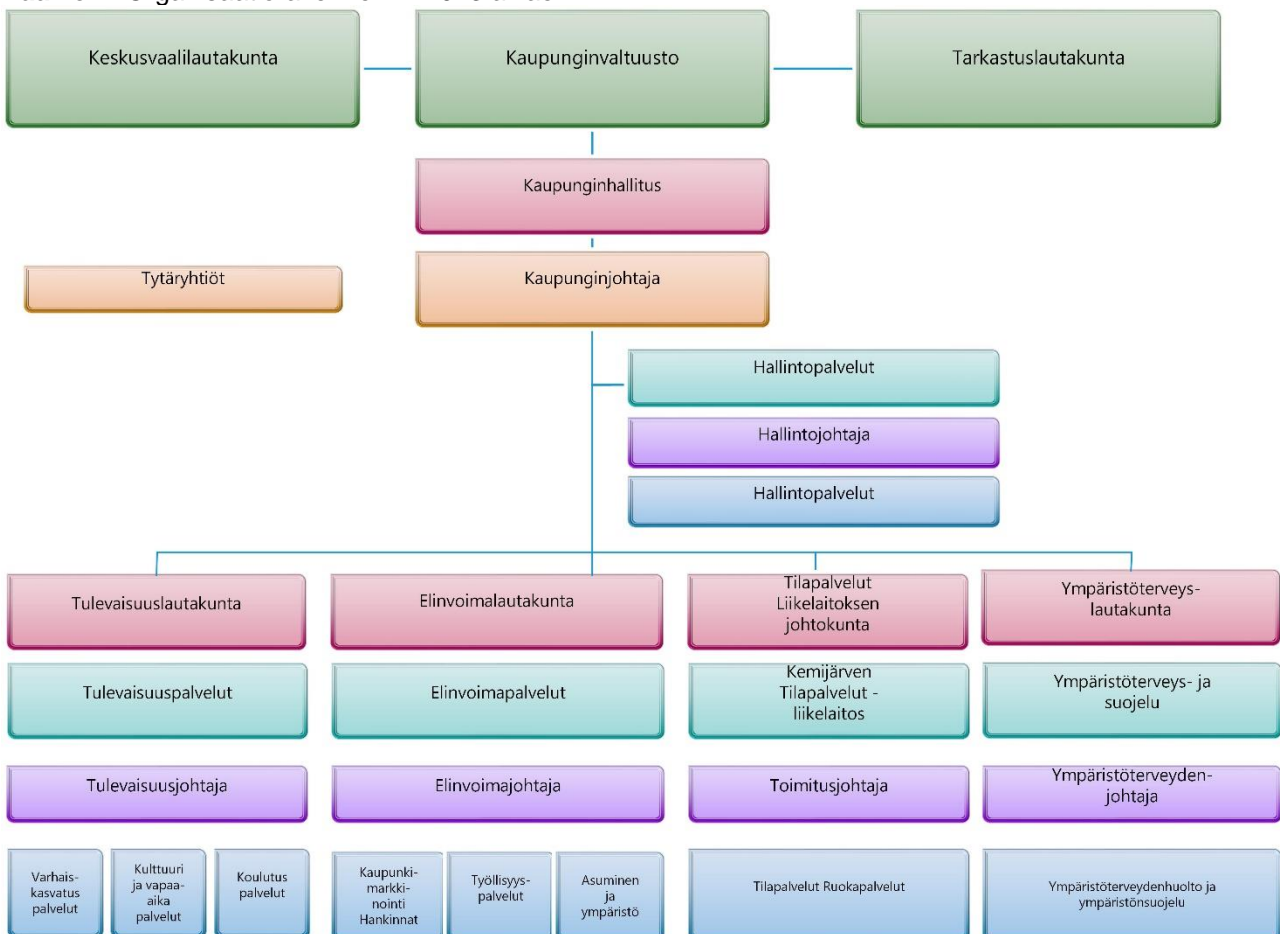
1.2. KEMIJÄRVEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEHITYSNÄKYMÄT

Kemijärvi on väestömäärältään Lapin maakunnan kuudenneksi suurin kunta. Kemijärvi muodostaa yhdessä Pelkosenniemen, Posion, Sallan ja Savukosken kanssa Itä-Lapin seutukunnan. Kemijärven pinta-ala on 3 930,91 km², josta maa-pinta-ala 3 504,13 km² ja sisävesi-pinta-ala 426,78 km². Väestömääräennuste vuoden 2022 lopussa on n. 7 105 henkilöä, joten väestötiheys on 1,8 as/ km². Metsää on noin 3 050 km² ja peltoa noin 4 500 hehtaaria, josta viljeltyä alaa noin 2 000 hehtaaria.

Kaupungin väestörakenteen vinoutumisesta johtuen palvelurakenne on ikäihmispainotteista. Kaupungin syntyvyys on alhaista ja demografinen huoltosuhde on noussut. Toisaalta tulomuutto on vahvistunut, ja se on näkynyt nettomuutossa. Tulomuuttoa voidaan vahvistaa kaupungin palveluiden houkuttelevuudella ja siksi onkin tärkeää satsata lasten ja lapsiperheiden palvelujen laatuun ja saatavuuteen sekä nuorten ja aikuisten koulutusmahdollisuuteen paikkakunnalla.

Kemijärvi toimii Itä-Lapin alueellisena keskuksena. Kaupungin talous on saatu sopeuttamisohjelman toimenpiteillä, valtion kohdennetuilla avustuksilla ja energianmyynnistä saaduilla tuloilla tasapainoon ja työllisyysnäkymät ovat parantuneet. Kaupungin Onnen tunne -brändillä, yhdessä yrittäjien, järjestöjen, yhdistysten ja kylätoimikuntien kanssa, voidaan vaikuttaa myönteisesti kaupungin elinkeinorakenteeseen, palveluihin ja asukkaiden hyvinvointiin. Kemijärvi on valittu vuoden 2022 talvikaupungiksi. Kemijärven uusi organisaatorakenne on hyväksytty valtuustossa 19.9.2023 ja sen mukainen toiminta käynnistyy 1.1.2023.

Kaavio 1. Organisaatorakenne 1.1.2023 alkaen

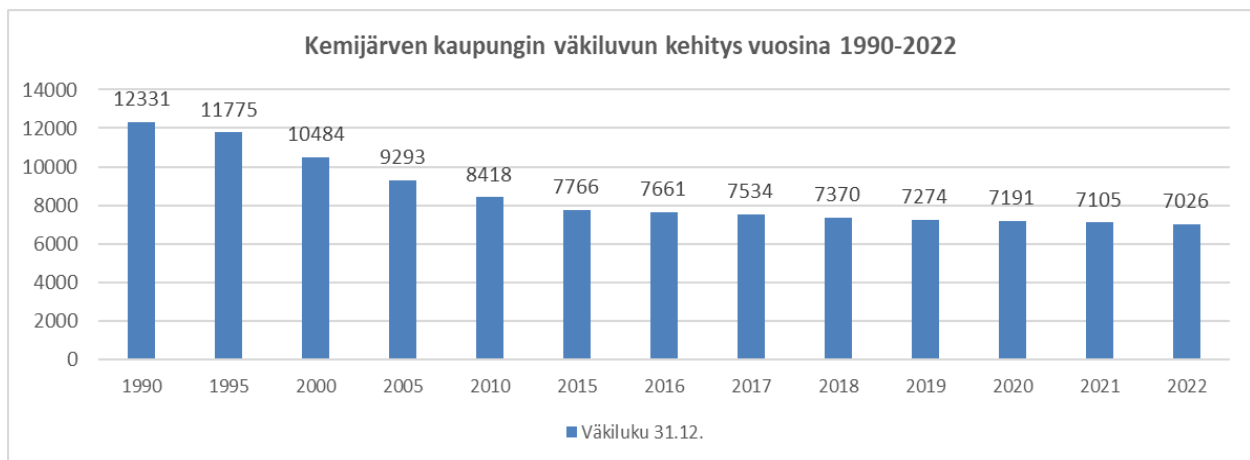

1.2.1 VÄESTÖKEHITYS

Tilastokeskuksen arvioiden mukaan kaupungin asukasluku laskee edelleen. Työikäisten määrän lasku vaikuttaa negatiivisesti verotettavan tulon kehitykseen. Ikääntyminen taittuu 2030. Huoltosuhte Kemijärvellä on selvästi suurempi kuin verokkikunnissa ja koko maassa. Huoltosuhteen ennustetaan heikkenevän tulevaisuudessa. Mediaani-ikä on verokkia ja koko maata korkeampi.

Taulukko 1. Kemijärven kaupungin väkiluku vuosina 1990-2022

Lähde: Tilastokeskus (2022) (*2022 ennuste)

Taulukko 2. Kemijärven kaupungin väestönmuutokset vuosina 2015 – 2022

Lähde: Tilastokeskus (2022)

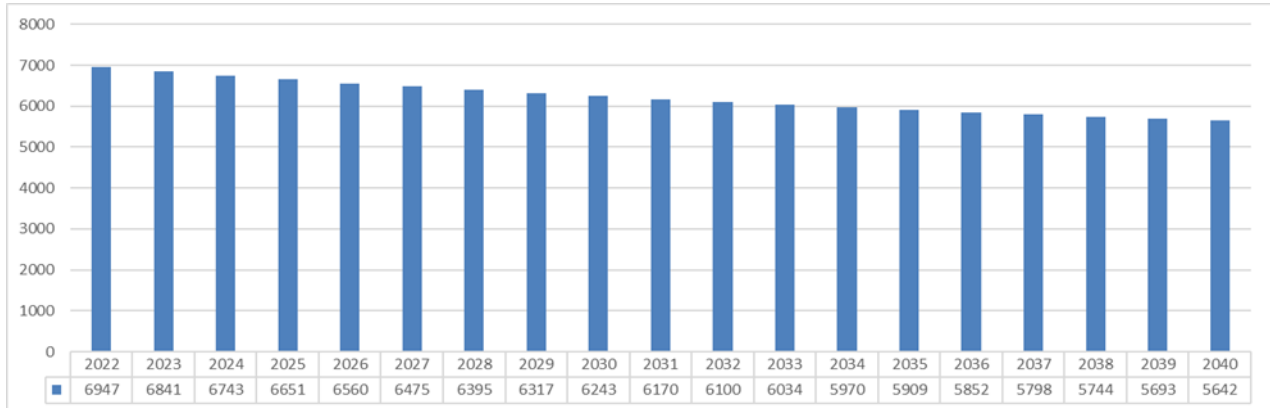
Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Väestö	7 892	7 766	7 661	7 534	7 370	7 274	7 191	7 105
Syntyneet	44	35	31	29	42	35	29	39
Kuolleet	145	134	140	151	121	132	134	160
Synt. Ja kuoll. erotus	-101	-99	-109	-122	-79	-97	-105	-121
Kuntaan muuttaneet	314	332	326	306	298	391	331	397
Kunnasta muuttaneet	339	338	344	348	315	-377	-312	-355
Muuttotase	-25	-6	-18	-42	-17	+14	+19	+42
Väestömuutos ed. vuodesta	-126	-105	-127	-164	-96	-83	-86	-79
Väestö vuoden lopussa	7 766	7 661	7 534	7 370	7 274	7 191	7 105	7 026

*=arvio 2022

Taulukko 3: Tilastokeskuksen väestöennuste 2022 – 2040, Kemijärven kaupunki

Lähde: Tilastokeskus (2021)

Taulukko 4. Kemijärven kaupungin ikärakenne tilastokeskuksen ennustella vuosille 2022- 2028

Lähde: Tilastokeskus (2021)

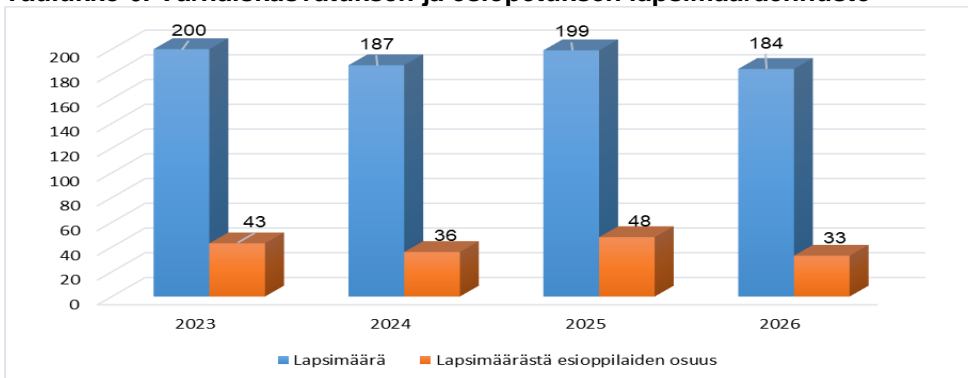
Ikäluokka	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0-6	251	245	241	240	227	224	219
7-14	405	392	384	361	354	346	329
15-64	3 386	3 281	3 189	3 086	3 004	2 923	2 856
65-74	1 504	1 479	1 454	1 445	1 426	1 401	1 379
75-	1 401	1 444	1 475	1 519	1 549	1 581	1 612
Yhteensä	6 947	6 841	6 743	6 651	6 560	6 475	6 395

Taulukko 5. Kemijärven kaupungin väestön ikärakenne osa-alueittain vuonna 2021 (31.12)

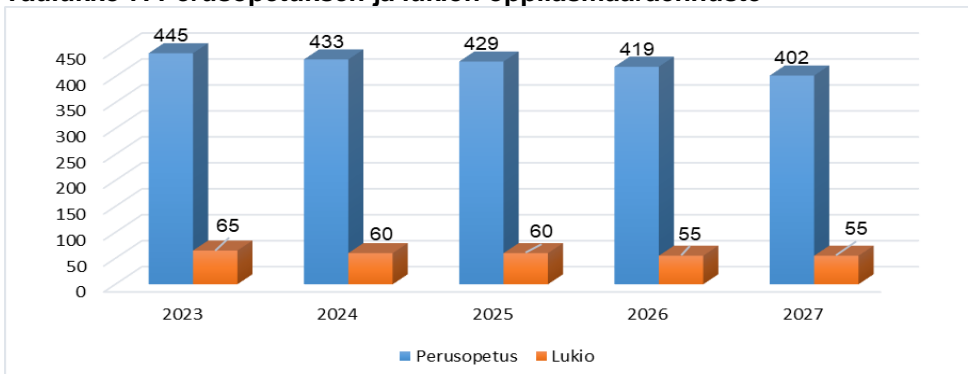
Lähde: Tilastokeskus (2022)

Osa-alue	0-14 v. %	0-14 v. abs.	15-64 v. %	15-64 v. abs.	65 v.- %	65 v.- abs.	Yht.
Särkikangas	8,1	133	49,2	811	42,7	703	1647
Pöyliövaara	9,9	104	53,3	561	36,8	388	1053
Keskusta	5,4	57	38,7	411	55,9	594	1062
Kallaanvaara-Sipovaara	14,2	103	53,0	385	32,9	239	727
Tohmo	14,2	60	55,7	235	30,1	127	422
Isokylä	12,3	57	55,2	256	32,5	151	464
Soppela	14,3	29	59,6	121	26,1	53	203
Halosenranta	8,7	16	53,3	98	38,0	70	184
Kostamo	10,4	17	57,7	94	31,9	52	163
Vuostimo	5,0	8	52,2	83	42,8	68	159
Tapionniemi	7,0	9	41,1	53	51,9	67	129
Luusua	8,5	11	43,1	56	48,5	63	130
Lehtola	8,6	9	62,9	66	28,6	30	105
Juujärvi	4,9	5	31,4	32	63,7	65	102
Raajärvi-Ulkuniemi	2,1	2	50,0	47	47,9	45	94
Joutsijärvi	8,2	8	49,5	48	42,3	41	97
Räisälä	7,9	7	48,3	43	43,8	39	89
Oinas-Kalkiainen	10,5	8	43,4	33	46,1	35	76
Hyypiö-Kuusivaara	9,0	7	46,2	36	44,9	35	78
Leväranta	0,0	0	61,2	41	38,8	26	67
Javarus	22,2	12	37,0	20	40,7	22	54
Yhteensä	9,3	662	49,7	3 530	41,0	2 913	7 105

Taulukko 6. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsimääräennuste

Taulukko 7. Perusopetuksen ja lukion oppilasmääräennuste

1.2.2. ELINKEINOT JA TYÖLLISYYS

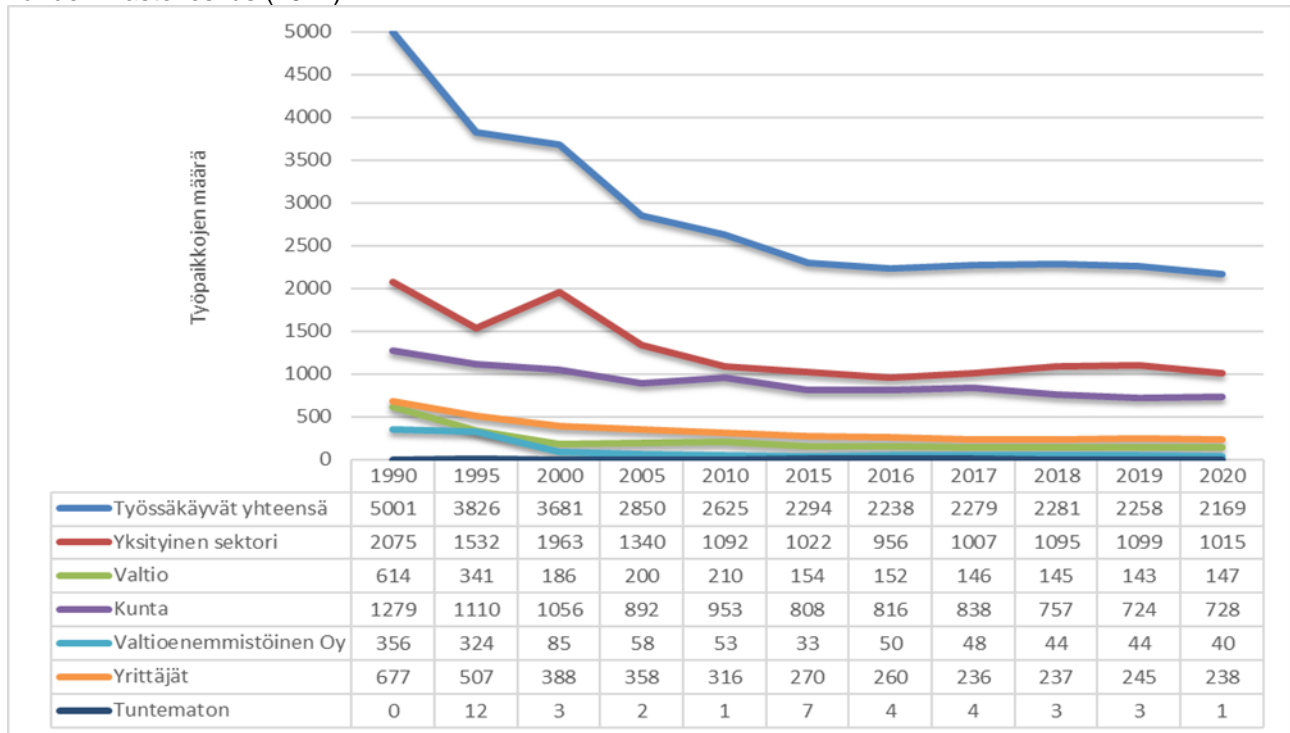
Taulukko 1. Kemijärven kaupungin työpaikat vuonna 2020 (31.12.)

Lähteet: Tilastokeskus (2022)

Elinkeino	Työpaikat 2020	%
Maa- ja metsä- ja kalatalous	130	6,0
Teollisuus ja kaivostoiminta	219	10,1
Sähkö-, lämpö-, vesihuolto, jäähdytys	44	2,0
Rakentaminen	110	5,1
Kauppa	223	10,3
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	123	5,7
Kuljetus ja varastointi	74	3,4
Informaatio ja viestintä	8	0,4
Rahoitus-, vakuutus-, kiinteistötoimi	29	1,3
Ammatillinen, tekninen, tieteell. toiminta	47	2,2
Julkinen ym. hallinto, tukipalvelutoiminta	341	15,7
Koulutus	121	5,6
Terveys- ja sosiaalipalvelut	585	27,0
Taiteet, viihde virkistys	18	0,8
Muu palvelutoiminta	63	2,9
Kotitalouksien toiminta työntekijäinä	11	0,5
Toimiala tuntematon	23	1,0
Yhteensä	2 169	100,0

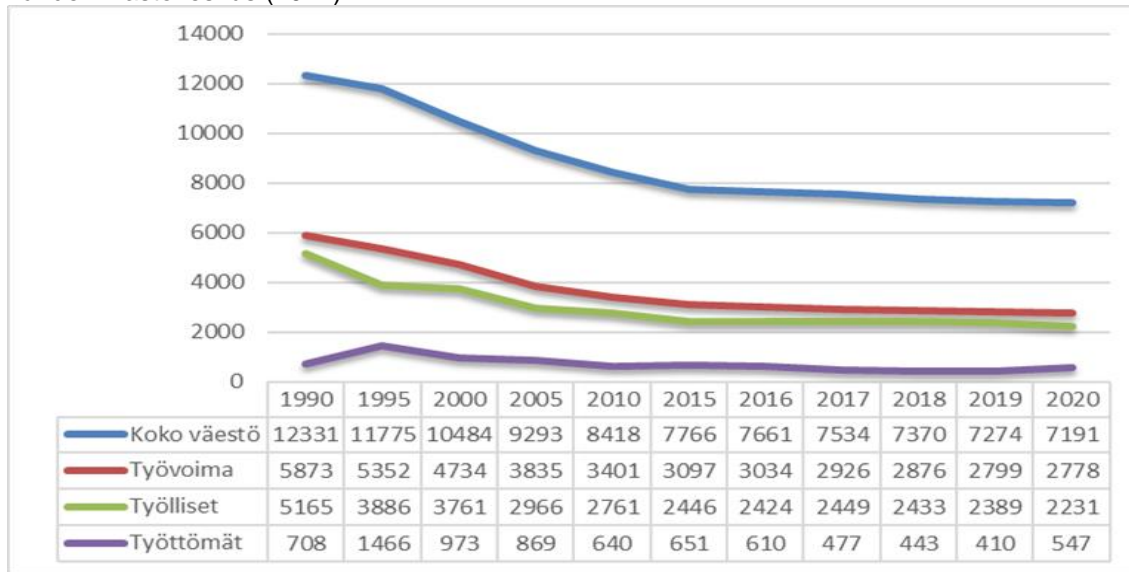
Taulukko 2. Kemijärven kaupungin työpaikat työnantajasektorin mukaan 1990-2020

Lähde: Tilastokeskus (2022)

Taulukko 3. Kemijärven kaupungin työvoima 1990-2020

Lähde: Tilastokeskus (2022)

Taulukko 4. Kemijärven kaupungin työttömyys vuonna 2022 (tammi-syyskuu) keskimäärin

Lähde: Tilastokeskus (2022)

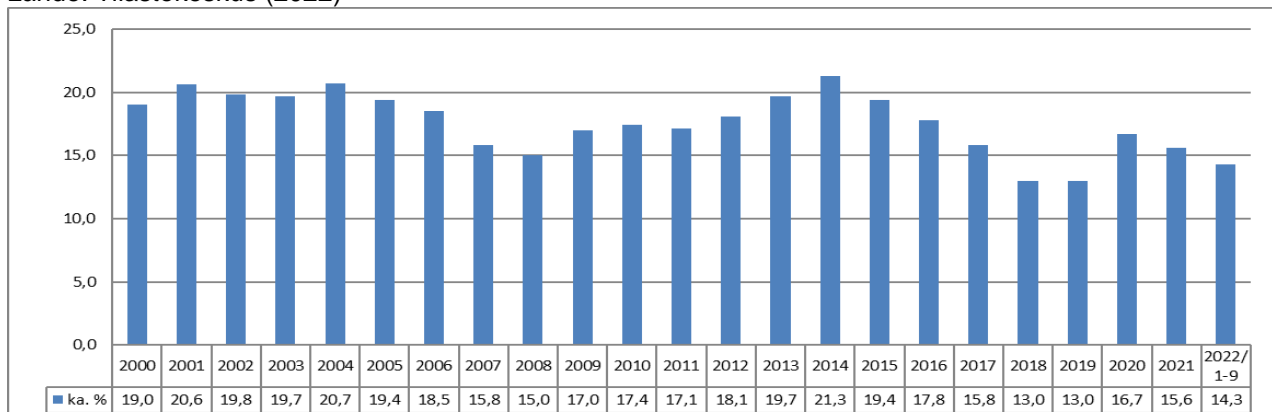
	lkm	%	
Työttömät	400	14,4	(% työvoimasta 2 778)
- miehet	277	69,2	(% työttömistä)
- naiset	123	30,8	(% työttömistä)
- alle 25 v. työttömät	21	5,2	(% työttömistä)
- yli 50 v. työttömät	232	57,9	(% työttömistä)
- pitkäaikaistyöttömät	147	36,7	(% työttömistä)

Lapin työttömyysaste on ollut vuonna 2022 (01-09) ka. 10,6 % ja koko maan 9,6 %, joten Kemijärven työllisyystilanne on ollut 3,8 %-yksikköä huonompi kuin Lapissa keskimäärin ja 4,8 %-yksikköä huonompi kuin maassa keskimäärin.

Vuonna 2022 (01-09) Kemijärven keskimääräinen työttömyysaste on laskenut vuodesta 2021 1,8 %-yksiköllä. Syyskuun 2022 lopussa työttömiä oli 387 (13,9 %).

Taulukko 5. Työttömät työnhakijat ja työttömien %-osuus työvoimasta (ka %)

Lähde: Tilastokeskus (2022)

1.2.3. KEMIJÄRVEN TALOUS

Kemijärven kaupungin väestörakenne on ikäihmispainotteinen ja lasten, nuorten ja työikäisten määrä on vähentynyt vuosi vuodelta tulomuutosta huolimatta. Tällä on osaltaan ollut vaikutusta kaupungin talouteen ja toimintaympäristön houkuttelevuuteen. Talouden heikko kehitys ja kaupungin palvelutuotannon menojen kasvu tulojen vähetessä on ollut huolestuttavalla tasolla jo vuosia. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2020 alussa kolmivuotisen talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2020-2022 ja tämän lisäksi omaa palvelutuotantoa on pyritty uudistamaan myös muilla tavoilla mm. Sairaala Lapponian toiminnoissa. Talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen päättyi vuoden 2022 lopussa. Tavoitellusta n. 5,0 miljoonan euron menoleikkauksesta saadaan toteutumaan n. 3,5 miljoonaa, mikä on erittäin merkittävä ajatellen tulevien vuosien kehittämistarpeita. Inflaation vaikutus näkyy vuoden 2022 kustannusten kasvussa ja ilman tätä olisivat toiminnan muutoksista saadut säästöt olleet tätäkin suurempia.

Kuntatalouden kehitys on ollut covid-19-pandemian vuoksi erittäin poikkeuksellinen viimeisten noin kolmen vuoden aikana. Ilman valtion kuntatalouteen suuntaamia lisärahoituksia ja valtionapuja, olisi negatiivisen tilinpäätöksen tehneitä kuntia paljon. Myös Kemijärvi on hyötynyt valtion kunnille suuntaamista valtionavusta.

Venäjän käynnistäessä alkuvuodesta 2022 hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan, on Kemijärvellä perustettu SPR:n vastaanottokeskus turvaamaan ukrainalaisten pakolaisten tarvitsemaa apua ja turvaa. Vastaanottokeskuksen toiminta näkyy monella tapaa Kemijärven kaupungissa ja on tuottanut merkittävän lisäasuntotarpeen ja sitä kautta hyödyn kaupungin omistamalle Kemijärven Vuokratalot Oy:lle. Ilman tätä käyttöasteen lisäystä, olisi vuokrataloyhtiöiden toiminta merkittävästi tappiollista vuoden 2022 osalta. Ukrainalaisten lasten valmistava opetus on käynnistynyt syyslukukaudesta 2022 ja jatkuu kevään 2023, jonka jälkeen lapset siirtyvät perusopetuksen ryhmiin omien ikäryhmiensä mukaisesti. Oppilasmäärän kasvu aiheuttaa koululle lisätilatarpeen, joka pyritään ratkaisemaan alkuvuodesta 2023. Vaihtoehtoisina ratkaisuuina ovat lisätilan hankinta moduuliratkaisuna tai väistötilat Särkikankaalla tai Isokylällä. Vaihtoehtoista tehdään ennakkovaikutusten arviointi päätöksenteon tueksi.

Merkittäviä työnantajia kaupungin lisäksi ovat Kemijärvellä toimivat Keitele Group, Festivo Porkka Group ja Kelan yhteyskeskus sekä lukuisat päivittäistavara- ja palveluyritykset. Ukrainan sodan vaikutuksen ulottuvat maailmankauppaan ja sitä kautta osittain myös Kemijärvellä toimiviin yrityksiin. Kemijärveläisistä yrityksistä n. 93 % on mikroyrityksiä, joissa työskentelee alle 10 henkilöä. Kaupungin tulee huolehtia yrittämisen edellytyksistä varmistamalla, että toimintaympäristö pysyy yritysmuonteisena. Päätöksenteossa tulee huomioida yritysvaikutukset.

Kaupungin talous on saatu toimintaan ja talouteen vaikuttavilla yksilöidyillä toimenpiteillä tasapainoon. Kertyneet alijäämät on saatu katettua vuoden 2021 tilinpäätöstuloksella. Vuonna 2022 saadaan sähköenergian myynnistä rahoitustuottoja merkittävästi ja sitä kautta tilinpäätöksen tulosenuste on vahvasti positiivinen n. 5,3 milj. euroa. Kaupungin velkataakkaa saadaan vuonna 2022 merkittävästi pieneneväksi, sillä uutta velkaa ei nosteta ja kaupungin pitkäaikaisia lainoja pystytään lyhentämään n. 6,5 milj. euroa. Kaupungin kassatilanne on koko vuoden ollut vakaa johtuen rahoitustuottojen kasvusta, omaisuuden myynneistä ja saaduista avustuksista ja verotuloista.

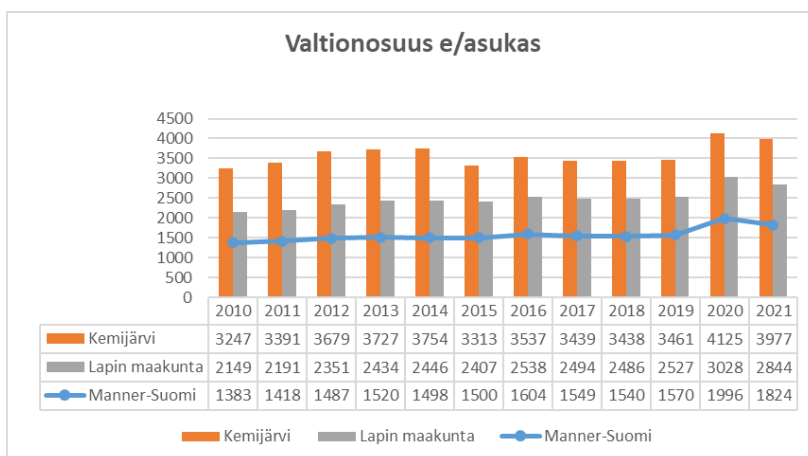
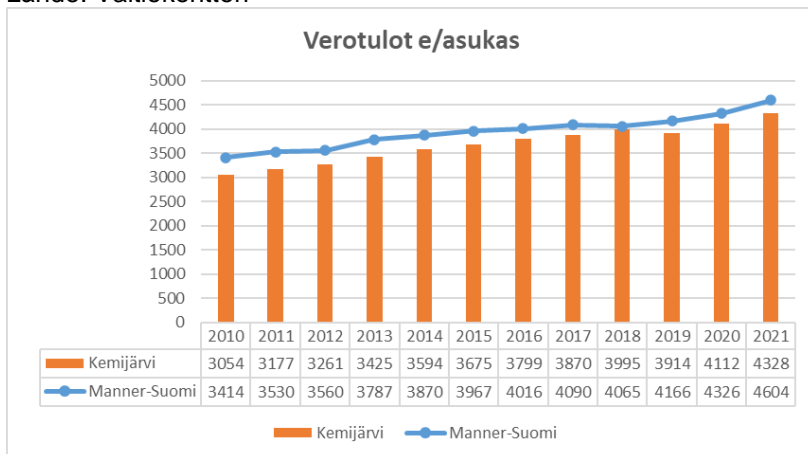
Työllisyysaste on heikompi kuin Lapissa tai koko maassa. Työttömyysaste Kemijärvellä on 14,4 %, Lapissa 10,6 % ja koko maassa 9,6 %. Työttömyysaste on kuitenkin laskenut edellisvuodesta 1,8 %.

Kaupungin talouskehitys 2017-2025 **KORJAA**

1000 €	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintakate	-55 716	-55 130	-55 359	-55 327	-54 773	-57 470	-20 982	-20 648	-20 875
Muutos %	1,2	-1,1	0,4	-0,06	-1,0	4,9	-63,5	-1,6	1,1
Tulorahoitus	56 243	56 310	57 452	60 331	62 110	66 073	28 680	25 075	24 633
Muutos %	0,0	0,2	2,0	5,0	2,9	6,4	-56,6	-12,6	-1,8
Vuosikate	527	1 181	2 093	5 004	7 337	8 603	7 699	4 427	3 758
Yli-/alijäämä	-1 844	-1 227	-342	2 419	4 412	5 288	4 815	1 227	708
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-2 878	-4 105	-4 447	-2 028	2 384	7 672	12 487	13 714	14 422
Nettoinvestoinnit	-1 763	555	-2 580	-6 666	-3 885	-2 400	-6 262	-4 625	-1 170
Lainakanta milj. €	34,5	32,7	34,4	40,1	38,6	32,1	30,0	30,0	26,5

Hyvinvointialueiden toteutuminen 1.1.2023 vaikuttaa kuntien verorahoitukseen eli verotuloihin ja valtionosuuksiin. Tuloverojen leikkaus on 12,64 % eli Kemijärven 21,5 %:n tuloverosta jää jatkossa kaupungille 8,86 % tuloveropohjasta ja efektiivinen kunnallisveroaste on tätäkin pienempi ollen 6,36 %. Myös yhteisöverotuloista siirtyy kolmannes hyvinvointialueen rahoitukseen.

Lähde: Valtiokonttori

Vuoden 2021 talousarviossa oli tytäryhtiöille asetettu ensimmäistä kertaa yhtiökohtaiset tulos- ja toimintatavoitteet. Tytäryhtiöille on sisällytetty tavoitteet myös vuoden 2023 talousarvioon.

Korkeiden polttoaine- ja energianhinnan kustannusten vuoksi tytäryhtiöiden osingonjaosta on luovuttu vuodelta 2023. Tytäryhtiöt tukevat toiminnallaan koko kaupunkikonsernin toimintaa ja alueen palvelutarpeita. Kaupunki edellyttää tytäryhtiöiltä omistajapolitiittisen ohjelman mukaisesti tuottotavoitteita ja toiminnan kustannustehokkuutta.

1.2.4. KEMIJÄRVEN TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Kuntalain mukaan vuodesta 2015 lähtien kunnan taseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan. Jos kunnan taseen kertynyt alijäämä on tilikauden 2015 tilinpäätöksessä kuitenkin yli 500 euroa asukasta kohden, tulee alijäämän olla katettu viimeistään tilikauden 2022 tilinpäätöksessä. Mikäli alijäämää ei ole säädettyssä määräajassa katettu, kunta voi joutua kuntalain 118 §:n mukaiseen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn eli niin sanottuun kriisikuntamenettelyyn.

Vuodesta 2017 lähtien kriisikuntamenettely perustuu kunnan taseen kertyneen alijäämän lisäksi myös kuntakonserneja koskeviin tietoihin. Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää kuntakonsernin taseen kertyneen alijäämän tai muiden rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavien kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnuslukujen perusteella.

Kunnan tehtävien ja talouden tulee olla kestäväällä pohjalla ja tasapainossa. Tämä edellyttää pidemmän aikavälin strategista näkemystä toimintaympäristön kehityksestä ja tulevaisuudesta sekä toiminnan ja talouden tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Toiminnalliset tavoitteet liittyvät rakenteisiin, tuotantotapoihin ja palveluiden sisältöihin ja vaikuttavuuteen. Taloudellisilla tavoitteilla ohjataan kunnan talouden tasapainoa, tulo- ja pääomarahoitusta sekä resurssien jakoa. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtävälleen lakisäätteiset ja muut tehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Koska kunnat järjestävät entistä enemmän palveluja tytäryhtiöidensä ja kuntien yhteistoiminnan kautta, myös konserninäkökulmaa kunnan taloussuunnitteluprosessissa tulee vahvistaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.2.2020 § 5 kaupungin talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2020-2022. Tämä sopeutusohjelma pohjautuu Perlaconin keväällä 2019 tekemään painelaskelmaan, jossa havaittiin, että osa kaupungin palveluista ja toiminnoista toteutetaan selvästi kalliimmalla kuin vastaavankokoisissa verrokkikunnissa. Sopeuttamisohjelmalla tavoitellaan yhteensä 5 milj. euron kustannussäästöjä (vrt. TP 2018) palvelutasoon ja palveluverkkoon liittyvinä muutoksina ja niin, että palvelut kohdennetaan 7 000 asukkaan väestöpohjalle ja –rakenteelle. Muutosten toteuttamisvastuu on ollut palvelu- ja vastuualueilla. Vastuualueet ovat valmistelleet erilliset päätöksentekoon tulevat palvelutasoa ja –verkkoa koskevat asiat.

Sopeuttamisohjelman toteutumista on seurattu säännöllisesti ja vastuualueiden päälliköt sekä palvelualuejohtajat ovat raportoineet kaupungin johdolle, kaupunginhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle ohjelmassa linjattujen toimenpiteiden etenemisestä. Sopeuttamisohjelmassa oli kirjattu noin 70 eri toimenpidettä toiminnan tehostamiseen, palvelutason muutoksiin, palveluverkkoon ja koko organisaation toimintaan liittyen. Henkilöstömäärän vähennystavoite oli 50 htv. Tavoite 5,0 milj. euron menovähennyksestä ei täysin onnistunut koronan ja Venäjän hyökkäyssodan johdosta, mutta toimenpiteillä on saatu arviolta 3,5 milj. euron menovähennys ja tätä kautta osaltaan kaupungin talous tasapainoon.

Kaupungin kertyneet alijäämät saatiin katettua jo vuoden 2021 tilinpäätöksellä. Vuoden 2022

osalta tehdään vahvasti positiivinen tilinpäätöstulos, joka vahvistaa kaupungin rahoitusasemaa ja taloustilannetta. Talouden tasapaino ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat kuitenkin jatkuvia toimenpiteitä, eivätkä lopu alijäämien kattamiseen.

Vahvan vuoden 2023 jälkeen seuraa jälleen taloudellisesti haastavia vuosia menokehityksen johdosta. Merkittävimpinä haasteina suunnittelukaudella ja sen jälkeenkin on kaupungin investointitaso, investointien rahoittaminen sekä lainanhoitokyky.

Tasapainoinen kuntatalous edellyttää menoja ja tulojen tasapainoista kehitystä ja sitä, että valtion kunnille määräämät, uudet lakisääteiset tehtävät rahoitetaan täysimääräisesti.

Kemijärvi on mukana FCG:n vetämässä 23 kunnan yhteisessä kuntatalousverkostossa, jossa käsitellään talouden tasapainottamisen keinoja ja kuntien tilannetta.

SOTEn ja Pelan siirtyessä muutos Kemijärven ja ao. ryhmän muiden kuntien vuoden 2022 talousarvioihin nähden on seuraava:

Kunta	Sote ja Pela TA 2022	Sote ja Pela laskennallinen siirtyvä	Euroa	
			Euroa	eur/as
Asikkala	30 365 000	30 503 858	138 858	17
Eura	47 026 000	47 063 537	37 537	3
Harjavalta	32 805 000	33 082 422	277 422	40
Iisalmi	87 279 000	86 473 307	-805 693	-38
Ilomantsi	25 998 000	26 776 531	778 531	164
Kauhava	69 119 000	64 294 796	-4 824 204	-311
Kauniainen	36 212 000	37 666 710	1 454 710	143
Kemijärvi	40 193 000	38 104 232	-2 088 768	-290
Kittilä	30 485 000	30 340 789	-144 211	-22
Kuusamo	65 296 000	65 716 679	420 679	28
Liminka	30 340 000	29 777 732	-562 268	-55
Petäjävesi	13 122 000	13 903 899	781 899	207
Pornainen	14 885 000	14 671 968	-213 032	-42
Pudasjärvi	37 455 000	37 637 423	182 423	23
Raisio	91 629 000	91 936 216	307 216	13
Ranua	20 107 000	19 462 455	-644 545	-174
Riihimäki	107 663 000	107 672 702	9 702	0
Toivakka	9 173 000	9 107 244	-65 756	-27
Ulvila	48 818 000	47 990 463	-827 537	-65
Utsjoki	6 800 000	6 955 060	155 060	127
Varkaus	99 427 000	98 190 647	-1 236 353	-61
Ylitornio	22 922 000	22 886 003	-35 997	-9

Kaaviossa punaisella olevien kuntien, kuten Kemijärven, talousarviot vuodelle 2022 ovat suuremmat kuin laskennallinen Sote:n ja Pelan kustannusten osuus.

1.2.5. OSALLISTUVA BUDJETOINTI

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.8.2022 osallistuvan budjetoinnin periaatteet ja osallistuvaa budjetointia on käytetty ensimmäisen kerran vuoden 2023 talousarviossa.

Osallistuva budjetointi on Suomessa ja kansainvälisesti vahvistuva tapa mahdollistaa asukkaiden aikaisempaa laajempi osallistuminen kaupungin resursseista päättämiseen. Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat päättävät tietyn rahasumman käytöstä. Nyt käyttöön otetulla osallistuvalla budjetoinnilla Kemijärven kaupunki tukee asukkaiden ehdottamien kaupungin kehittämis-ideoiden toteuttamista. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on lisätä asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia sekä lisätä asukkaiden ja kaupungin yhteistä vuoropuhelua.

Osallistuvan budjetoinnin periaatteet hyväksyy kaupunginvaltuusto, jonka jälkeen osallistuvan budjetoinnin toteutumisen seuranta on kaupunginhallituksen vastuulla ja kaupunginhallitus päivittää tarvittaessa toteuttamiseen liittyvää ohjeistusta.

Osallistuvan budjetoinnin vuotuisesta määrärahasta päättää kaupunginhallitus budjettiraamin hyväksymisen yhteydessä. Vuodelle 2023 on hyväksytty 20 000 euron kohdennettu määräraha.

Kemijärven kaupungin osallistuvan budjetoinnin periaatteet

1. Teeman valinta ja määrärahan varaaminen seuraavan vuoden budjettiin – Kaupunginhallitus valitsee budjettiraamin käsittelyn yhteydessä teeman ja määrittelee määrärahatarpeen seuraavalle vuodelle.
2. Ideointi ja yhteinen kehittäminen – Ehdotusten konkreettisuus ja vaikuttavuus arviointikriteereinä – Ehdotuksia pyydetään kirjallisesti ja sähköisesti kuntalaisilta kukin vuoden syyskuun loppuun mennessä.
3. Äänestys – Saatujen ehdotusten pohjalta valitaan kuntalaisten äänestyksellä ideat ja valmistellaan ne ideoiden esittäjien ja kaupungin edustajien kanssa toteutukseen. – Toteutukseen valitut ideat kirjataan budjettiin ja niiden toteutumista seurataan kuten muutakin talousarvion sisältämää toimintaa ja määrärahojen käyttöä.
4. Toteutus budjettivuonna – Budjettiin varattujen määrärahojen ja mahdollisten hankeavustusten avulla toteutetaan ideat ja niistä tiedotetaan kuntalaisia. – Arviointi toteutuksen jälkeen idean toteutumisen vaikuttavuudesta ja mahdollisesta jatkokehittämistarpeesta.
5. Osallistuvan budjetoinnin toteutuksen arviointi ja jatkokehittäminen – Kaupunginhallitus arvioi osallistuvan budjetoinnin toimivuutta saatujen palautteiden pohjalta seuraavan vuoden raamin käsittelyn yhteydessä ja päivittää tarvittaessa valtuuston hyväksymiä periaatteita hyvän hallintotavan ja talouden periaatteiden mukaisesti.

Vuonna 2023 toteutettava idea

Äänestyksessä annettiin eniten ääniä idealla Pyöräily-kävelyreitti kunnon reittimerkistöineen, opasteineen ja karttaesitteineen Pöyliöjärven ympäri.

Idean toteutusta aletaan valmistella yhdessä kaupungin eri toimijoiden ja sidosryhmien mm. yrittäjien kanssa ja valmistella ratkaisut kattavan rahoituksen saamiseksi ja toteutuksen mahdollistamiseksi vuoden 2023 aikana.

1.3. KAUPUNKISTRATEGIA

Kemijärven kaupunkistrategia ja toimenpideohjelma 2021-2023 on hyväksytty valtuustossa 15.2.2021 § 11.

TAVOITETILA 2020 - 2023

Kemijärven kaupunki on **onnellisten ihmisten** elinvoimainen palvelu- ja seutukuntakeskus, missä on turvallista ja viihtyisää asua, elää sekä yrittää.

Suunnittelua ja toimintaa ohjaavat arvot:

- Taloudellisuus
- Vastuullisuus
- Yhteisöllisyys

Mittarit	Mittarit	Mittarit
Toimenpiteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet
Tavoitteet	Tavoitteet	Tavoitteet
<ul style="list-style-type: none"> • Oikein mitoitettut, laadukkaat ja taloudellisesti toteutetut palvelut • Monipuolinen yritystoiminta ja luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen • Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö • Viihtyisä elinympäristö • Vastuullinen ja hyvinvoiva kemijärveläinen 	<ul style="list-style-type: none"> • Tasapainoinen kuntatalous • Saavutettavuus • Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen • Yrittämysoikeus • Aktiivinen vapaa-ajan toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> • Ennakkoluulottomasti kohti uusia avauksia • Kulttuuri, luonto ja perinne voimavarana • Hanketoiminnan tehostaminen • Viestinnän kehittäminen • Puurakentamisen edistäminen
HYVINVOINTI	ELINVOIMA	IDENTITEETTI

Toimenpideohjelma -> 2023 asti

PERUS- TEHTÄVÄ

Kemijärven kaupunki luo kestävä elinvoiman mahdollisuuksia, tukee asukkaidensa hyvää elämää ja yritysten toimintaa – kemijärveläisten luottamuksen arvoisesti.

Kemijärven kaupunki on hyvä työpaikka, jossa panostetaan laadulliseen johtamiseen.

1.3.1. STRATEGIAN SITOVAT TAVOITTEET

Vuosille 2021-2023 on asetettu seuraavat sitovat tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit strategian toteuttamisen osalta:

HYVINVOINTI

TAVOITTEET	TOIMENPIDE	MITTARIT
Oikein mitoitettut, laadukkaat ja taloudellisesti toteutetut palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelut vastaamaan asukasmäärää ja palvelutarvetta • Sopeuttamisohjelman toteuttaminen • Digitalisaation hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kustannus/asukas • Kustannus/toimenpide • Sopeuttamisohjelman tavoitteiden toteutuminen (3 v/5 ME, 50 HTV) • Laajakaistaverkon peittävyys • Digitaalisten palvelujen määrän kasvu
Monipuolinen yritystoiminta ja luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Maankäytön suunnittelu ja riittävä tonttivaranto • Elinkeinopolitiikassa uusia aktiivisia avauksia • Elinvoima-ohjelma • Ennakkovaikutusten arviointi • Lähiruoka 	<ul style="list-style-type: none"> • Yritystonttien kysyntä ja myyntihinta • Uudet yritykset ja niiden vaikuttavuus • Elinvoima-ohjelman toteutuminen ja sen vaikuttavuus • Toteutetut EVA:t, markkinavuoropuhelut • Lähiruoan tavoite 30 % ruokapalveluiden tuotannosta
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstökertomus • Henkilöstösuunnitelma • Koulutussuunnitelma • Aloitetoinnin aktivointi 	<ul style="list-style-type: none"> • Sairaspoissaolojen seuranta ja vähentäminen, henkilöstökyselyt • Osaamiskartoitus ja toimenpiteet • Aloitteiden määrä, toteutuneet aloitteet
Viihtyisä elinympäristö	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuus • Liikenne- ja ympäristökorjaukset • Ympäristön siisteys • Kaavoitus 	<ul style="list-style-type: none"> • Tapaturmat/vahingot kaupungin tiloissa ja alueilla • Joukkoliikenteen kustannus/käyttäjä • Asukkaiden palautteet • Vapaa-ajan tonttien määrä, omakotitonttien määrä, virkistysalueiden ja reittien asiakaskysely • Myönnettyjen lupien käsittelyaika
Vastuullinen ja hyvinvoiva kemijärveläinen	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoisuuden ja kolmannen sektorin tukeminen • Kaupungin eri palvelualueiden tiivis ja laaja-alainen yhteistyö. 	<ul style="list-style-type: none"> • Avustusten määrä ja niiden vaikuttavuus • Asukaspalautteet • Yhteistyösopimukset kaupungin ja kolmannen sektorin välillä ja niiden vaikuttavuus

ELINVOIMA

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Tasapainoinen kuntatalous	<ul style="list-style-type: none"> Talouden sopeutusohjelma ja tarkka yksikkökohtainen seurantajärjestelmä 	<ul style="list-style-type: none"> Talousarvion keskeiset tunnusluvut Talouden sopeuttamisohjelman suunnitelmallinen toteutuminen
Saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> Aktiivinen edunvalvonta: maantieliikenne, junayhteydet, lentoliikenne sekä laajakaista 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuneet elinkeinoelämää tukevat infrahankkeet, kuten kantatie 82 ja valtatie 5 runkoverkkoon
Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	<ul style="list-style-type: none"> Kylähankkeet ja kaupunginosahankkeet Yhteiset teemaillat 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuneet hankkeet, avustusten määrä/kylä Toteutuneet teemaillat
Yritysmönteisyys	<ul style="list-style-type: none"> Yrityskontaktit ja vuoropuhelu yrittäjien kanssa Osaavan työvoiman turvaaminen, paluumuuttajat ja työperäinen maahanmuutto, koulutus Markkinoinnin kehittäminen Etätyöskentelyn mahdollisuuksien luominen Yritystuet ja hankkeet Maankäytön suunnittelu ja riittävä tonttivaranto sekä tilatarjonta Elinkeinopolitiikassa uusia aktiivisia avauksia Elinvoima-ohjelma 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuneet yrityskontaktit Osaamisalojen monipuolisuus Kohdemarkkinoinnin vaikuttavuuden mittaaminen Toteutuneet etätyötilat Hankkeiden määrä, myönnetty yritystuet Kappalemäärä Elinvoimaohjelman tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen vapaa-ajan toiminta	<ul style="list-style-type: none"> Kolmannen sektorin tukeminen Vapaa-ajan infran kunnossapito 	<ul style="list-style-type: none"> Avustusten määrä ja sen vaikuttavuus Kaupungin vapaa-ajan paikkojen ja tilojen käyttöaste Kuntalaisten asiakaskysely

IDENTITEETTI

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Ennakkoluulottomasti kohti uusia avauksia	<ul style="list-style-type: none"> Kokeilukulttuurin käyttäminen Osallistava budjetointi 	<ul style="list-style-type: none"> Kuntalaiskyselyt ja toteutuneet toimenpiteet Budjetoinnin vaikuttavuus
Kulttuuri, luonto ja perinne voimavarana	<ul style="list-style-type: none"> Tapahtumat Kylien elinvoiman huomioiminen Osuuskuntatietoisuuden lisääminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kappalemäärä Hanketoiminta, avustukset Toteutuneet tapahtumat ja osuuskuntien työllistyvyys
Hanketoiminnan tehostaminen	<ul style="list-style-type: none"> Toimintamallin luominen 	<ul style="list-style-type: none"> Uusi toimintamalli
Viestinnän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Viestintäohjelman päivittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuminen
Puurakentamisen edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Puurakentaminen huomioidaan suunnittelussa ja rakentamisessa 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuneet kohteet

Kaupunkistrategian alla on useita ohjelmia. Nämä ohjelmat tukevat omalta osaltaan strategian toteutumista. Ohjelmat ovat koko organisaation kattavia. Painopisteet voivat vaihdella toiminnoittain.

Ohjelmien toteutumista seurataan tilinpäätökseen liittyvässä toimintakertomuksessa.

1.3.2. LIIKELAITOKSELLE ASETETUT ERILLISTAVOITTEET

Liikelaitokselle on em. sitovien tavoitteiden lisäksi asetettu toimintavuodelle seuraavat kehittämistavoitteet:

Liikelaitos	Liikevaihto	Liiketulos	Lainamäärä	Omistajan tavoite v. 2023
Kemijärven Tilapalvelut liikelaitos	8,0 milj. €	-1,1 milj. €	19,5 milj. €	<p>Liiketoimintasuunnitelman mukainen toiminta ja arviointi toiminnan tuloksellisuudesta raportoidaan kaupunginhallitukselle puolivuotisraportoinnin yhteydessä.</p> <p>Liikelaitos palvelee asiakkaitaan ja tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin ja konsernin muiden toimijoiden kanssa. Asiakaspalautteen kerääminen ja analysointi kerran vuodessa.</p> <p>Toimintakatetavoite v. 2023 on 0,7 milj. euroa. Liikelaitoksen kannattavuustavoite painuu kustannusten kasvun johdosta -1,4 milj. euroon.</p>

1.3.3. KONSERNIYHTEISÖILLE ASETETUT ERILLISTAVOITTEET

Konserniyhteisöjä koskevat samat tavoitteet kuin kaupungin tulosalueita, vastuualueita sekä toimintayksiköitä. Lisäksi konserniyhteisöille on asetettu omistajapoliittisen ohjelman mukaan seuraavia sitovia lisätavoitteita: (liikevaihto-, liiketulos- ja lainamäärätiedot koottu TA 2023 esityksistä).

Tytäryhteisö	Liikevaihto	Liiketulos	Lainamäärä	Omistajan tavoite v. 2023
Kiinteistö Oy Kemijärven Vuokratalot	2,2 milj. €	0,1 milj. €	8,6 milj. €	Yhtiön saneerausohjelman jatkaminen v. 2023. Yhden kerrostalon purku purkuakordilla. Kaupungin 750 000 euron avustuksella yhtiön talous kuntoon.
Kemijärven Roikka Oy	2,2 milj. €	46 000 €	0 €	Laadukkaiden kiinteistönhuollon, kunnossapidon ja rakennuttamisen palvelut kaupungin kiinteistöyhtiöille ja kaupungin Tilapalvelut liikelaitokselle sisäisenä palveluyksikkönä. Asiakaspalauttekyseilyn toteuttaminen ja analysointi.
Kiinteistö Oy Kemijärven Töveli	0,9 milj. €	31 000 €	2,5 milj. €	Asuntojen kunto pidetään tulorahoituksella mahdollisimman kohtuullisella tasolla, asuntojen käyttöaste vähintään 80 %.
Kemijärven lämpö ja vesi Oy	8,3 milj. €	-0,4 milj. €	15,6 milj. €	Varautuminen energiamarkkinoilla tapahtuviin muutoksiin. Lämpö- ja vesiverkostojen kunnosta huolehtiminen ja riittävä verkon saneeraustaso.
Koillis-Lapin sähkö Oy	7,9 milj. €	0,5 milj. €	9,5 milj. €	Huoltovarmuuden turvaaminen, kanta-verkkoliittynän toteutus, toimitusvarmuusinvestointien toteutus ja rahoitus, kohtuullinen siirtohinta.

Itä-Lapin Energia Oy	0,8 milj. €	0,0 milj. €	2,8 milj. €	Kemijoki osuuksien hallinta ja mahdollisimman suuri rahoitusvirta omistajille.
Keski-Lapin Voima Oy	0,7 milj. €	0,3 milj. €	0,2 milj. €	Voimalaitoksen käynnissä pito, yhtiön omistus- ja rahoitusjärjestelyt
Elwira Oy	0,9 milj. €	10 000 €	0 €	Toiminnan käyntiin saaminen ja työllistäminen, erityisesti ei avoimilla työmarkkinoilla olevat henkilöt. Siirtyminen kaupungin talouspalvelujen asiakkaaksi.
Kemijärven Kehitys Oy	0,7 milj. €	-12 000 €	0 €	Kaupungin palvelusopimuksen 650 000 € mukaisten tehtävien hoitaminen kustannustehokkaasti ja kaupungin elinvoimaa lisäävästi. Yritysten neuvonta- ja palvelutoiminnan kehittäminen elinvoimaohjelman mukaisesti.
Saura säätiö sr	0,2 milj. €	-127 000 €	0 €	Kuntouttavan työtoiminnan ja muut palvelut Lapin hyvinvointialueelle, palvelutuotannon kehittäminen kaupungin tilaaman selvitystyön pohjalta.
Osuuskunta Uurto	0,5 milj. €	-2 000 €	0 €	Säätiön ja osuuskunnan roolien ja tehtävien selkeyttäminen selvitystyön pohjalta. Yhteiskunnallinen yritys, 70 % voitosta toiminnan kehittämiseen ja 30 % omistajalle.
Kemijärven Jäähalli Oy	0,3 milj. €	0 €	0 €	Tarjota laadukas mahdollisuus harrastaa jääurheilua yhteistyössä seurojen kanssa. Kaupungin avustuksen kustannustehokas käyttö.

1.3.4. HYVINVOINTIKERTOMUS 2021-2025

Kemijärven kaupungin väestörakenne on painottunut ikäihmisiin. Vuodelta 2019 saadun tilaston mukaan esimerkiksi 0-15-vuotiaiden määrä koko väestöstä on Kemijärvellä 10,5 %. Lapissa vastaava luku on 16 %. 75 vuotta täyttäneiden osuus Kemijärvellä 18 % ja Lapissa keskimäärin 10,7 %. Muutos vuosina 2000-2019 yli 75 vuotta täyttäneiden osuudessa oli Lapissa suurinta Kemijärvellä.

Yleistä tilannetta voidaan arvioida myös työllisyyden, koulutuksen, taloudellisen aseman ja sosiaalisen hyvinvoinnin näkökulmista. Työllisten osuus väestöstä oli Kemijärvellä 33 % ja Lapissa 40 %. Negatiivinen muutos Lapissa vuosina 2000-2019 oli suurinta Kemijärvellä. Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17-24 -vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä oli Kemijärvellä 9 % ja Lapissa 6 %. Yleinen pienituloisuusaste oli Lapin keskiarvon tasalla. Toimeentulotukea saaneiden 18-24 -vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä oli vuonna 2019 20 % (vrt Lappi 17 %). 25-64 -vuotiaiden osalta tilanne oli hieman parempi muuhun Lappiin verrattuna ja ero pieneni vanhempienkin ikäluokkien osalta. Toimeentulotuen määrä € / asukas oli 71 € ja Lapissa keskimäärin 93 €. Muutos parempaan suuntaan em. vertailuvuosien aikana oli huomattava Kemijärvellä. Lastensuojeluilmoitusten määrä oli vuosien 2008-2019 välillä Lapin keskiarvon yläpuolella, samoin lastensuojelun avohuollon asiakkaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä. Pitkäaikaistyöttömien määrä oli vuonna 2020 Kemijärvellä 3,9 % ja Lapissa 2,8 % työvoimasta. Lähes puolet 75 vuotta täyttäneistä asuu yksin.

Sairastavuusindeksi (vakioitu) oli vuonna 2018 Kemijärvellä 131 ja vastaava luku Lapissa keskimäärin 114. Maan väestön keskiarvo on 100 ja vakiointi mahdollistaa vertailun alueiden välisistä ikä- ja sukupuolirakenteen eroista huolimatta. Myös vakioitun kansantauti-indeksin luvut ovat samantasoiset ja kehitys on ollut heikompaan suuntaan.

Turvallisuuden osalta pienten kuntien osalta vertailulukuja löytyy huonommin. Alioikeuksissa tuomittuja 15 vuotta täyttäneitä vastaavan ikäisestä väestöstä oli Kemijärvellä vuonna 2019 saman verran kuin Lapissa keskimäärin. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja 65 vuotta täyttäneillä oli alle Lapin keskiarvon. Poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten määrä oli 14 (Lappi 31) 1000 asukasta kohden. Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä oli Lapin keskiarvon tasalla ja liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenne rikkomukset huomattavasti alle keskiarvon vuonna 2018.

Tarkemmat tiedot löytyvät Lappilaisten arjen turvallisuuden tiekartasta 2021 ja mm. Sotkanet.fi -tilastokannasta.

Syksyllä 2021 toteutettu hyvinvointi- ja turvallisuuskysely antaa lisätietoja. Sen mukaan positiivisia asioita koetaan olevan paljon, kokemus yksinäisyydestä nousi vahvasti esille, vaikka sen ei koettu olevan totaalista tai kokoaikaista. Myös liikenneturvallisuus koettiin hyväksi, tosin jalankulkijoiden turvallisuus aiheutti jonkin verran huolta. Järjestötoimintaan toivotaan tukea ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia päätöksentekoon.

Tilannetta on analysoitu kaupungin eri palveluissa ja sen pohjalta on suunniteltu tavoitteita ja toimenpiteitä, joita on kirjattu talousarvioteksteihin. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toimenpiteitä tarkennetaan käyttösunnitelmassa (yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen). Hyvinvoinnin edistämisen osalta asetetaan lisäksi seuraavat tavoitteet:

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kolmannen sektorin toiminnan tukeminen	hyvinvointifoorumit ja avustukset, osallistaminen päätöksentekoon (vammais- ja vanhusneuvostot, nuorisovaltuusto)	järjestöyhteistyön taso ja toiminnan näkyvyys, asiakaspalautteen kerääminen
TEA-viisarikyselyihin vastaaminen	kyselyihin vastataan moniammatillisesti ottaen huomioon myös päätöksentekijät	Tulokset ja tulosten vertailtavuus Kemijärvi vs. muut kunnat
HYTE-valtionavustustuen saaminen	HYTE-indikaattoreiden määrittämien asioiden toteuttaminen	HYTE-valtionavustustuen saaminen ja avustuksen määrä/asukas

2. 4. TALOUSARVION JA SUUNNITELMAN RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

1.4.1. TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS

Talousarviorakenteessa noudatetaan kuntaliiton talousarviosuosituksia. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelmaosan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalouso-osassa palveluille asetetaan tavoitteet ja budjetoidaan niiden toteuttamisessa tarvittavat määrärahat. Investointeihin budjetoidaan pitkävaikutteiset kiinteistöjen uudisrakentamiset ja peruskorjaukset, muut käyttöomaisuuden hankinnat/myynnit sekä osakkeiden ja osuuksien hankinnat/myynnit. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö. Mukaan liitetään omina kokonaisuuksina Tilapalvelut liikelaitoksen toiminta ja talous sekä konserniyhtiöiden toiminta ja talous.

Talousarvion sitovuustasot		
Käyttötalous	Sitovuustaso	TA 2023 (1 000 €)
Tulevaisuuslautakunta	Toimintakate	-13 701
Tulevaisuuslautakunta	Nettoinvestoinnit	-190
Elinvoimalautakunta	Toimintakate	-2 748
Elinvoimalautakunta	Nettoinvestoinnit	-1 263
Kaupunginhallitus	Toimintakate	-4 810
Kaupunginhallitus	Nettoinvestoinnit	-319
Liikelaitoksen johtokunta	Toimintakate	671
Liikelaitoksen johtokunta	Nettoinvestoinnit	-4 370
Ympäristöterveyslautakunta	Toimintakate	-494
Laskelmaosa (1 000 €)		
Rahoitus	Sitovuustaso	TA 2023 (1 000 €)
Rahoitustuotot ja -kulut	Netto	4 684
Pitkäaikaiset lainat	Uudet lainat	3 000

Kemijärven kaupunginvaltuuston hyväksymän organisaatorakenteen mukaisesti kaupungin talousarvion sitovuustaso valtuustoon nähden on toimialataso tulevaisuus-, hallinto-, elinvoima- ja ympäristöterveyspalveluissa ja liikelaitoksen osalta liikelaitos. Kaupunginvaltuusto on delegoinut määrärahojen jaon toimialojen alaisten vastualueiden ja toimintayksiköiden (kustannuspaikat) osalta kaupunginhallitukselle ja lautakunnille sekä liikelaitoksen osalta johtokunnalle. Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunta käsittelevät kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta toimialojen alaisten vastualueiden ja toimintayksiköiden (kustannuspaikat) käyttösuunnitelmat ja määräraha- jaon talousarviovuoden alussa.

1.4.2. TALOUSARVIO, SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Valtuusto päättää kunnan hallinnon ja talouden perusteista sekä hyväksyy kunnan johtosäännöt, joilla päätetään eri toimijoiden toimivallasta ja velvollisuuksista sekä siitä, voidaanko toimivaltaa delegoida organisaatiossa eteenpäin.

Valtuusto päättää strategisesta päätöksenteosta ja suunnittelusta sekä hyväksyy vuosittain talousarvion, joka kattaa kunnan koko toiminnan. Talousarviossa valtuusto asettaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, joiden toteutumista tulee valvoa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimintana kytkeytyvät siten talousarvioprosessiin ja kattaa kunnan koko tehtäväkentän. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta edistää strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta, hyvän hallinnon toteutumista sekä niihin liittyen riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa. Parhaimmillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat kiinteä osa kaupunkikonsernin ja sen yksiköiden tavanomaisia suunnittelu-, päätöksenteko-, johtamis-, raportointi- ja toimintaprosesseja.

Käytännön vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta on siellä, missä riskit ensisijaisesti syntyvät. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet ja riskienhallinnasta koko henkilöstö prosessien mukaisesti.

1.4.3. TILIVELVOLLISET

Kuntalain 125 §:n mukaisia tilivelvollisia ovat:

kaupunginhallitus
keskusvaalilautakunta
tulevaisuuslautakunta
elinvoimalautakunta
ympäristöterveyslautakunta
liikelaitoksen johtokunta

Viranhaltijoista tilivelvollisia ovat seuraavat viranhaltijat:

Hallinto- ja tukipalvelut

Kaupunginjohtaja	Rantanen Atte
Hallintojohtaja	Säärelä Marjo
Talous- ja kehittämisjohtaja	Kuvaja Tuula

Tulevaisuuspalvelut

Tulevaisuusjohtaja	xx
<i>Varhaiskasvatuspalvelut/</i>	
Varhaiskasvatuspäällikkö	Haavisto Heidi
<i>Koulutuspalvelut/</i>	
Perusopetuksen ja lukion rehtori	Tervonen Ilpo
<i>Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut/</i>	
Kansalaisopiston rehtori	Laukkanen Heidi

Elinvoimapalvelut

Elinvoimajohtaja	xx
<i>Asuminen ja ympäristö/</i>	
Kunnallistekniikan päällikkö	Saarijärvi Eero
<i>Työllisyyspalvelut/</i>	
xx	xx
<i>Kaupunkimarkkinointi/</i>	
Markkinointikoordinaattori	xx

Ympäristöterveyspalvelut

Ympäristöterveysjohtaja	Nurmi Hanna
-------------------------	-------------

Kemijärven Tilapalvelut liikelaitos

Toimitusjohtaja	Pöyliö Esa
Puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö	Hoisko Teija

1.4.4. HENKILÖSTÖ

Taulukko 1: Toistaiseksi voimassa olevien virkojen ja työsuhteisten tehtävien kokonaismäärän kehitys

Palvelualue/Tulosalue	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Hallinto- ja tukipalvelut/ Hallintopalvelut	42	39	38	35	23	23	23
Hyvinvointipalvelut/ Tulevaisuuspalvelut	357	343	334	350	152	152	152
Tekniset palvelut/ Elinvoimapaalvelut	81	13	13	12	16	16	16
Tilapalvelut liikelaitos	-	41	41	40	17	17	17
Ympäristöterveys- ja -suojelupalvelut	-	-	-	-	13	13	13
Yhteensä	480	436	426	437	221	221	221

Henkilöstömäärät on kuvattu talousarvio- ja taloussuunnitelmassa nykyisen organisaatorakenteen mukaisesti siten, että lukuihin on sisällytetty arvio kaupungissa työskentelevästä vakituisesta henkilöstöstä huolimatta siitä, onko virka-/työsuhde päätoiminen vai sivutoiminen. Projektihenkilöstö ja tukityöllistetyt eivät ole luvuissa mukana. Määrät sisältävät arvion vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisesta henkilöstöstä.

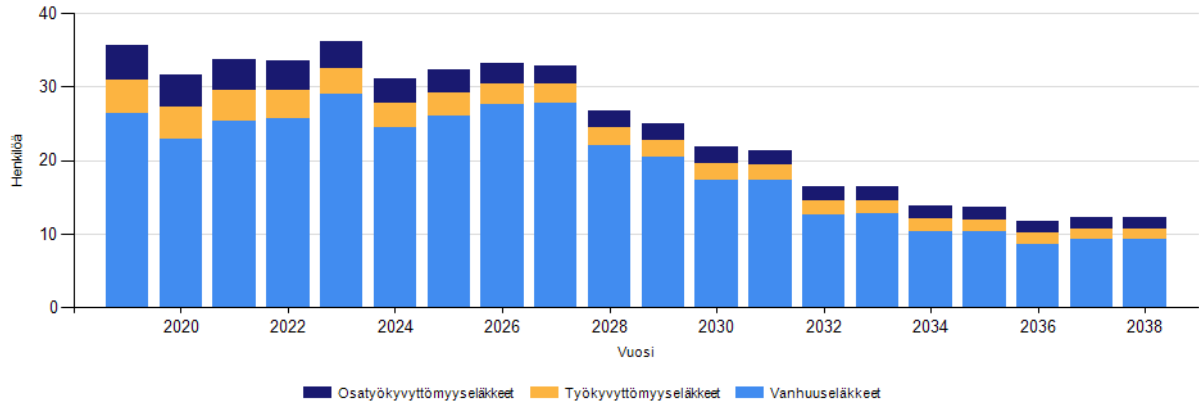
Tukityöllistettyjä on tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2022 viimeisenä päivänä kaupungin palveluksessa kymmenen (10) henkilöä. Määräaikaisia sivutoimisia (pääosin kansalaisopiston tuntiopettajat) on arviolta vuoden viimeisenä päivänä 55 henkilöä. Kokonaisuudessaan arvio henkilöstömäärästä 31.12.2022 mukaan lukien määräaikainen henkilöstö on 615.

Taulukko 2: Palkkojen jakauma (sisältää liikelaitoksen)

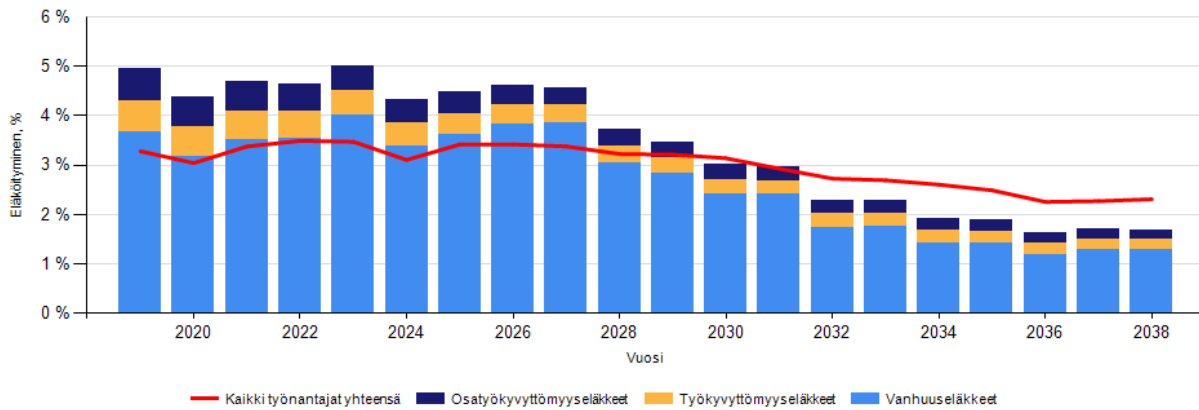
	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Luottamushenkilöt	103 106	110 097	96 659	108 543	120 600	134 100
Kuukausipalkat	17 752 707	17 239 794	16 697 628	16 363 810	16 472 160	9 027 200
Tuntipalkat	542 946	506 941	394 983	436 201	309 680	371 920
Erilliskorvaukset	1 750 997	1 590 015	1 735 284	1 768 985	1 654 600	313 350
Sairaus- ja äit.loman sijaiset	269 447	235 858	177 949	113 905	115 000	15 000
Vuosiloma- ym. sijaiset	970 305	1 038 885	713 559	795 715	137 600	146 280
Tilapäinen työvoima	421 595	280 147	195 430	191 064	153 000	186 000
Jaksotetut ja aktivoidut palkat	-128 764	151 071	-44 888	55 616	0	0
Palkat yhteensä	21 682 339	21 152 808	19 966 604	19 833 839	19 562 640	10 193 850

Taulukot 3: Kunta-alan eläkepoistuma / Kemijärven kaupunki 2019-2038

Eläköitymisennuste 2019 - 2038

Eläköitymisennuste 2019 - 2038

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

LTA 2022	TALOUSSUUNNITELMA (sis.ulkk. toimintatulot ja -menot)	TA 2023	TS 2024	TS 2025
	KAUPUNGINHALLITUS			
-6 500 000	Hallintopalvelut	-4 810 000	-4 869 000	-4 966 000
-6 500 000	Hallintopalvelut	-4 810 000	-4 869 000	-4 966 000
	TULEVAISUUSLAUTAKUNTA			
-12 637 300	Tulevaisuuspalvelut	-13 701 000	-13 981 000	-14 282 000
-3 678 300	Varhaiskasvatuspalvelut	-4 013 000	-4 090 000	-4 170 000
-5 734 000	Koulutuspalvelut	-5 994 000	-6 176 000	-6 306 000
-3 225 000	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	-3 694 000	-3 715 000	-3 806 000
	ELINVOIMALAUTAKUNTA			
-2 998 500	Elinvoimapaalvelut	-2 748 000	-2 682 560	-2 657 000
-1 980 000	Asuminen ja ympäristö	-1 720 000	-1 630 000	-1 600 000
-1 018 500	Työllisyyspalvelut	-878 000	-897 560	-897 000
0	Kaupunkimarkkinointi	-150 000	-155 000	-160 000
	YMPÄRISTÖTERVEYS- LAUTAKUNTA			
-479 650	Ympäristöterveys- ja -suojelupalvelut	-494 000	-510 000	-513 000
-479 650	Ympäristöterveys ja -suojelupalvelut	-494 000	-510 000	-513 000
	KAUPUNGIN TALOUS- SUUNNITELMA YHTEENSÄ	-21 753 000	-22 042 560	-22 418 000
	LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA			
2 400 000	Kemijärven Tilapalvelut liikelaitos	671 360	1 395 000	1 543 000
2 400 000	Tilapalvelut liikelaitos	671 360	1 395 000	1 543 000
	KAUPUNGIN ja LIIKELAITOKSEN TALOUSSUUNNITELMA YHTEENSÄ	-21 081 640	-20 647 560	-20 875 000

2.1. KAUPUNGINHALLITUS

Hallintopalvelut

1. Toiminta-ajatus

Hallintopalveluiden tehtävänä on tuottaa koko kaupungin hallinto- ja tukipalvelut, johtaa ja valvoa kaupungin hallintoa, huolehtia kaupungin kehittämisedellytyksiin liittyvistä asioista, edunvalvonnasta, Itä-Lapin maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta ja elinkeinopalveluista. Elinkeinopalveluja ja edunvalvontaa johtaa kaupunginjohtaja.

Hallintopalveluiden tehtävänä on lisäksi vastata koko kaupunkiorganisaation ja konsernin talouden ja toimintojen yhteensovittamisesta, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätöksenteon tuesta, päätösten toimeenpanosta ja viestinnästä.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Lapin hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta, aloittaa toimintansa myös Kemijärven kaupungin uusi organisaatio. Kaupunginvaltuuston 19.9.2022 § 99 hyväksymä uusi organisaatorakenne astuu voimaan 1.1.2023. Kemijärven kaupunki tuottaa vuoden 2023 alusta lähtien vastuukuntamallilla ympäristöterveydenhuollon palvelut Pelkosenniemen, Sallan ja Savukosken kunnille. Talousarviovuosi 2023 merkitsee uusien rakenteiden toimeenpanoa sekä uusien toimintatapojen ja yhteistyömuotojen käyttöönottoa. Hallintopalvelut tuottavat palveluita koko kaupunkikonsernille ja tukee tytäryhtiöitä niiden tarpeiden mukaisesti.

Kuntalaisten osallistuminen kaupungin palvelujen uudistamiseen mahdollistetaan mm. osallistavan budjetoinnin kautta. Kuntalain mukaankin kuntalaisille on taattava mahdollisuus mielipiteidensä ja kannanottojensa ilmaisemiseen ennen päätöksentekoa. Kemijärven aktiiviset kylät ja kyläläiset ovat kaupungin voimavara, josta pidetään huolta. Leader-toiminta tukee kylien kehittämistä ja kylissä järjestettäviä palveluja.

Elinkeinoelämän positiivisen kehityksen tukeminen on kaupungille tärkeä tehtävä, sillä kehitys näkyy monella tapaa yksityisellä palvelusektorilla ja sitä kautta myös kaupungin verotulokertymässä. Kaupungin roolina on Kemijärven Kehitys Oy tuottamien elinkeinopalveluiden kautta sekä aktiivisilla maankäytön ratkaisuilla tukea yritysten sijoittumista Kemijärvelle ja liiketoiminnan edellytyksiä yritysten eri elinkaartilanteissa. Positiivista kehitystä lisää brändin mukaisen kaupunkikuvan vahvistuminen.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Kuntalaistilaisuudet, striimaus, osallistava budjetointi	Järjestetyt tilaisuudet, striimauksia 4 kertaa/vuosi, osallistava budjetointi toteutettu

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Vastuullinen ja hyvinvoiva kemijärveläinen	Kaupungin eri toimialojen tiivis ja laaja-alainen yhteistyö.	Organisaatiouudistuksen tuloksellinen toimeenpano

2.	Tasapainoinen kuntatalous	Talouden seuranta ja muutoksiin reagointi	Vuosikate ja tulos positiivinen
3.	Viestinnän kehittäminen	Viestintäohjelman päivittäminen, kaupungin verkkosivujen uudistaminen, some-kanavien aktiivinen käyttö, kaupunkimarkkinointi ja asettautumispalveluiden huomioiminen viestinnässä	Viestintäohjelma päivitetty, verkkosivujen uudistus toteutettu, julkaisuja kaupungin facebook-sivuilla viikoittain,

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Organisaatiouudistuksen toimeenpano yhteistyössä muiden toimialojen kanssa	Tuloksellisesti toimiva kaupunkiorganisaatio, tarpeenmukaiset muutoksen rakenteeseen	Toimiva organisaatio
2.	Seudullisen ja alueellisen yhteistyön kehittäminen erityisesti Lapin hyvinvointialueen yhdyspintatyö huomioiden	Toimivat yhteistyörakenteet ja käytänteet. Yhteistyötä seudullisesti ja alueellisesti erilaisissa verkostoissa. Aktiivinen yhteistoiminta Itä-Lapin kuntayhtymän kanssa.	Yhteistyön toimivuus, yhteistyön toimintatavat rakennettu Lapin hyvinvointialueen kanssa.

6. Talouden tunnusluvut

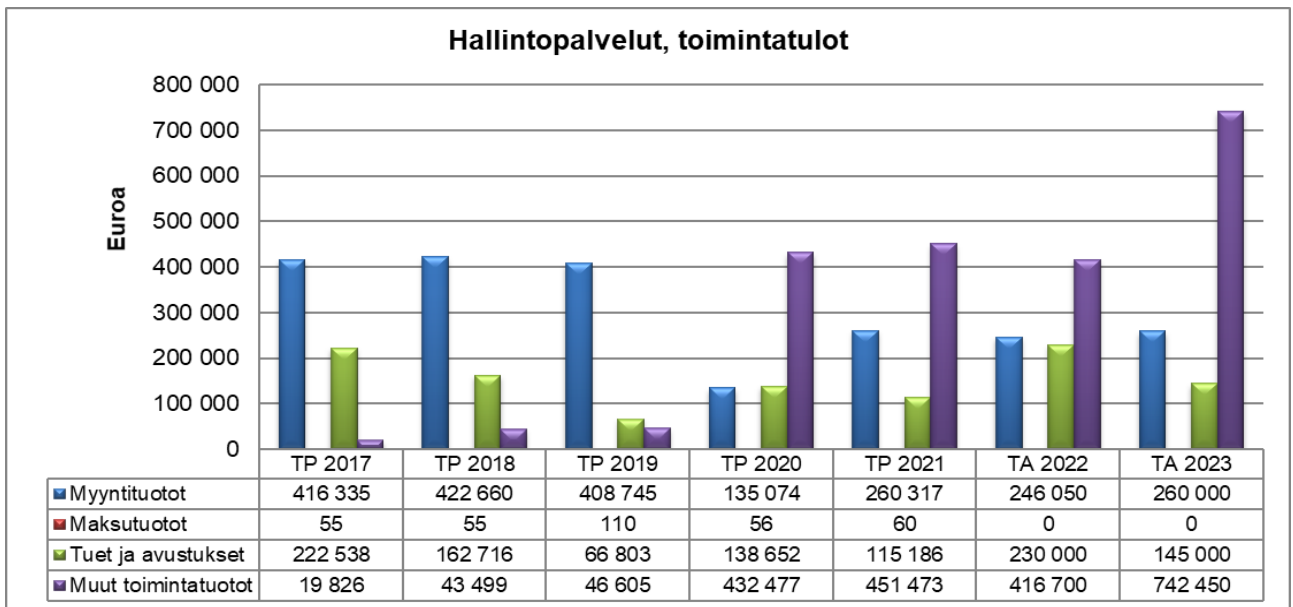
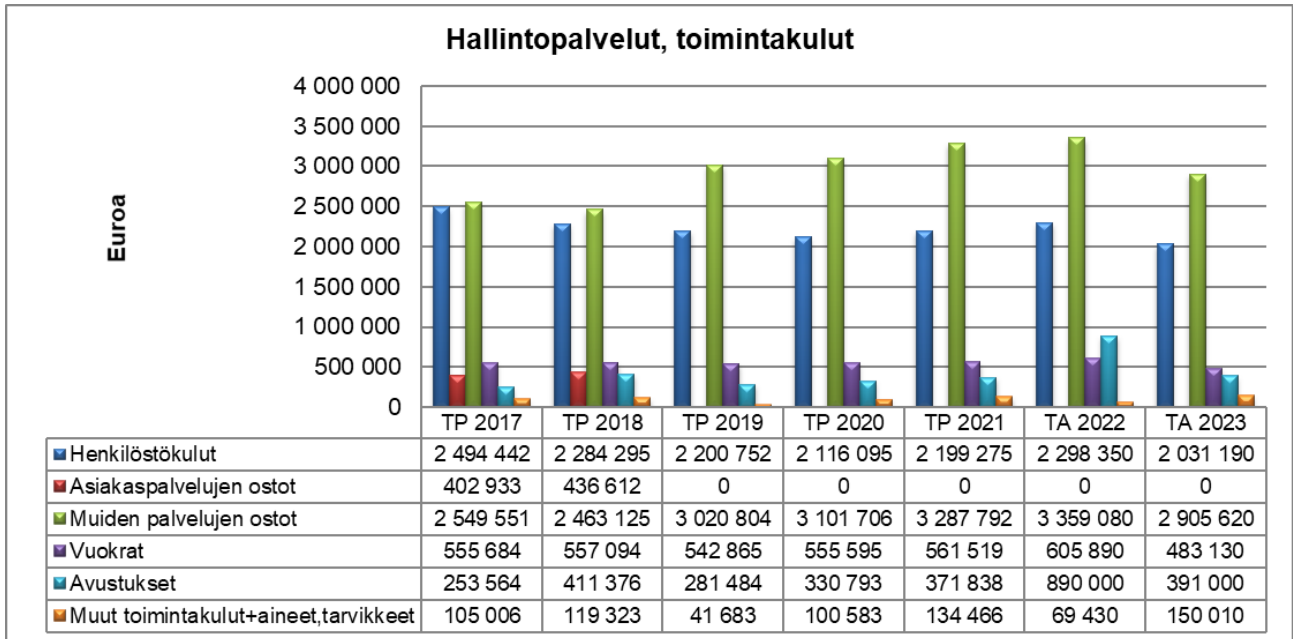
	TP 2021	LTA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-6 554 890	-7 222 750	-7 480 000	-5 960 950	-6 029 000	-6 140 000
Toimintatulot	827 036	892 750	890 000	1 150 950	1 160 000	1 174 000
Toimintakate	-5 727 854	-6 330 000	-6 590 000	-4 810 000	-4 869 000	-4 966 000

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.	38	35	37	23	23	23
Henkilöstömenot €	-2 199 275	-2 298 350	-2 501 000	-2 031 190 **	-2 071 000	-2 113 000
Muutos %	-0,4	4,5	8,8	-11,6	2,0	2,0
Palvelujen ostot €	-3 287 792	-3 359 080	-3 399 000	-2 905 620	-2 800 000	-2 700 000
Muutos %	8,6	2,2	1,1	-13,5	-3,6	-3,6
Toimintakate €/asukas	-806	-933	-941	-697	-716	-741

*vrt. TA 2022

** Kevan tasausmaksu vuoden 2023 alusta budjetoitu koko kaupungin osalta keskitetysti hallintopalveluihin, jaetaan palveluluokittain vuoden 2023 aikana

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Riskienhallinnan systemaattinen kehittäminen	Riskienarvioinnin työkalun käyttöönotto	Käyttöön otettu
2.	Laadukas päätösten valmistelu	Päätösten ennakkovaikutusten arviointi	Toteutuneen ennakkovaikutusten arvioinnit

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Osaava henkilöstö	Koulutukset	Toteutuneet koulutuspäivät
2.	Hyvinvoiva henkilöstö	henkilöstön hyvinvointiohjelman laatiminen	sairauspoissaolot
3.	Uuden organisaation mukaisen henkilöstöresurssin varmistaminen	Toimintojen ja tehtävien aktiivinen tarkastelu ja tarpeenmukaisten muutosten tekeminen	Tehtävänkuvien ajantasaisuus

2.2. TULEVAISUUSLAUTAKUNTA

Varhaiskasvatuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteistä varhaiskasvatusta Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa, minkä lisäksi Pilke- päiväkoti Lounatuuli tarjoaa varhaiskasvatusta palvelusetelillä. Esiopetusta järjestetään Jyväskylänpuiston ja Särkelän päiväkodeissa sekä Pilke Lounatuulessa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Tulevana taloussuunnitelmakautena varhaiskasvatuksen tilavuokrat tulevat nousemaan huomattavasti, mikä tulee näkymään myös talousarviossa kulujen lisääntymisenä kaikissa yksiköissä. Lisäksi varhaiskasvatuksen kuluja nostavat huomattavasti Pelkosenniemen ostopalvelumenot. Kemijärven puolella, mutta Pelkosenniemen rajalla asuville perheille on tarjottu varhaiskasvatuspalveluita ostopalveluna ja näiden palveluiden tarve on merkittävästi lisääntynyt.

Taloussuunnitelmakauden aikana merkittävimmät toimintaympäristön muutokset liittyvät ukrainalaisten määrän vaihteluun. Ukrainalaisten osuus on merkittävä erityisesti esiopetuksessa, mutta myös varhaiskasvatuksessa on useita suomea toisena kielenä puhuvia. Ukrainalaisten lasten määrä on huomioitava erityisesti tila- ja henkilöstöresursseissa.

Varhaiskasvatuspäällikkö osallistuu aktiivisesti Loisto- kehittämisverkoston toimintaan ja kuulee myös sitä kautta varhaiskasvatuksen ajankohtaisimmat asiat. Opetushallituksen koordinoiman varhaiskasvatuksen kehittämisen verkosto Loiston tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen alueellista ja kansallista kehittämistä. Loisto-kehittämisverkosto tukee uudistuvien varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa paikallisella tasolla vahvistamalla varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seuranta- ja arviointia.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Yhteistyö kulttuuripalveluiden kanssa erilaisten tapahtumien osalta sekä tiivis yhteistyö kirjaston kanssa	Yhteistyötapahtumien määrän ja laadun seuraaminen sekä itsearviointi henkilöstölle vuoden 2023 lopussa.
		Yhteisöllisten tapahtumien järjestäminen Yhteistyö Pilke-päiväkodin kanssa: Pilkkeen valvonta ja ohjaus sekä yhteistyökokoukset, -tapahtumat ja -koulutukset	Eri päiväkotiryhmien samanikäisten lasten yhteiset retket ja kulttuurityöpajat. Kaikkien esikoululaisten yhteiset infotilaisuudet sekä joulujuhla. Kaikkien päiväkotien yhteiset lastenkonsertit.

			Seurataan Pilkkeen henkilökunnan ja lasten osallistumista yhteistyötilaisuuksiin.
--	--	--	---

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Vastuullinen ja hyvinvoiva kemijärveläinen	Kaupungin varhaiskasvatus- ja kulttuuripalveluiden tiivis ja laaja-alainen yhteistyö.	Konkreettisen yhteistyön lisääminen kulttuuripalveluiden kanssa.
2.	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Osaamiskartoitus ja koulutussuunnitelma henkilöstölle Varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto päiväkodeissa	Henkilöstöresurssin, erityisen tuen sekä ryhmäkokojen tarkastelu ja itsearviointi. Koulutusten määrän seuraaminen ja dokumentointi Varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteutumisen sähköinen itsearviointi.
3.	Oikein mitoitettut, laadukkaat ja taloudellisesti toteutetut palvelut	Oikein mitoitettut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelut. Digitalisaation hyödyntäminen toiminnassa: sähköinen laatuksely huoltajille ja asiakirjojen sähköistäminen.	Ryhmäkokojen jatkuva tarkastelu ja henkilöstöresurssien seuraaminen. Digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönotto.

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023	Syksyllä 2022 aloittanut hanketyöntekijä on ohjaava opettaja, joka työskentelee ryhmissä kiertävänä neuropsykiatrisena asiantuntijana. Tavoitteena on erityislasten tuen lisääminen ja erityisesti monimuotoisten kommunikointimenetelmien kehittäminen päiväkotiryhmissä ja perheissä.	Hanketyöntekijän väliraportti jouluna ja toukokuussa sekä loppuraportti ennen hankkeen päättymistä. Jatkuvaa arviointia hanketyöntekijän, esimiesten ja varhaiserityisopettajan kanssa vaikuttavuudesta.
2.	Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2023–2024	Valssin käyttöönotto sekä kansallisesti yhtenäisten laatuksiteerien jalkauttaminen osaksi varhaiskasvatustoimijoiden omaa laatutyötä. Työkuorman keventäminen laadunhallinnan ja itsearvioinnin osalta	Varhaiskasvatukseen saadaan selkeisiin arviointikriteereihin perustuvat sähköiset kyselylomakkeet, itsearviointikysymykset ja työkalut omaehtoiseen tiedonkeruuseen.

6. Talouden tunnusluvut

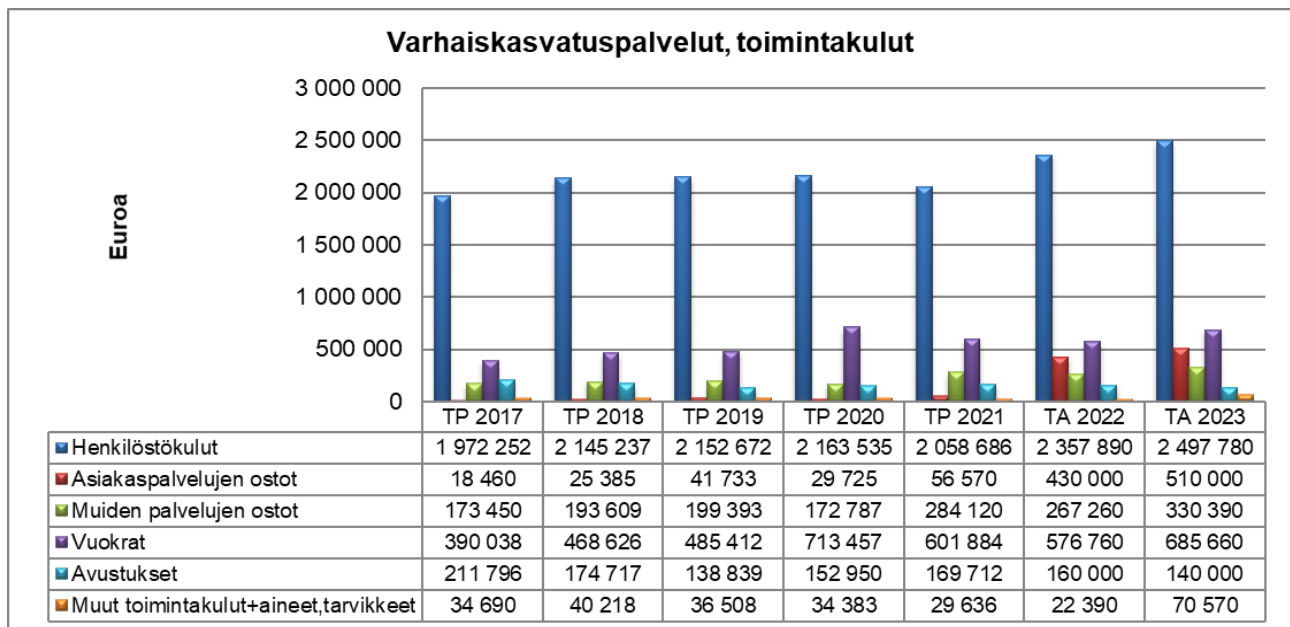
	TP 2021	LTA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-3 692 704	-3 814 300	-3 752 700	-4 237 500	-4 285 000	-4 365 000
Toimintatulot	244 306	136 000	200 000	224 500	195 000	195 000
Toimintakate	-3 448 398	-3 678 300	-3 552 700	-4 013 000	-4 090 000	-4 170 000

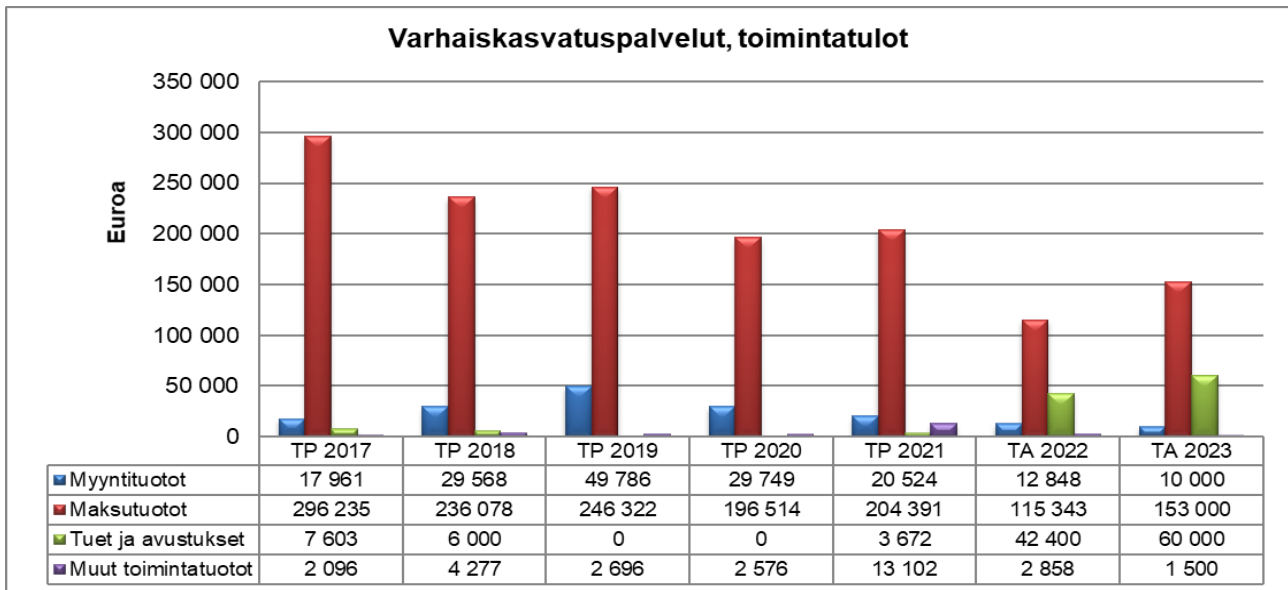
*TA 2023/TS 2024-2025 toimintamenot sisältävät tulevaisuuslautakunnan ja -johdon kustannuksista 29 %.
Organisaatorakenteen muutos vaikuttaa kustannuksiin.

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	LTA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.	45	54	42	57	57	57
Henkilöstömenot €	-2 360 614	-2 357 890	-2 365 000	-2 497 780	-2 547 400	-2 597 800
Muutos %	-3,0	-0,1	0,3	5,9	2,0	2,0
Palvelujen ostot €	-458 766	-697 260	-615 000	-840 390	-851 400	-867 300
Muutos %	-2,8	52,0	-6,4	20,5	1,3	1,9
Toimintakate €/asukas	-485	-525	-508	-582	-601	-622

*vrt. LTA 2022 lukuihin.

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Henkilöstömitoituksen varmistaminen ja sijaisten saatavuus	Sijaispankin kasvattaminen aktiivisella rekrytoinnilla	Sijaisten määrä ja saatavuus.
2.	Liikenneturvallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa	Osallistuminen liikenneturvallisuustyöryhmän palaveriin. Henkilökunnan tiedottaminen/kouluttaminen.	Osallistuminen palaveriin ja liikenneturvallisuuden arvioiminen vuoden lopuksi.

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Varhaiskasvatuslain- ja asetuksen (2018) aiheuttamat muutokset henkilöstörakenteeseen: vähintään kahdella kolmasosalla henkilöstöstä tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, joista vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.	<p>Irtisanoutuneiden tai eläköityvien lastenhoitajien toimet muutetaan mahdollisuuksien mukaan varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin toimiksi.</p> <p>Henkilökuntaa kannustetaan koulutautumaan.</p> <p>Rekrytoinnissa hyödynnetään Kuntarekryn lisäksi aktiivisen rekrytoinnin periaatteita markkinoimalla avoimia tehtäviä myös esimerkiksi oppilaitosten työnhakuportaaleissa sekä sähköpostilistoilla.</p>	<p>Muutettujen toimien määrä vuoden aikana.</p> <p>Muodollisesti epäpätevien ja pätevien työntekijöiden määrä varhaiskasvatuksessa.</p>

2.	Varhaiskasvatuslaissa ja -asetuksessa määritellään, että henkilöstöllä on oltava vähintään lastenhoitajan kelpoisuus. Käytännössä siirtymävaiheen jälkeen lapsiryhmissä on enää yksi lastenhoitaja nykyisen kahden sijasta.	Pätevyysvaatimukseen vastataan tarjoamalla henkilökunnalle yhteistyössä REDUN:n kanssa mahdollisuus lisätä lähihoitajan ammatillista pätevyyttä suorittamalla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisalan tutkinto oppisopimuksella.	Lisäkoulutuksessa olevien ja pätevyyden saaneiden lukumäärä.
----	---	--	--

Koulutuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Perusopetus- ja lukiokoulutus järjestetään talouden sopeuttamisohjelman mukaisesti Hillatien kouluinteistössä.

Valmistava opetus aloitettiin toukokuussa 2022 kahdessa opetusryhmässä. Valmistavan opetuksen oppilasmäärä on kesän ja syyslukukauden 2022 alusta alkaen kasvanut ja oletettavasti vielä kasvaa, koska vastaanottokeskuksen asukasmäärä kasvaa. Opetus on syyslukukaudella järjestetty kolmessa ryhmässä ja viikosta 43 alkaen neljässä ryhmässä. Ryhmien opetustilat ovat Kulttuurikeskuksen ja Musiikkiopiston tiloissa. Tilat ovat pienet ja osittain epäkäytännölliset. Valmistavan opetuksen tilaratkaisua suunnitellaan siten, että valmistava opetus saadaan järjestettyä toimivammissa tiloissa.

Valmistavan opetuksen päättyessä oppilaat integroidaan perusopetuksen ryhmiin. Tämän johdosta perusopetukseen tulee painetta jakaa entuudestaan suuria oppilasryhmiä pienemmiksi ryhmiksi. Tämä vaatii lisäresurssia opetustiloihin, koska kyseisiä tiloja ei Hillatieltä löydy. Lisäksi lisäresurssitarvetta perusopetuksen tiloihin tuo neljännen pienryhmän perustaminen vuonna 2023. Väliaikainen lisätilarave tulee olemaan noin 3-4 opetustilan verran.

Koulukuraattorit siirtyvät tammikuussa 2023 hyvinvointialueen palvelukseen.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Kaupungin eri palveluiden tiivis yhteistyö sekä kehittäminen. Yhteistyö järjestöjen kanssa.	Toteutunut yhteistyö. Toteutunut kehitystyö. Toteutunut yhteistyö.

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Hyvinvoiva koulu yhteisö	Oikein mitoitettujen ja taloudellisesti toteutettujen resurssien perusopetuksessa ja lukiossa. Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö. Hyvinvointi -teeman suunnittelu sekä toteutus lukiossa. Kehitetään ja toteutetaan perusopetuksen henkilökunnan tiimien toimintaa koulu yhteisön hyväksi.	Tuntiresurssin, kolmiportaisen tuen sekä luokkakokojen tarkastelu ja itsearviointi. Koulutusten määrä. Opetussuunnitelman päivitys ja toteutuneiden toimien itsearviointi. Toteutunut tiimien kehittämistyö.
2.	Jatkumo valmistavasta opetuksesta perusopetukseen.	Järjestetään valmistavaa opetusta lv. 2022-2023 aikana sekä toteutetaan siirtymävaihe yleisopetukseen.	Valmistavan opetuksen tilaratkaisujen suunnitelman toteutuminen. Suunnitelma siirtymävaiheen (valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen) toteuttamisesta.
3.	Osallisuus ja vaikuttaminen	Vahvistetaan oppilas- ja opiskelijakuntatoimintaa sekä tukioppilastoimintaa perusopetuksessa ja lukiossa. Vahvistetaan vanhempainneuvoston asemaa koulutyötä tukevana tahona.	Oppilas- ja opiskelijakuntien toteuttamat toimet. Tukioppilastoiminnassa toteutetut toimet. Toteutuneet vanhempainneuvoston kokoukset.

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Harrastamisen Suomen malli (Kemijärven koululaiset harrastavat -hanke.)	Järjestetään kerhotoimintaa lasten ja nuorten tarpeista lähtien.	Järjestettyjen kerhojen määrä sekä kerhotoimintaa osallistuneiden lasten ja nuorten määrä.
2.	Perusopetuksen tasa-arvo ja laatu -hanke.	Resurssien turvaaminen kolmiportaiseen tukeen.	Itsearviointi hankeavustuksen käytöstä ja vaikutuksista.
3.	Finest Future -ohjelma.	Pyritään saamaan Kemijärven lukioon kansainvälisiä opiskelijoita ohjelman kautta.	Toteutuminen ja uudet opiskelijat.

6. Talouden tunnusluvut

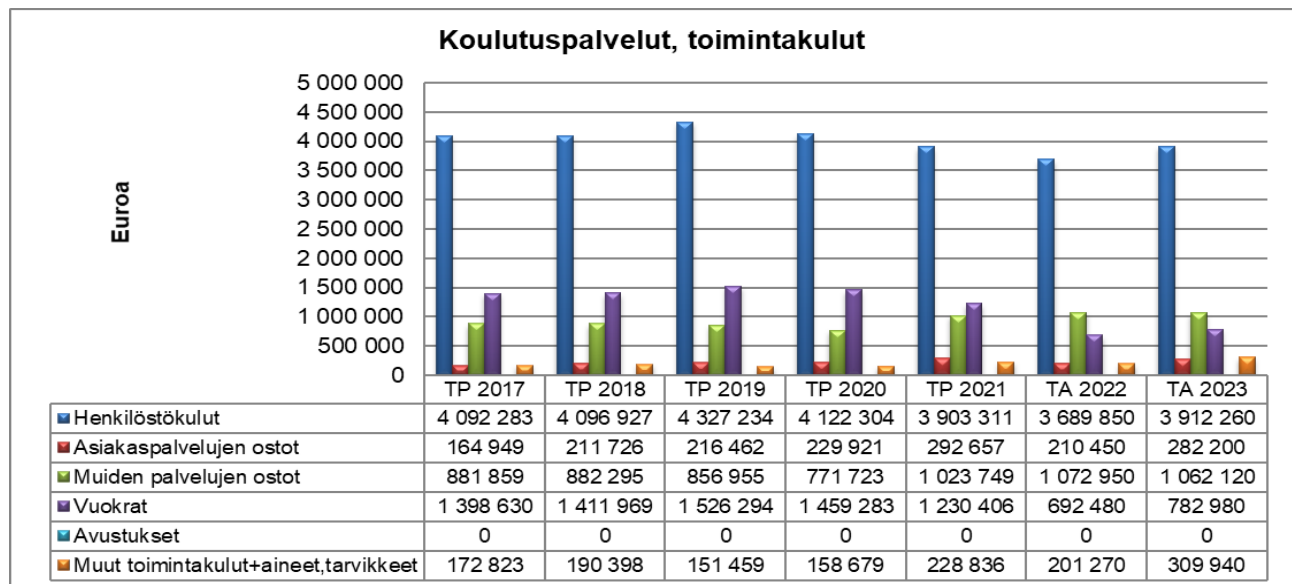
	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-6 678 960	-5 867 000	-6 010 000	-6 349 500	-6 476 000	-6 606 000
Toimintatulot	263 076	133 000	369 600	355 500	300 000	300 000
Toimintakate	-6 415 884	-5 734 000	-5 640 400	-5 994 000	-6 176 000	-6 306 000

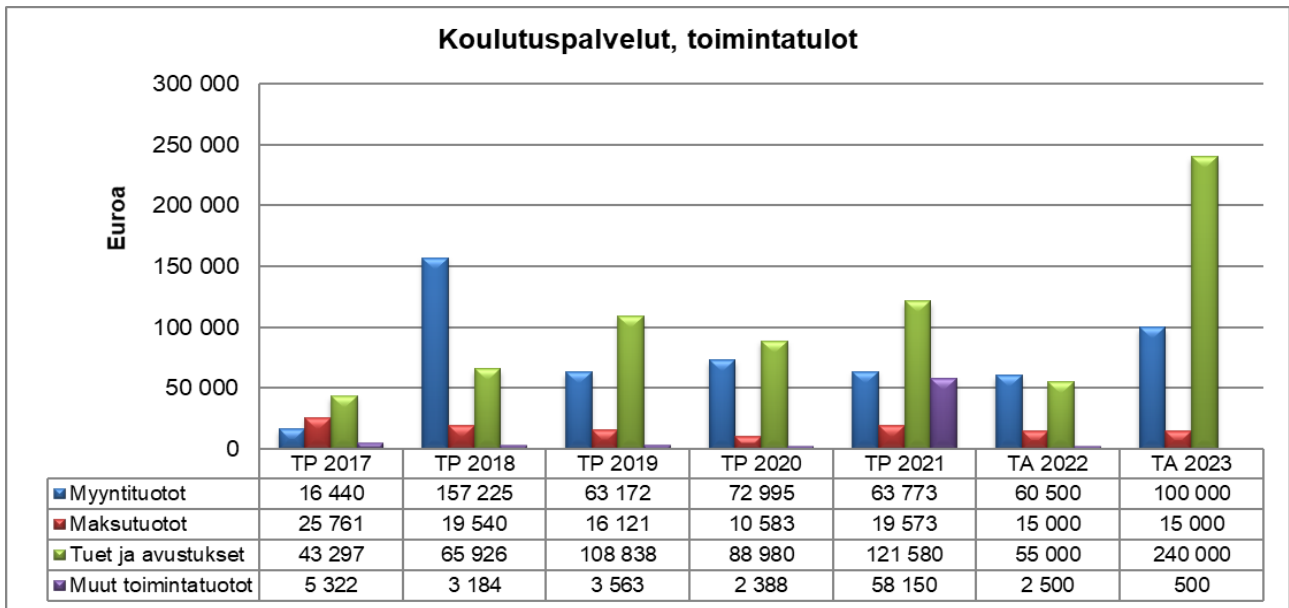
*TA 2023 TS 2024-2025 toimintamenot sisältävät tulevaisuuslautakunnan ja -johdon kustannuksista 45 %.
Organisaatorakenteen muutos vaikuttaa kustannuksiin.

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.	62	59	60	60	60	60
Henkilöstömenot €	-3 903 311	-3 689 850	-3 726 000	-3 912 260	-3 990 500	-4 070 000
Muutos %	-3,9	-5,4	1,0	6,0	2,0	2,0
Palvelujen ostot €	-1 316 407	-1 283 400	-1 279 000	-1 344 320	-1 371 000	-1 398 000
Muutos %	26,3	-2,5	-0,3	4,7	2,0	2,0
Toimintakate €/asukas	-903	-819	-806	-869	-908	-941

*vrt. TA 2022 lukuihin.

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Koulunkäynninohjaajien työaika-suunnittelun ja työajanseurannan kehittäminen.	Järjestetään työaika-suunnittelu ja seuranta työaika-suunnitteluohjelmalla.	Toteutuminen.
2.	Työturvallisuus	Läheltä piti -tilanteiden raportoinnin ja seurannan tehostaminen. Ennaltaehkäisevä työ.	Toteutunut kehitystyö. Ennaltaehkäisevä työ.

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Henkilökunnan pätevyys.	Pätevien opettajien ja koulunkäynninohjaajien rekrytointi.	Pätevän ja epäpätevän henkilöstön määrät.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut tarjoavat toiminta-alueellaan laadukkaita ja monipuolisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluja sekä musiikki- ja kansalaisopiston koulutuspalveluja. Palvelut edistävät alueen asukkaiden ja matkailijoiden terveyttä ja hyvinvointia.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Sosiaali- ja terveyspalvelujen valtakunnallisen muutoksen vuoksi kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelujen merkitys hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäjänä korostuu. Ukrainalaiset näkyvät toimintojen suunnittelussa koko vastuualueella. Kansalaisopiston toiminnassa merkittävä muutos on osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Tähän liittyen kurssit on suunniteltu osaamisperusteisesti.

Tulevan vuoden tavoitteena on laadukkaiden ja toimivien työympäristöjen vakiinnuttaminen siten, että henkilöstön työturvallisuus, työhyvinvointi ja työssäjaksaminen toteutuvat. Mahdolliset muutokset toteutetaan kustannustehokkaasti ja pysyväisluonteisesti kuntalaisia kuunnellen.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Alueellisen saavutettavuuden ylläpitäminen nykyisellä tasolla	Toimipisteiden määrä

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Hyvinvointia ja terveyttä lisäävät, oikein mitoitettut, laadukkaat ja taloudellisesti toteutetut palvelut	Kestävän kehityksen periaatteiden huomioiminen toiminnassa, koulutus, lasten ja nuorten liikuntapalvelut	Kävijämäärien vertailu edellisiin vuosiin tilastojen avulla, itsearviointi
2.	Toiminnan merkityksen terävöittäminen hyvinvoinnin tuottajana	Yhteistyön tiivistäminen toiminta-alueen päättäjien kanssa	Tapaamiset
3.	Vastuullinen, hyvinvoiva, osallistuva kuntalainen	Osallistaminen, asiakaskyselyt, asiakkaan vaikuttamismahdollisuudet (HYTE-raha)	Toteutuneiden kyselyjen määrä ja osallistujamäärät
4.	Kansalaisopistossa hankitun osaamisen näkyväksi tekeminen ja mahdollisuus hyödyntää jatko-opinnoissa	Hankitun osaamisen arvioiminen ja vieminen KOSKI-tietovarantoon	Osaamistavoitteiset kurssit; lukumäärä, KOSKI- kannassa olevat kansalaisopiston opiskelijat; lukumäärä

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Barokkituntemuksen tarjonta musiikkiopiston opiskelijoille cembalolla/Barokin helmiä-hanke (14 557 €)	Hankerahalla hankitun cembalon käyttö yhteissä ja orkestereissa	Tapahtumien lukumäärä
2.	Laatu- ja kehittämishanke yhteistyössä Lapin opistopiirin kanssa/ Opetushenkilöstölle kohdennettu hanke	Opetustoimen henkilöstön koulutuksia	Koulutuksiin osallistuneiden lukumäärä
3.	Liikuntapalveluiden kehittämishanke	toiminnan ja tilojen kehittäminen tämän päivän kysyntää vastaavaksi	kävijämäärien ja tilavarausten määrän muutokset

6. Talouden tunnusluvut

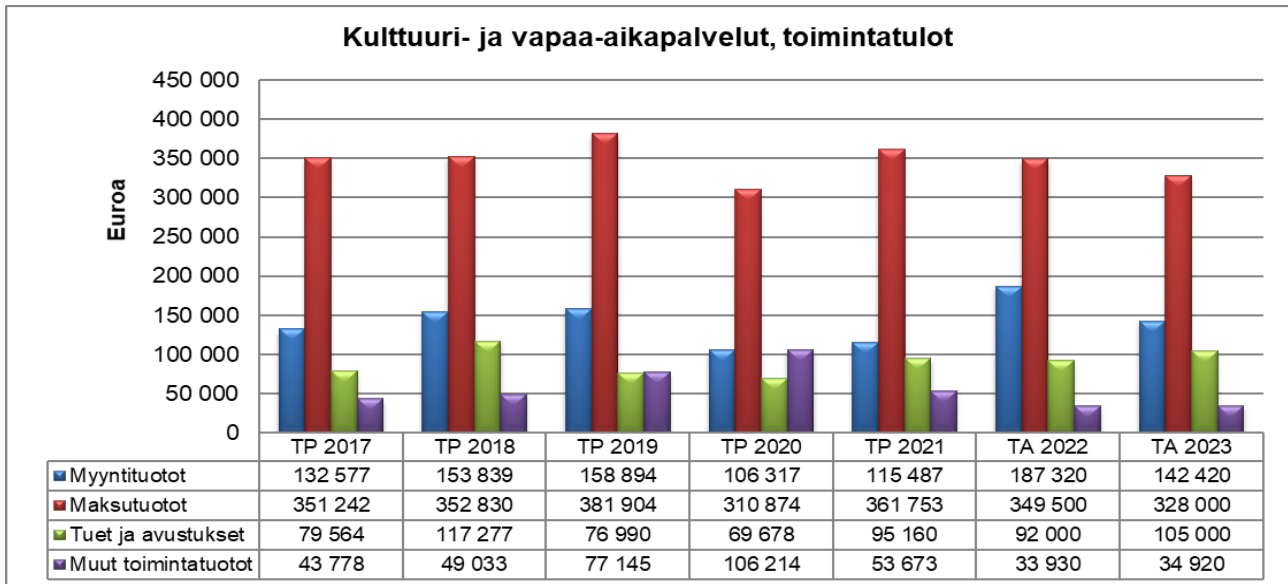
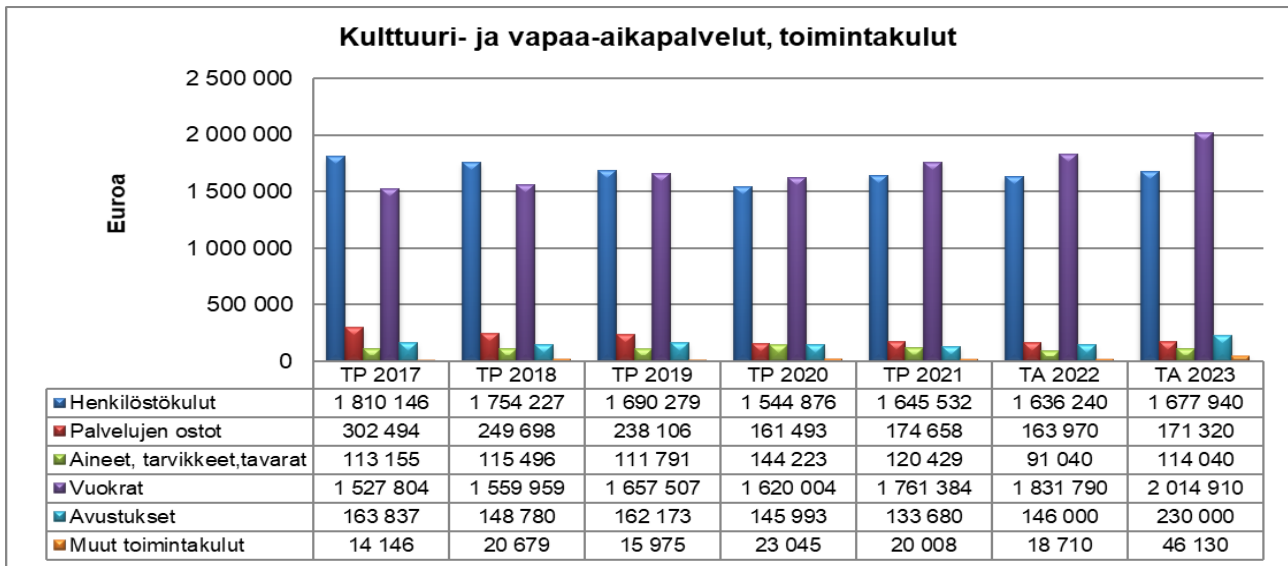
	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-3 855 691	-3 887 750	-3 980 000	-4 304 340	-4 320 000	-4 406 000
Toimintatulot	626 073	662 750	620 000	610 340	605 000	600 000
Toimintakate	-3 229 618	-3 225 000	-3 363 000	-3 694 000	-3 715 000	-3 806 000

*TA 2023/TS 2024-2025 toimintamenot sisältää tulevaisuuslautakunnan ja -johdon kustannuksista 26 %. Organisaatorakenteen muutos vaikuttaa kustannuksiin.

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.	32	32	34	35	35	35
Henkilöstömenot €	-1 645 532	-1 636 240	-1 689 400	-1 677 940	-1 675 000	-1 708 000
Muutos %	2,6	-0,6	3,2	2,5	-0,2	2,0
Palvelujen ostot €	-174 658	-163 970	-148 700	-221 320	-174 500	-178 000
Muutos %	3,6	-6,1	-9,3	35,0	-21,1	2,0
Toimintakate €/asukas	-454	-461	-480	-535	-546	-568

*vrt. TA 2022

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Toimiva työajanseurannan kehittäminen	Automaattinen työajan laskeminen kulunvalvonnan avulla. Avainten määrää eri toimisteissä vähennettävä.	Kulunvalvontaraportin seuranta.
2.	Työturvallisuuden parantaminen	Läheltä piti- ja muiden tilanteiden ennaltaehkäisy. Pelastussuunnitelmien päivittäminen. Työntekijöiden kouluttaminen vaaratilanteita varten.	Seuranta henkilöstökokouksissa. Koulutusten määrä.

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Nykyisen henkilöstömäärän säilyttäminen	Määräaikaisten työntekijöiden vakinaistaminen	Määräaikaisen henkilöstön määrän muutos

2.3. ELINVOIMALAUTAKUNTA

Asuminen ja ympäristö

1. Toiminta-ajatus

Kemijärven kaupungin Tekninen palvelualue on 1.1.2023 alkaen Asuminen ja Ympäristö palvelualue. Palvelualueen tavoitteena on kehittää ja ylläpitää määrällisesti riittäviä ja hyvätasoisia katuihin, maankäyttöön ja rakennusvalvontaa liittyviä palveluita jokaiselle kaupunkilaiselle ja kaupungissa vierailevalle. Lisäksi tuottaa tukipalveluita muille kaupungin palvelualueille.

Kadut ja alueet palvelukokonaisuus vastaa kaupungin katuverkoston ylläpidosta ja rakentamisesta. Palvelukokonaisuus sisältää puistojen, vesiväylien, latuverkoston, ulkoilureittien, satamien, rantautumis- ja tulistelu- paikkojen ylläpidon ja rakentamisen.

Maankäyttö vastaa kaupungin maaomaisuuden hoidosta ja arvon noususta sekä kaavoituksesta.

Rakennusvalvonta vastaa Maankäyttö- ja rakennuslain 1 luvun 1§ mukaisesta tavoitteesta, joka on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä.

Asuminen ja Ympäristö palvelualueeseen tulee vuoden 2023 alusta sisältymään myös kaupunkimarkkinointi ja työvoimapalvelut.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Hintojen voimakas nousu, pohjainflaatio tulee näkymään jokaisella palvelualueen osalla. Suhteessa pienenevät määrärahat vaativat aiempaa tarkempaa kohdistamista ja valintoja sekä avointa keskustelua kaupunkilaisten ja palvelutuottajien välillä, mitä palvelua tuotetaan ja miten paljon.

Avoin arvokeskustelu kaupungin tarjoamista ilmaisipalveluista on nyt, jos milloinkaan oikea aikaista ja tarpeen.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Oikein mitoitettut, laadukkaat ja taloudellisesti toteutetut palvelut	Palvelut vastaamaan asukasmäärää ja palvelutarvetta	Kustannus/asukas
2.	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Koulutussuunnitelma	Osaamiskartoitus ja toimenpiteet

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Tasapainoinen kuntatalous	Talouden sopeutusohjelma ja tarkka yksikkökohtainen seuranta-järjestelmä	Talousarvion keskeiset tunnusluvut

2.	Yritysmyönteisyys	Markkinoinnin kehittäminen	Kohdemarkkinoinnin vaikuttavuuden mittaaminen
3.	Aktiivinen vapaa-ajan toiminta	Vapaa-ajan infran kunnossapito	Avustusten määrä ja sen vaikuttavuus

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Aktiivinen ja ennakoiva kaavoitus ja maanhankinta	Isonkylän osayleiskaavan jatkokeskustely / työstäminen	Kaavan valmistuminen
2.	Vapaa-ajan asutuksen lisääminen kyläkeskusten lähiympäristössä	Suomun alueen vapaa-ajan tonttien kauppa	Kauppojen määrä 2023

6. Talouden tunnusluvut

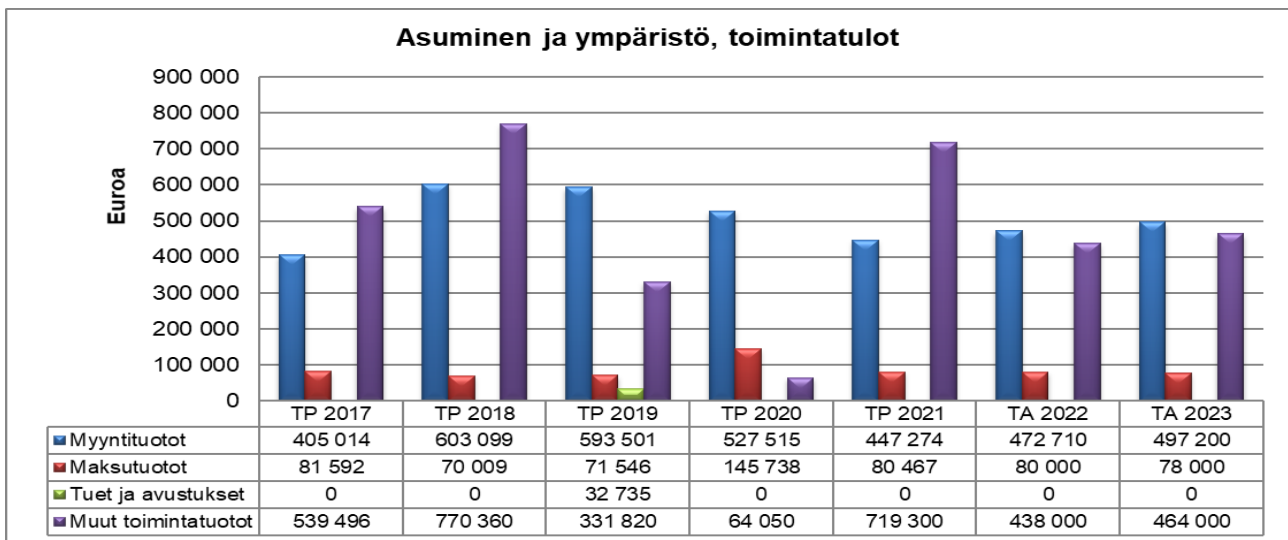
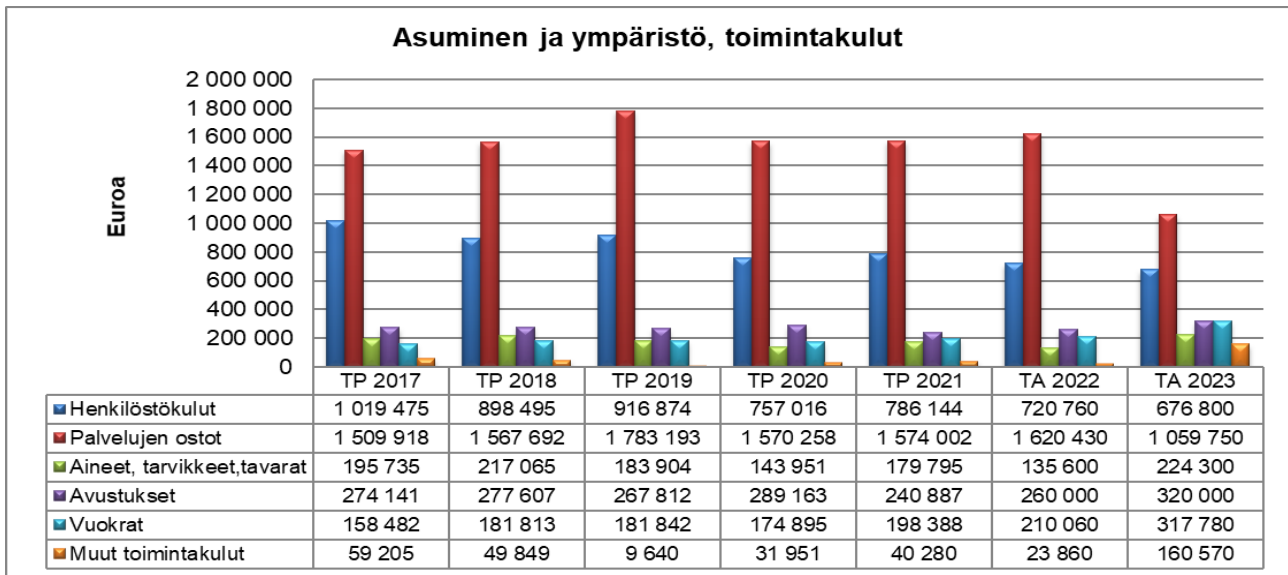
	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-3 019 496	-2 970 710	-2 995 000	-2 759 200	-2 640 000	-2 590 000
Toimintatulot	1 247 640	990 710	995 000	1 039 200	1 010 000	990 000
Toimintakate	-1 771 856	-1 980 000	-2 000 000	-1 720 000	-1 630 000	-1 600 000

TP 2021 ja TA/TPE 2022 sisältää teknisen lautakunnan kustannukset, Pelan ja ympäristösuojelun kustannukset. TA 2023 /TS 2024-2025 sisältää uuden organisaatorakenteen mukaisen vastuualueen kustannukset + lautakunnan ja johtamisen kustannuksista 82,5 %.

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.	13	12	12	13	13	13
Henkilöstömenot €	-786 144	-720 760	-729 900	-676 800	-690 300	-704 100
Muutos %	-0,4	-8,3	1,3	-6,1	2,0	2,0
Palvelujen ostot €	-1 574 002	-1 620 430	-1 565 000	-1 059 750	-1 025 000	-1 020 000
Muutos %	-1,7	2,9	-3,4	-32,3	-3,3	-0,5
Toimintakate €/asukas	-249	-282	-285	-249	-239	-239

*vrt. TA 2022

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Yhdenvertaisuusperiaate (velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen)	<p>Varmistaa mm. työhyvinvoinnin ja työsuojelun kautta, että jokainen työntekijä asemasta tai työtehtävästä riippumatta saa tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kohtelun työyhteisössä.</p> <p>Samainen periaate koskee myös asiakkaita. Jokainen asiakas saa taustastaan riippumatta tasapuolisen ja oikeuden mukaisen kohtelun käyttäessään kaupungin palveluita.</p>	Asiakas- ja työhyvinvointikyselyt.

2.	Luottamuksensuojaperiaate (yksilön oikeus luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen).	Kaupungin vastuu työntekijöiden osaamisesta ja objektiivisuudesta on vuonna 2023 yksi tärkeimmistä prioriteeteista.	Työnantajan (kaupungin) järjestämät (maksamat) koulutukset.

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Palvelualue tarvitsee uusia työntekijöitä uusista työtehtävistä ja eläköitymisestä johtuen.	Rekrytointi.	Rekrytoinnin määrä.

Työllisyyspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Työllisyydenhoito tukee monin eri tavoin työnhakijoiden polkua kohti avoimia työmarkkinoita tai muita tarkoituksen mukaisia palveluja monialaisesti työllisyyden laajalla kentällä. Työllisyydenhoidon tavoitteena on työnhakijoiden ohjaaminen tuetusti kohti työelämää ja työllisyyden kehittäminen yhteistyöverkostoissa sekä niiden avulla.

Kunnan roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan kuntakokeilun tavoitteen mukaisesti.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Työllisyyden kuntakokeilu on alkanut 15.3.2021 ja jatkuu 31.12.2024 asti, jonka jälkeen te-palvelut on siirtymässä kunnille 1.1.2025 alkaen. Kuntakokeilussa kunta vastaa kokeiluun asiakkaaksi ohjatun työnhakijan palveluprosessista ja TE-palveluista.

Kemijärven kaupunki valmistautuu te-palveluiden siirtoon yhteistyössä kuntakokeilun kuntien, Lapin TE-toimiston ja kuntien kanssa.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Yhteistyö kyläyhdistysten ja muiden järjestöjen kanssa.	Onko tehty yhteistyötä, saavutetut tulokset

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Viihtyisä elinympäristö	Ympäristön hoitotöihin ohjaaminen ja/tai työllistäminen.	Työllistettyjen määrä.
2.	Yritysmuotoisuus	Osaavan työvoiman turvaaminen. Yhteistyö Kemijärven Kehitys Oy:n ja REDUn kanssa.	Työllisyysaste ja työttömyysprosentti.
3.	Tasapainoinen kuntatalous	Kelan työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuden pienentäminen.	Toteuma.

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Työllisyyden kuntakokeilu	Kuntakokeilun tulokset ja eteneminen.	Työllisyysaste, aktiivointiaste ja työttömyysprosentti.
2.	Te-uudistukseen valmistautumisen hanke tai sen suunnittelu.	Tilannekuva ja valmistautumisen Eteneminen	Hankkeen käynnistyminen/toteutuminen
3.	Työllisyysohjelma 2025 valmistelu	Valmistelun eteneminen	Eteneminen

6. Talouden tunnusluvut

	TP 2021*	TA 2022*	TPE 2022*	TA 2023**	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-1 176 210	-1 142 500	-1 140 000	-978 000	-997 560	-1 017 000
Toimintatulot	135 000	124 000	115 000	100 000	110 000	120 000
Toimintakate	-1 041 210	-1 018 500	-1 025 000	-878 000	-897 560	-897 000

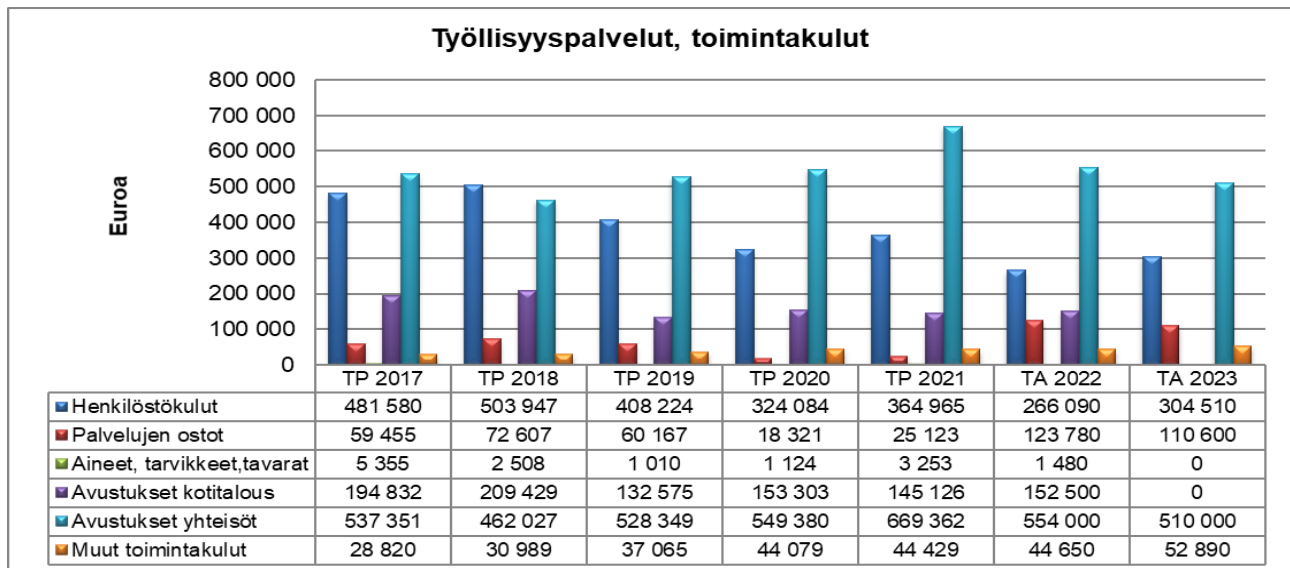
*vuosien 2021-2022 osalta työllisyysenhoidon kustannukset sisältää myös hyvinvointialueelle siirtyvät palvelut.

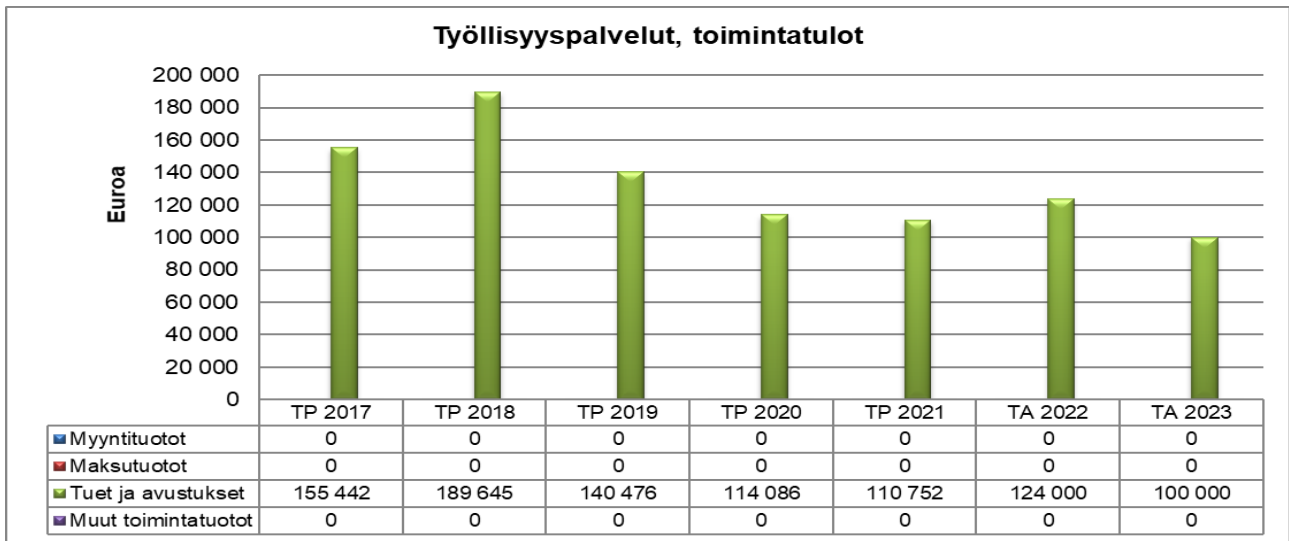
** TA 2023 ja TS 2024-2025 kustannuksissa on mukana elinvoimalautakunnan ja -johtamisen kustannuksista toimintamenojen suhteessa 10,6 %.

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.	1	1	1	2	2	2
Henkilöstömenot €	-364 965	-266 090	-308 000	-304 510	-310 600	-316 800
Muutos %	x	-27,1	15,8	14,4	2,0	2,0
Palvelujen ostot €	-25 123	-123 780	-19 500	-110 600	-112 800	115 000
Muutos %	x	392	-84,2	-10,6	2,0	2,0
Toimintakate €/asukas	-145	-146	-146	-127	-132	-134

*TA 2023 vrt. TA 2022 lukuihin.

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Te-palveluiden tehtävien laadukas hoitaminen.	Kuntakokeilu seuraa tehtävien hoitamista.	Rovaniemen seudun kuntakokeilu ja valtakunnallinen seuranta.

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Osaamisen ajantasaisuus te-palveluiden tehtävissä.	Koulutukset.	Koulutuksiin osallistuminen.
2.	Resurssi vastaa tarvetta.	Tehtävien siirtyessä kunnalle, myös resurssit tulee siirtyä.	Suunnitelmavelka.

Kaupunkimarkkinointi

1. Toiminta-ajatus

Kaupunkimarkkinoinnin tavoitteena on lisätä kaupungin kilpailukykyä, tunnettavuutta ja positiivista mielikuvaa kaupungista yritysmyönteisenä, yrittäjyyttä, asumista, hyvää elämää ja hyvinvointia tukevana kotipaikkakuntana kaikenikäisille. Kaupunkimarkkinointi toimii pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti kaupunkistrategiaa noudattaen ja vahvistaen kaupungin elinvoimaa.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Kaupunkimarkkinointi toimii osana kaupungin 1.1.2023 toimintansa aloittavan uuden organisaation elinvoimapaalvelujen kokonaisuutta ja pyrkii vahvistamaan kaupungin elinvoimaisuutta, pito- ja vetovoimaa.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	kaupunkimarkkinointi valmistelee ja käynnistää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kaupungin vetotoimivitehtävien vahvistamisen	asiakaspalaute yhteistyökumppanien määrä

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Ennakkoluulottomasti kohti uusia avauksia	Kaupunkimarkkinointikampanjan suunnittelu ja toteutus	näkyvyys eri kanavissa, palautteet
2.	Viestinnän kehittäminen	Kaupunkimarkkinoinnin viestintäkanavat (sisäinen ja ulkoinen viestintä), viestintäosaamisen vahvistaminen kaupungin eri toiminnoissa	viestintäkanavien sisällön- tuottajien määrä kaupunkiorganisaatiossa, palvelujen näkyvyys eri kanavissa
3.	Monipuolinen yritystoiminta ja luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen	Yrittäjien ja yritystoimintamuotojen lisääminen markkinoinnin keinoin Kemijärvellä	markkinointikampanjalla tavoitettavat kohderyhmät /määrä/palaute/tulomuuttotase

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Markkinointiviestinnän kehittäminen	markkinointiviestintäsuunnitelma hyväksytty	asiakaspalaute
2.	Asettautumispalvelujen jatkohanke	tulomuuton edellytysten vahvistaminen	uudet asukkaat/yritykset/tulomuuttotase

6. Talouden tunnusluvut

	TP 2021*	TA 2022*	TPE 2022*	TA 2023**	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot				-150 000	-155 000	-160 000
Toimintatulot				0	0	0
Toimintakate				-150 000	-155 000	-160 000

*vuosina 2021-2022 kaupunkimarkkinointia ei ole ollut erillisenä toimintona.

** TA 2023 ja TS 2024-2025 kustannuksissa on mukana elinvoimalautakunnan ja -johtamisen kustannuksista toimintamenojen suhteessa 6,9 %.

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.				1	1	1
Henkilöstömenot €				-56 180	-57 300	-58 500
Muutos %				x	2,5	2,1
Palvelujen ostot €				-76 600	78 000	79 700
Muutos %					1,8	2,2
Toimintakate €/asukas				-21,7	-22,8	-23,9

*TA 2023 vrt. TA 2022 lukuihin.

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Merkittävin riski on resurssien väärin kohdentaminen	osaamisen vahvistaminen, taloudellisten resurssien sitominen osaksi vakiintunutta toimintaa	resurssit v. 2023-2025

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	kaupunkimarkkinoinnin koordinointi-resurssi	uusi tehtävä	1htv

2.4. YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristösuojelu

1. Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja ehkäisemiseen tähtävää toimintaa. Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioon ottaen valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden ja tupakkalain valvonta sekä eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut.

Ympäristönsuojelun tarkoituksena on luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla turvata nykyisille ja tuleville kuntalaisille viihtyisä, puhdas ja virikkeellinen ympäristö. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelun yleisen edun valvoja paikallisella tasolla.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski ovat muodostaneet Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen 1.1.2013 alkaen. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät on liitetty organisaatioon 1.1.2016 Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken osalta, sekä 1.1.2019 Sallan osalta. Yhteistoiminnan lähtökohdina ovat kuntalaisille laadullisesti samantasoiset ja samanhintaiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. 1.1.2023 organisaatio siirtyy kahtena erillisenä tulosalueena Kemijärven kaupungin vastuulle.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Organisaatiomuutoksen toteutuminen, toimintakulttuurin omaksuminen. Aktiivinen sisäinen ja ulkoinen viestintä, tiivis yhteistyö kaupungin organisaation kanssa	Toimintatilastot Keskeytyksettä toimivat palvelut yrityksille ja kuntalaisille.

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Viranomaistehtävien joustava, laadukas ja tehokas hoitaminen.	Lupakäsittelyiden eteneminen. Suunnitelman ja valvontaohjelman mukaiset tarkastukset ja valvontatoimet. Akuutteihin ongelmiin ja valitukseen reagointi.	Valvontasuunnitelmassa olevien tehtävien tavoiteaikojen saavuttaminen. Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukaisten määräaikaistarkastusten toteutuminen mahdollisimman kattavasti. Mahdollisimman vähän häiriötilanteita.

	Laadukkaiden ja lakisääteisten eläinlääkintäpalveluiden tuottaminen kuntalaisille.	Rekrytointien onnistuminen, palkkatason pitäminen kilpailukykyisenä.	Tyhjien eläinlääkärivirkojen täytön onnistuminen, päivystys toimii 24/7.
2.	Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen	Pyritään varmistamaan riittävät toimintaresurssit: Rekrytointien onnistuminen, riittävän levon turvaaminen, yhteistyön hakeminen naapuri-alueiden kanssa.	Virkaehtosopimuksen mukaiseen eläinlääkäripäivystystasoon pääseminen (1/5). Toimintatilastot. Yhteistyösopimukset.
3.	Yhtenäiset ja ajantasaiset ympäristönsuojelumääräykset toiminta-alueen kunnissa.	Ympäristönsuojelumääräysten yhtenäistäminen ja päivittäminen.	Toiminta-alueen kunnat ovat hyväksyneet ympäristönsuojelumääräykset viimeistään vuonna 2024.

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide/Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Kemijärven eläinlääkäriavustuksen uudet tilat	Prosessi etenee suunnitellussa aikataulussa.	Tilat saadaan käyttöön vuonna 2023.

6. Talouden tunnusluvut

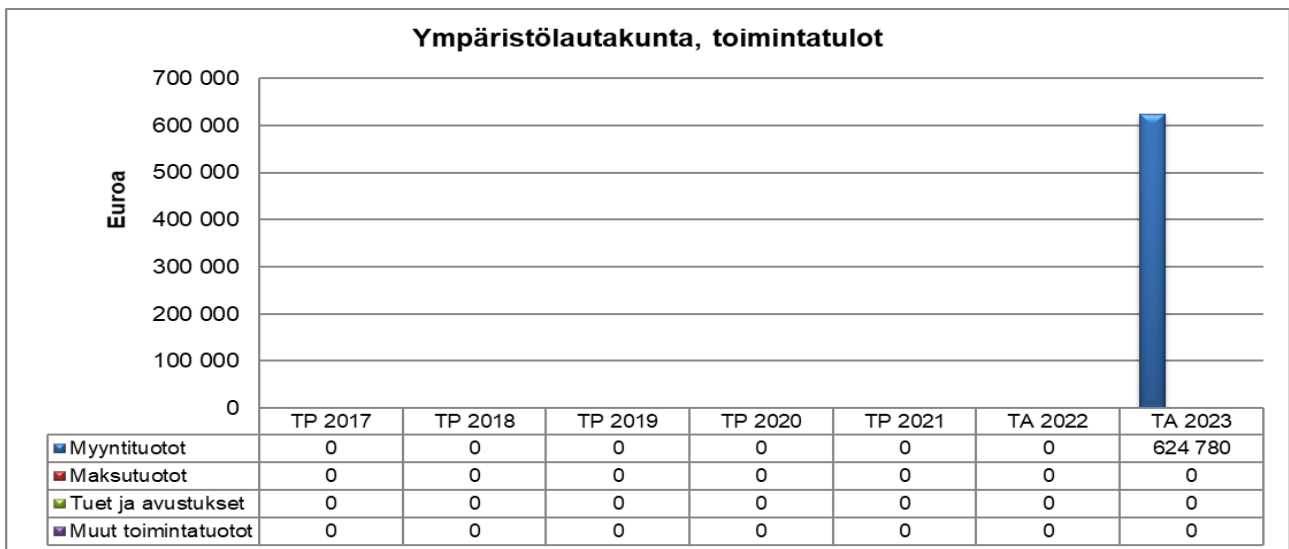
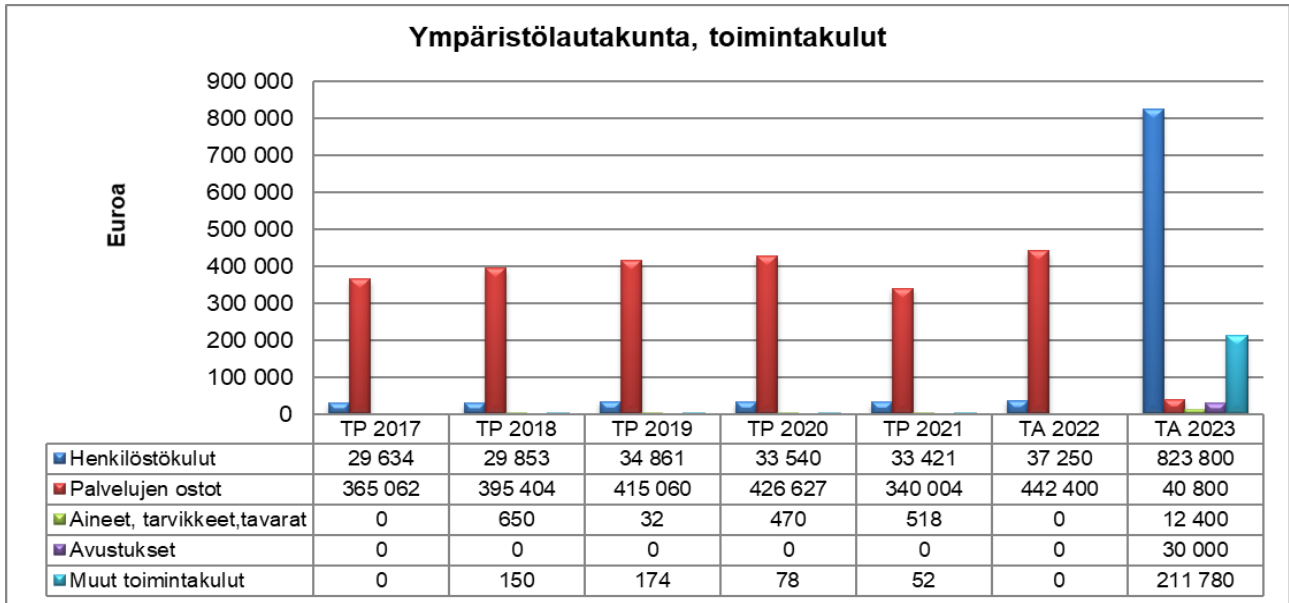
	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-433 959	-479 650	-470 700	-1 118 780	-1 140 000	-1 163 000
Toimintatulot	0	0	0	624 780	630 000	650 000
Toimintakate	-433 959	-479 650	-470 700	-494 000	-510 000	-513 000

*toiminta siirtyy vastuukuntamallilla Kemijärven kaupungin vastuulle 1.1.2023 alkaen Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän toiminnan loppuessa. Toimintakate on Kemijärven kaupungin osuus koko toiminnasta.

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakin.virat ja toimet 31.12.	0	0	0	13	13	13
Henkilöstömenot €	-33 421	-37 250	-21 000	-823 800	-840 300	-857 000
Muutos %	-0,4	11,5	-43,6	2111,5	2,0	2,0
Palvelujen ostot €	-399 968	-442 400	-470 700	-40 800	-41 600	-42 500
Muutos %	-6,3	10,6	6,4	-90,8	2,0	2,0
Toimintakate €/asukas	-61	-69	-67	-72	-75	-77

*vrt. TA 2022

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	henkilöstöressurssien oikein kohdistaminen	työmäärän kohtuullistaminen	työvuorojen ja työmäärän seuranta
2.	työskentelyolosuhteet	työturvallisuus kohteissa	tapaturmien määrä

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	vakinaisten eläinlääkärien ja ympäristösuojelun henkilöstön määrä	onnistunut rekrytointi ja sitouttaminen	avointen virkojen määrä/ resurssien riittävyys
2.	osaamisen vahvistaminen eri osa-alueilla	koulutuksiin osallistuminen ja mahdollisuus ammatilliseen kehittymiseen työn ohella	koulutusten määrä/opiskelu työn ohella

2.5. LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Kemijärven Tilapalvelut Liikelaitos

1. Toiminta-ajatus

Tilapalvelut liikelaitos tuottaa 1.1.2023 lähtien tila- ja ruokapalveluja Kemijärven kaupungille. Lisäksi harjoitetaan yritystilojen myynti- ja vuokraustoimintaa. Palvelutoiminta jakaantuu kahteen konseptiin, tilapalvelut ja ruokapalvelut.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Talouden suunnitelmakaudella 2023 - 2025 toimintaympäristö muuttuu hyvinvointialueiden aloittaessa toiminnan 1.1.2023. Liikelaitoksesta on siirtynyt tukipalveluiden henkilöstöä hyvinvointialueelle. Lisäksi 1.1.2023 alusta on liikelaitoksen siivouspalvelut toiminta siirretty Kemijärven Roikka Oy:n alaisuuteen.

Hyvinvointialueelle vuokrattavat kiinteistöt on siirretty ulkoisen vuokraamisen piiriin kaudelle 2023–2025 lisätynä mahdollisella yhden vuoden optiolla.

Vuoden 2023 aikana tullaan selvittämään ruokapalvelujen siirtäminen yhtiömuotoon, käytännössä Kemijärven Roikka Oy:n alla toimivaksi. Liikelaitoksesta tullaan rakentamaan puhdas tilaajaorganisaatio.

Suunnitelmakaudella varaudutaan rakennuttamaan uusi tuotantokeittiö palvelemaan kaupungin omia sisäisiä asiakkaita.

Yritystilojen osalta pyritään kiinteistösalkkuja vähentämään systemaattisesti. Toimintaympäristö voi muuttua tilojen kysynnän osalta äkillisestikin suuntaan tai toiseensa. Tyhjien ja pääosin kylmänä olevien rakennusten osalta tulee purkuohjelmaan saada tarvittava rahoitus käyttötalouden puolelle.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu kaikille yhteinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Tilapalvelut liikelaitos tekee syvää yhteistyötä kaupungin talouspalvelujen kanssa. Lisäksi sillä on ostopalvelusopimus konserniin kuuluvan kuntayhtiö Kemijärven Roikka Oy:n kanssa.	Asiakasreklamaatiot

4. Kaupunkistrategiasta johdetut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet (sisältää myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	ELINVOIMA: Omistajan asettaman tulostavoitteen saavuttaminen toimintakatteen osalta	Suunnittelu, toteutus, reagointi ja seuranta (analysointi)	Toimintakatteen toteuma - % tilanteessa 31.12.23
2.	HYVINVOINTI: Lähiruoan tarjoaminen ruokapalveluissa. Tavoite 30 % ruokapalveluiden tuotannosta	Elintarvikkeiden hankintastrategian toteuttaminen	Lähiruoan toteuma - % ruokapalveluiden tuotannosta tilanteessa 31.12.23
3.	IDENTITEETTI: Ennakoluuloton tapa arvioida toimintakonseptia	Organisaation muuntuminen tilaajaorganisaatioksi	Toteutuneet muutokset 31.12.23

5. Vuoden 2023 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

	Tuottavuustoimenpide / Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi
1.	Yritystilojen myynti	Tasearvot	Myydyt rakennukset 31.12.2023
2.	Tyhjien rakennusten purkaminen	Tasearvot	Puretut rakennukset 31.12.2023

6. Talouden tunnusluvut

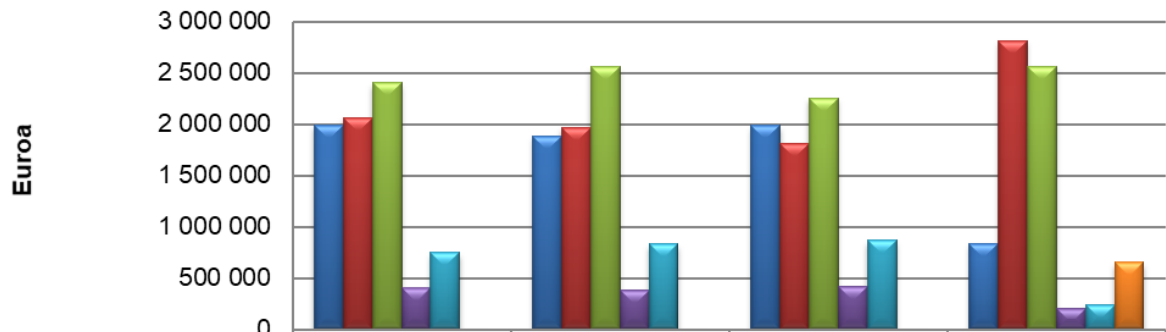
	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot	-7 621 793	-7 341 010	-8 070 000	-7 363 910	-7 305 000	-7 357 000
Toimintatulot	10 331 224	9 741 010	11 070 000	8 035 270	8 700 000	8 900 000
Toimintakate	2 709 431	2 400 000	3 000 000	671 360	1 395 000	1 543 000
Liikevaihto	10 252 491	9 741 010	10 135 000	8 035 270	8 670 000	8 870 000
Investoinnit	-2 554 085	-890 000	-800 000	-4 370 000	-3 060 000	-670 000
Kannattavuus (ylijäämä)	510 403	306 900	628 300	-1 357 890	-786 700	-638 700

7. Toiminnan tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023*	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	41	40	40	17	17	17
Henkilöstömenot €	-1 885 936	-1 986 980	-1 930 000	-836 890	-853 500	-870 600
Muutos %	-10,5	-5,7	-2,9	-57,9	2,0	2,0
Palvelujen ostot €	-1 965 526	-1 812 000	-2 240 000	-2 811 220	-3 366 000	-3 473 000
Muutos %	-0,4	-8,2	23,6	55,1	19,7	3,2
Toimintakate €/asukas	381	343	429	136	205	230

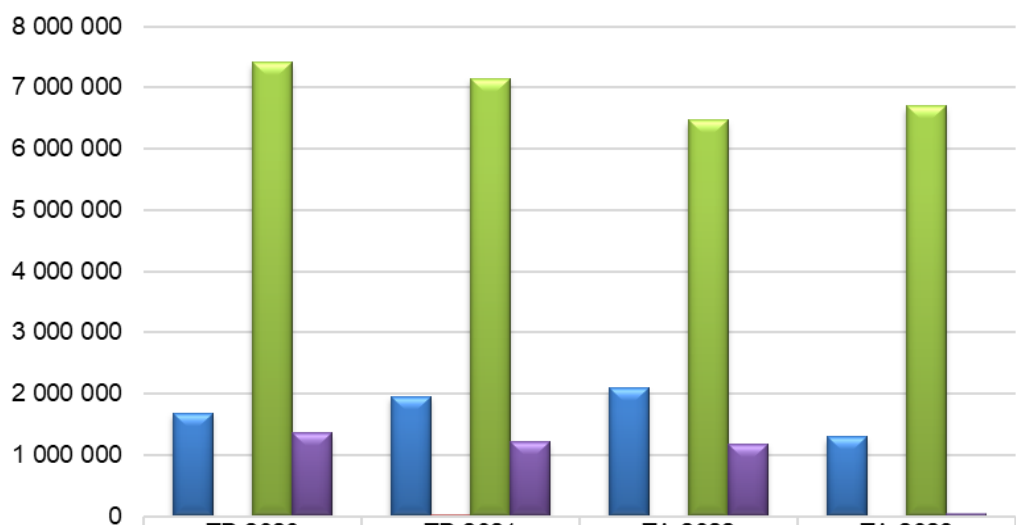
*vrt.TA 2022

Tilapalvelut liikelaitos, toimintamenot

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
■ Henkilöstökulut	1 991 000	1 885 936	1 986 980	836 890
■ Palvelujen ostot	2 062 810	1 965 526	1 812 000	2 811 220
■ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 403 012	2 554 765	2 251 810	2 564 610
■ Vuokrat	401 773	384 391	420 900	206 340
■ Muut toimintakulut	745 771	828 176	869 320	241 240
■ Avustukset	0	0	0	650 000

Tilapalvelut liikelaitos, toimintatuotot

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
■ Myyntituotot	1 685 429	1 959 382	2 095 190	1 292 940
■ Tuet ja avustukset, maksut	0	9 252	0	0
■ Vuokratulot	7 406 069	7 153 451	6 467 660	6 702 330
■ Muut toimintatuotot	1 354 801	1 209 139	1 178 160	40 000

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Yleisen kustannustason nousu ja kiinteistöjen ikääntyminen	Kustannuskehityksen aktiivinen seuranta ja kiinteistöjen oikea-aikainen korjaaminen	Johdon kuukausittaiset raportoinnit ja kiinteistöjen kunnon seuranta
2.	Minimoidaan väärinkäytösten ja vaarallisten työyhdistelmien mahdollisuudet.	Ohjelmien käyttöoikeuksien rajaaminen, lakien ja ohjeiden noudattaminen, henkilöstön riittävä ammatitaito	Oma sisäinen valvonta, ajantasaiset prosessikuvaukset ja vuosittainen tilintarkastus
3.	Vahinkoriskit	Kattavat ja ajantasaiset vakuutukset, vahinkojen ennaltaehkäisy	Vakuutusten tarkastaminen, koulutukset

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Työpanos	Huom.
1.	Toimitusjohtaja	0,5 htv liikelaitokselle	0,5 htv tytäryhtiöille
2.	Isännöitsijä	1,0 htv	
3.	Puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö	0,5 htv liikelaitokselle	0,5 htv tytäryhtiöille
4.	Ruokapalveluohjaaja	1,0 htv	
5.	Ruokapalvelutyöntekijät	13,0 htv	Liikkeen luovutus suunnittelu 2023 Kemijärven Roikka Oy:lle

3. TULOSLASKELMAOSA

3.1. KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 2023-2025 (ULKOINEN, sis. peruskaupunki + liikelaitos) euroa

TP 2021 Kaupunki	LTA 2022 Kaupunki (yhteensä)	TPE 2022 Kaupunki (yhteensä)		TA 2023 Kaupunki (yhteensä)	TA 2024 Kaupunki (yhteensä)	TA 2025 Kaupunki (yhteensä)
			Toimintatuotot			
3 472 719	3 437 450	4 670 000	Myyntituotot	1 481 600	575 000	530 000
2 585 807	2 217 000	2 210 000	Maksutuotot	574 000	580 000	585 000
1 775 549	446 000	510 000	Tuet ja avustukset	650 000	555 000	565 000
1 997 470	1 968 770	2 000 000	Vuokratuotot	3 095 510	3 389 440	3 405 000
550 878	74 360	100 000	Muut tuotot	43 620	40 000	40 000
10 382 423	8 143 580	9 490 000	Toimintatuotot yhteensä	5 844 730	5 139 440	5 125 000
			Toimintakulut			
-25 545 592	-26 091 700	-26 110 000	Henkilöstökulut	-13 015 250	-13 035 700	-13 295 400
-31 536 202	-32 596 020	-32 750 000	Palvelujen ostot	-7 630 590	-6 912 000	-7 022 000
-4 438 837	-3 782 440	-4 150 000	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 490 980	-3 169 300	-3 482 600
-2 445 708	-2 267 500	-2 250 000	Avustukset	-2 274 100	-2 150 000	-1 650 000
-977 169	-1 134 550	-1 150 000	Vuokrat	-492 750	-500 000	-500 000
-211 515	-44 070	-550 000	Muut kulut	-22 700	-20 000	-50 000
-65 155 023	-65 916 280	-66 960 000	Toimintakulut yhteensä	-26 926 370	-25 787 000	-26 000 000
-54 772 600	-57 772 700	-57 470 000	Toimintakate	-21 081 640	-20 647 560	-20 875 000
30 751 699	30 377 000	30 750 000	Verotulot	17 610 000	17 475 000	17 483 000
28 253 072	29 932 000	30 323 000	Valtionosuudet	6 386 100	5 800 000	5 650 000
			Rahoitustuotot ja kulut			
406 342	470 000	400 000	Korkotuotot	345 000	345 000	345 000
3 679 724	2 111 700	5 400 000	Muut rahoitustuotot	5 079 300	2 273 300	2 063 300
-194 838	-330 000	-250 000	Korkokulut	-260 000	-290 000	-330 000
-786 507	-651 700	-550 000	Muut rahoituskulut	-480 000	-528 300	-578 300
3 104 721	1 600 000	5 000 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	4 684 300	1 800 000	1 500 000
7 336 892	4 136 300	8 603 000	Vuosikate	7 598 760	4 427 440	3 758 000
			Poistot ja arvonalentumiset			
-2 533 904	-2 697 800	-2 770 000	Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-2 759 650	-2 900 000	-2 900 000
-400650	-133 000	-545 000	Arvonalentumiset	-124 000	-300 000	-150 000
0		0	Satunnaiset tuotot ja kulut yht.			
4 402 338	1 305 500	5 288 000	Tilikauden tulos	4 715 110	1 227 440	708 000
10 055			Rahastojen muutos Rahastojen vähennys			
4 412 393	1 305 500	5 288 000	Tilikauden yli-/alijäämä	4 715 110	1 227 440	708 000
4,4	1,3	5,3	Yli/alijäämä M€ tulos	4,7	1,2	0,7
2,4	3,7	7,7	Yli/alijäämä taseessa M€	12,4	13,6	14,3
15,9	12,4	14,2	Toimintatuotot/-kulut %	21,7	19,9	19,7
250,0	146,1	259,5	Vuosikate/poistot %	263,5	138,4	123,2
1 019,6	590,9	1 229,0	Vuosikate €/asukas	1 101,3	651,1	560,9
7 196	7 000	7 000	Asukasmäärä	6 900	6 800	6 700

3.2. KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 2023-2025 (ULK./SIS., sis. peruskaupunki + liikelaitos) euroa

TP 2021 Kaupunki (yht)	LTA 2022 Kaupunki (yht)	TPE 2022 Kaupunki (yht)		TA 2023 Kaupunki (yht)	TS 2024 Kaupunki (yht)	TS 2025 Kaupunki (yht)
			Toimintatuotot			
5 010 051	5 027 770	5 650 000	Myyntituotot	2 921 740	2 075 000	2 089 000
2 585 807	2 217 000	2 210 000	Maksutuotot	574 000	580 000	585 000
1 787 140	446 000	510 000	Tuet ja avustukset	650 000	555 000	565 000
7 883 937	7 216 460	7 227 000	Vuokratuotot	7 203 820	7 925 000	8 145 000
2 122 562	1 654 690	2 383 000	Muut tuotot	1 053 170	1 575 000	1 545 000
19 389 497	16 561 920	17 980 000	Toimintatuotot yhteensä	12 402 040	12 710 000	12 929 000
			Toimintakulut			
-25 545 592	-26 091 700	-26 110 000	Henkilöstökulut	-13 015 250	-13 035 700	-13 295 400
-32 964 059	-33 986 650	-33 590 000	Palvelujen ostot	-9 454 020	-9 930 500	-10 159 800
-4 439 420	-3 782 440	-4 150 000	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 490 980	-3 069 000	-3 462 400
-2 457 299	-2 267 500	-2 250 000	Avustukset	-2 274 100	-2 100 000	-1 650 000
-6 864 040	-6 382 240	-6 392 000	Vuokrat	-4 600 370	-4 729 800	-4 761 400
-1 891 687	-1 824 090	-2 958 000	Muut kulut	-648 960	-492 560	-475 000
-74 162 097	-74 334 620	-75 450 000	Toimintakulut yhteensä	-33 483 680	-33 357 560	-33 804 000
-54 772 600	-57 772 700	-57 470 000	Toimintakate	-21 081 640	-20 647 560	-20 875 000
30 751 699	30 377 000	30 750 000	Verotulot	17 610 000	17 475 000	17 483 000
28 253 072	29 932 000	30 323 000	Valtionosuudet	6 386 100	5 800 000	5 650 000
			Rahoitustuotot ja kulut			
453 159	470 000	400 000	Korkotuotot	405 000	405 000	405 000
3 679 725	2 111 700	5 400 000	Muut rahoitustuotot	5 301 000	2 495 000	2 285 000
-241 656	-330 000	-250 000	Korkokulut	-320 000	-350 000	-390 000
-786 507	-651 700	-550 000	Muut rahoituskulut	-701 700	-750 000	-800 000
3 104 721	1 600 000	5 000 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	4 684 300	1 800 000	1 500 000
7 336 892	4 136 300	8 603 000	Vuosikate	7 598 760	4 427 440	3 758 000
			Poistot ja arvonalentumiset			
-2 533 904	-2 697 800	-2 770 000	Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-2 759 650	-2 900 000	-2 900 000
-400 650	-133 000	-545 000	Arvonalentumiset	-124 000	-300 000	-150 000
			0 Satunnaiset tuotot ja kulut yht.	0	0	0
4 402 338	1 305 500	5 288 000	Tilikauden tulos	4 715 110	1 227 440	708 000
10 055	0		Rahastojen muutos	0	0	0
			Rahastojen vähennys			
4 412 393	1 305 500	5 288 000	Tilikauden yli-/alijäämä	4 715 110	1 227 440	708 000
4,4	1,3	5,3	Yli/alijäämä M€ tulos	4,7	1,2	0,7
2,4	3,7	7,7	Yli/alijäämä taseessa M€	12,4	13,6	14,3
26,1	22,3	23,8	Toimintatuotot/-kulut %	37,0	38,1	38,2
250,0	146,1	259,5	Vuosikate/poistot %	263,5	138,4	123,2
1032,6	590,9	1229,0	Vuosikate €/asukas	1101,3	651,1	560,9
7 105	7 000	7 000	Asukasmäärä	6 900	6 800	6 700

3.3. KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 2023 (ULKAINEN., sis. peruskaupunki, liikelaitos ja koko kaupunki) euroa

LTA 2022	TA 2022	LTA 2022		TA 2023	TA 2023	TA 2023
Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki (yht)		Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki (yht)
			Toimintatuotot			
2 639 370	798 080	3 437 450	Myyntituotot	1 276 600	205 000	1 481 600
2 217 000	0	2 217 000	Maksutuotot	574 000	0	574 000
446 000	0	446 000	Tuet ja avustukset	650 000	0	650 000
748 800	1 219 970	1 968 770	Vuokratuotot	500 800	2 594 710	3 095 510
74 360	0	74 360	Muut tuotot	3 620	40 000	43 620
6 125 530	2 018 050	8 143 580	Toimintatuotot yhteensä	3 005 020	2 839 710	5 844 730
			Toimintakulut			
-24 104 720	-1 986 980	-26 091 700	Henkilöstökulut	-12 178 360	-836 890	-13 015 250
-30 983 890	-1 612 130	-32 596 020	Palvelujen ostot	-5 450 670	-2 179 920	-7 630 590
-1 530 900	-2 251 540	-3 782 440	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-666 420	-2 824 560	-3 490 980
-2 267 500	0	-2 267 500	Avustukset	-1 624 100	-650 000	-2 274 100
-955 460	-179 090	-1 134 550	Vuokrat	-358 250	-134 500	-492 750
-42 070	-2 000	-44 070	Muut kulut	-22 700	0	-22 700
-59 884 540	-6 031 740	-65 916 280	Toimintakulut yhteensä	-20 300 500	-6 625 870	-26 926 370
-53 759 010	-4 013 690	-57 772 700	Toimintakate	-17 295 480	-3 786 870	-21 081 640
30 377 000	0	30 377 000	Verotulot	17 610 000	0	17 610 000
29 932 000	0	29 932 000	Valtionosuudet	6 386 100	0	6 386 100
			Rahoitustuotot ja kulut			
410 000	0	410 000	Korkotuotot	405 000	-60 000	345 000
2 111 700	0	2 111 700	Muut rahoitustuotot	5 301 000	-221 700	5 079 300
-270 000	0	-270 000	Korkokulut	-260 000	0	-260 000
-430 000	-221 700	-651 700	Muut rahoituskulut	-480 000	0	-480 000
1 821 700	-221 700	1 600 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	4 966 000	-281 700	4 684 300
8 371 690	-4 235 390	4 176 300	Vuosikate	11 666 620	-4 067 860	7 598 760
			Poistot ja arvonalentumiset			
			Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista			
-1 019 400	-1 678 400	-2 697 800		-1 136 100	-1 623 550	-2 759 650
	-133 000	-133 000	Arvonalentumiset	0	-124 000	-124 000
			Satunnaiset tuotot ja kulut yht.			
7 352 290	-6 046 790	1 305 500	Tilikauden tulos	10 530 520	-5 815 410	4 715 110
			Rahastojen muutos			
			Rahastojen vähennys			
7 352 290	-6 046 790	1 305 500	Tilikauden yli-/alijäämä	10 530 520	-5 815 410	4 715 110

3.4. KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 2023 (ULK./SIS., sis. peruskaupunki, liikelaitos ja koko kaupunki yhteensä) euroa

TP2021	LTA2022	TA2022	LTA2022		TA2023	TA2023	TA2023
Kpki (yht)	Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki (yht)		Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki (yht)
				Toimintatuotot			
5 010 051	2 932 580	2 095 190	5 027 770	Myyntituotot	1 628 800	1 292 940	2 921 740
2 585 807	2 217 000	0	2 217 000	Maksutuotot	574 000	0	574 000
1 787 140	446 000	0	446 000	Tuet ja avustukset	650 000	0	650 000
7 883 937	748 800	6 467 660	7 216 460	Vuokratuotot	500 800	6 702 330	7 203 130
2 122 562	476 530	1 178 160	1 654 690	Muut tuotot	1 013 170	40 000	1 053 170
19 389 497	6 820 910	9 741 010	16 561 920	Toimintatuotot yhteensä	4 366 770	8 035 270	12 402 040
				Toimintakulut			
-25 545 592	-24 104 720	-1 986 980	-26 091 700	Henkilöstökulut	-12 178 360	-836 890	-13 015 250
-32 964 059	-32 174 650	-1 812 000	-33 986 650	Palvelujen ostot	-6 642 800	-2 811 220	-9 454 020
-4 439 420	-1 530 900	-2 251 540	-3 782 440	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-666 420	-2 824 560	-3 490 980
-2 457 299	-2 267 500	0	-2 267 500	Avustukset	-1 624 100	-650 000	-2 274 100
-6 864 040	-5 961 340	-420 900	-6 382 240	Vuokrat	-4 407 510	-192 860	-4 600 370
-1 891 687	-954 500	-869 590	-1 824 090	Muut kulut	-600 580	-48 380	-648 960
-74 162 097	-66 993 610	-7 341 010	-74 334 620	Toimintakulut yhteensä	-26 119 770	-7 363 910	-33 483 680
-54 772 600	-60 172 700	2 400 000	-57 772 700	Toimintakate	-21 753 000	671 360	-21 081 640
30 751 699	30 377 000	0	30 377 000	Verotulot	17 610 000	0	17 610 000
28 253 072	29 932 000	0	29 932 000	Valtionosuudet	6 386 100	0	6 386 100
				Rahoitustuotot ja kulut			
453 159	470 000	0	470 000	Korkotuotot	405 000	0	405 000
3 679 725	2 111 700	0	2 111 700	Muut rahoitustuotot	5 301 000	0	5 301 000
-241 656	-270 000	-60 000	-330 000	Korkokulut	-260 000	-60 000	-320 000
-786 507	-430 000	-221 700	-651 700	Muut rahoituskulut	-480 000	-221 700	-701 700
3 104 721	1 881 700	-281 700	1 600 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	4 966 000	-281 700	4 684 300
7 336 892	2 018 000	2 118 300	4 136 300	Vuosikate	7 209 100	389 660	7 598 760
				Poistot ja arvonalentumiset			
-2 934 554	-1 019 400	-1 678 400	-2 697 800	Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-1 136 100	-1 623 550	-2 759 650
0		-133 000	-133 000	Arvonalentumiset	0	-124 000	-124 000
				Satunnaiset tuotot ja kulut yht.	0		
4 402 338	998 600	306 900	1 305 500	Tilikauden tulos	6 073 000	-1 357 890	4 715 110
10 055				Rahastojen muutos			
				Rahastojen vähennys			
4 412 393	998 600	306 900	1 305 500	Tilikauden yli-/alijäämä	6 073 000	-1 357 890	4 715 110

3.5. KAUPUNGIN TULOSLASKELMAN PERUSTELUT (SIS. LIIKELAITOS)

Kemijärven Tilapalvelut liikelaitoksen vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen

€	Liikelaitos TA 2023	Kaupungin muut tehtävät TA 2023	Yhteensä TA 2023
Ulkoisen myynti	2 839 710	3 005 020	5 844 730
Verotulot ja valtionosuudet	0	23 996 100	23 996 100
Henkilöstökulut	-836 890	-12 178 360	-13 015 250
Ulkoiset materiaali- ja palveluostot	-5 004 480	-6 117 090	-11 121 570
Liiketoiminnan muut kulut, sis. myös avustukset	-784 500	-2 005 050	-2 789 550
Vaikutus kaupungin toimintakatteeseen	-3 786 160	6 700 620	2 914 460
Ulkoiset rahoituserät	-281 700	4 966 000	4 684 300
Vaikutus kaupungin vuosikatteeseen	-4 067 860	11 666 620	7 598 760
Vaikutus kaupungin poistoihin, sis. arvon alennukset	-1 747 550	-1 136 100	-2 883 650
Vaikutus kaupungin tilikauden tulokseen	-5 815 410	10 530 520	4 715 110

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat käyttötalousosan kaikkien tulosalueiden toimintatulojen yhteissumma. Tuloslaskelmaosassa tuotot on eritelty tulolajitarkkuudella. Myynti- ja maksutuotot kirjataan suoriteperusteisesti tuloksi sille tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Tuloista vähennetään ennen tuloslaskelmaan merkitsemistä mm. myynnin perusteella määräytyvät välilliset verot (esim. arvonlisävero).

Kemijärven kaupungin (sis. liikelaitos) ulkoiset toimintatulot ovat 5,8 milj. euroa ja vähennystä 2,3 milj. euroa vuoden 2022 talousarvioon verrattuna.

€	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Toimintatulot	9 219 284	9 511 909	10 382 423	8 143 580	5 844 730	5 139 440	5 125 000
myyntituotot	2 703 876	3 610 158	3 472 719	3 437 450	1 481 600	575 000	530 000
maksutuotot	2 889 203	2 724 742	2 585 807	2 217 000	574 000	580 000	585 000
tuot ja avustukset	709 522	665 398	1 775 549	446 000	650 000	555 000	565 000
vuokratuotot	2 171 742	2 150 690	1 997 470	1 968 770	3 095 510	3 389 440	3 405 000
muut toimintatuotot	744 941	360 921	550 878	74 360	43 620	40 000	40 000

Toimintakulut

Toimintamenot ovat käyttötalousosan kaikkien tulosalueiden toimintamenojen yhteissumma. Kulut on eritelty menolajitarkkuudella.

Kemijärven kaupungin (sis. liikelaitos) ulkoiset toimintamenot ovat -26,9 milj. euroa. Vuoden 2022 lisätalousarvioon verrattuna menoissa on vähennystä 39,0 milj. euroa.

€	TP 2019	TP 2020	TP 2021	LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Toimintamenot	-64 577 961	-64 838 986	-65 155 024	-65 916 280	-26 926 370	-25 787 000	-26 000 000
henkilöstökulut	-26 932 820	-25 257 989	-25 545 592	-26 091 700	-13 015 250	-13 035 700	-13 295 400
palvelujen ostot	-27 200 588	-29 414 381	-31 536 202	-32 596 020	-7 630 590	-6 912 000	-7 022 000

aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 504 236	-4 209 322	-4 438 837	-3 782 440	-3 490 980	-3 169 300	-3 482 600
avustukset	-4 233 021	-4 828 401	-2 445 708	-2 267 500	-2 274 100	-2 150 000	-1 650 000
vuokrat	-993 061	-1 015 154	-977 169	-1 134 550	-492 750	-500 000	-500 000
muut toimintakulut	-336 152	-113 739	-211 516	-44 070	-22 700	-20 000	-50 000

Toimintakate

Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden menoja on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Kemijärven kaupungin (sis. liikelaitos) toimintakate on -21,1 milj. euroa, Toimintakate on 36,7 milj. pienempi kuin edellisen vuoden 2022 talousarvion toimintakate.

€	TP 2019	TP 2020	TP 2021	LTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2024
Toimintakate	-55 358 677	-55 327 077	-54 772 600	-57 772 700	-21 081 640	-20 647 560	-20 875 000

Verotulokohtaan kirjataan kaupungin tulovero, kaupungin osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä veronkantajan tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden verotuloksi. Vuodelle 2022 on budjetoitu verotuloja 30,4 milj. euroa. Verotuloarvio näyttäisi toteutuvan ennakoitua paremmin ollen 30,8 milj. euroa.

Vuoden 2023 veroennuste on 17,6 milj. euroa, mikä vahvistaa huomattavasti kaupungin rahoitustuloja. Tuloveroennuste on 11,9 milj. euroa.

Verotiedot talousarvioon vuodelle 2023 ja suunnitelmavuosille 2024-2025 on laskettu kuntaliiton antamin verotuksellisin ennakkotiedoin lisättyinä Nuolivaaran tuulivoimapuistosta saatavalla kiinteistöverolla.

Verotulokertymäarvio taloussuunnitelmassa on seuraava:

1000 €	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kunnallisvero	23 821	22 775	24 214	24 346	24 714	11 852	11 432	11 398
kiinteistövero	4 326	4 542	3 998	3 945	4 265	4 447	4 853	4 850
yhteisövero	1 298	1 184	1 377	2 461	1 398	1 310	1 190	1 235
yhteensä	29 446	28 501	29 589	30 752	30 377	17 610	17 475	17 483
muutos%	1,0 %	-3,2 %	3,8	3,9	-1,2	-42,0	-0,8	-0,05

Valtionosuudet

Tuloslaskelman valtionosuuserään sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet ja –avustukset, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Lisäksi valtionosuuksiin kirjataan mahdollinen harkinnanvarainen rahoitusavustus.

Kaupunki on saanut kuusi kertaa harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta, viimeksi vuonna 2020. Vuodelle 2020 kaupunki sai covid-19-pandemian aiheuttamiin lisäkustannuksiin valtionosuutta 2,0 miljoonaa euroa ja lisäksi veromenetyksiin 0,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 covid-

19-kustannuksiin (testaus, rokotus, jäljitys ja sh-hoito) on haettu valtionavustusta 0,6 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2022 peruspalvelujen valtionosuus on 23,59 %. Valtionosuus on vahvistettu vuodelle 2022 olevan yhteensä 30,3 milj. euroa johtuen kunnille tulleista uusista ja laajentuneista tehtävistä, lakimuutoksista sekä kunnille hyvinvointialueen valmistelusta johtuvista lisätehtävistä. Em. myönnetty valtionosuus sisältää peruspalvelujen valtionosuuden sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden.

Ensi vuodelle peruspalvelujen valtionosuus on 22,09 % ja Kemijärven valtionosuuksien määrä yhteensä 6,4 milj. euroa.

Verotulotasaus

Vuodelle 2014 saatiin verotulotasausta 3,7 milj. euroa ja vuodelle 2016 4,4 milj. euroa Kasvua se- liittää kiinteistöveron poisto verotulotasauksesta vuodesta 2012 eteenpäin ja vuosien 2015-2016 osalta myös vuonna 2014 tehdyn valtionosuusuudistuksen muutokset. Tasausjärjestelmä muuttui vuonna 2020 ja valtionosuuksia tasataan laskennallisten verotulojen perusteella kahden vuoden viiveellä. Vuodelle 2022 arvioidaan verotulotasausten pysyvän vuoden 2021 tasossa. Vuosien 2023-2024 verotulotasausten vaikuttaa sote-uudistus ja hyvinvointialueiden toiminnan alkaminen.

milj. €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
verotulotasaus	4,5	4,4	4,5	4,4	4,1	4,5	4,5	4,5	2,6	2,7	2,7

Rahoitustuotot

Rahoituksen tuloista ilmoitetaan erikseen korkotulot ja muut rahoitustulot. Korkotuloissa ilmoitetaan antolainoista sekä muista sijoituksista ja talletuksista saadut korkotulot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna.

Tuottoihin sisältyy vuodelle 2023 Itä-Lapin Energian tulouttamaa myyntituottoa 5,0 miljoonaa euroa ja Kemijärven lämmön ja veden kaupungille maksama korkotuotto 0,4 miljoonaa euroa. Muina rahoitustuottoina ovat Tilapalvelut liikelaitoksen peruspääomasta ja sisäisestä lainasta maksamat korot kaupungille sekä takausprovisiot ja muut korkotulot yhteensä 0,3 miljoonaa euroa. Osinkotuloja ei vaadita tytäryhtiöiltä asetettujen tavoitteiden maksettavaksi vuonna 2023.

Rahoituskulut

Rahoituksen menoista ilmoitetaan erikseen korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoihin kuuluvat pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista maksetut korot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna. Lainojen ja maksuliikenteen korkokulut ovat vuonna 2023 noin 0,3 milj. euroa. Menoina on myös liikelaitoksen korkomeno 0,2 milj. euroa.

Rahoituskuluihin sisältyy Itä-Lapin Energian osakasmaksua 0,5 milj. euroa.

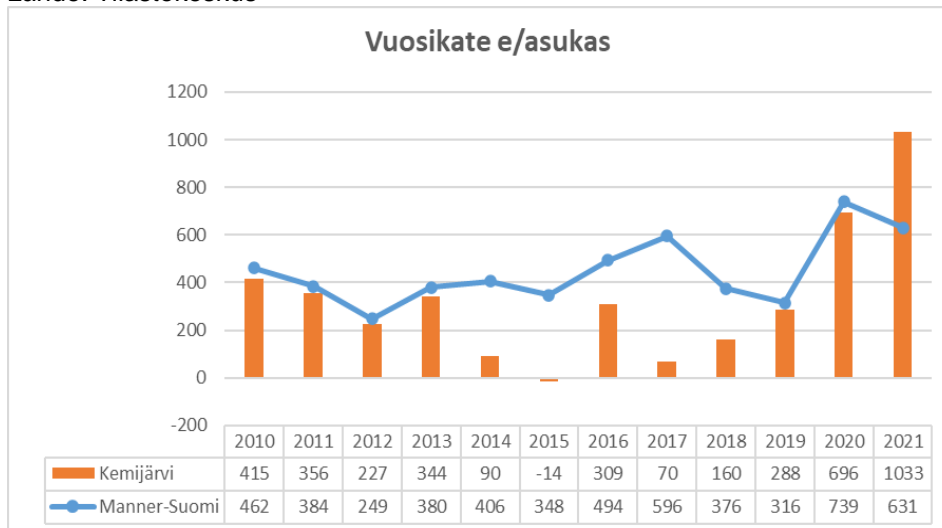
Vuosikate

Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Kemijärven kaupungin ja liikelaitoksen yhdistetty vuosikate on 7,6 milj. euroa. Vuosikate kattaa vuoden 2023 poistot. Satunnaisia tuloja ei ole budjetoitu.

Investointimenot ovat vuonna 2023 nettona yhteensä 6,1 milj. euroa. Vuosikate riittää investointien nettomenojen kattamiseen talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina 2024-2025. Vuosikate vuosille 2023-2025 on yhteensä 15,7 milj. euroa ja nettoinvestoinnit yhteensä 11,9 milj. euroa. Talous-suunnitelmakaudella tullaan poistamaan ja purkamaan käytöstä poistettuja kiinteistöjä, joista on tehtävä alaskirjaukset taseesta. Poistojen määrä on vuosina 2023-2025 yhteensä 9,1 milj. euroa. Niinpä talouden suunnittelussa ja investointien toteutuksessa on mietittävä myös toiminnan rahoituksen riittävyyttä ja sen turvaamista suunnitelmallisemmin.

Lähde: Tilastokeskus

Poistot

Poistoina ilmoitetaan poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista. Poistot on laskettu hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaan.

Tilikauden tulos/ yli-/alijäämä

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen järjestelyt eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

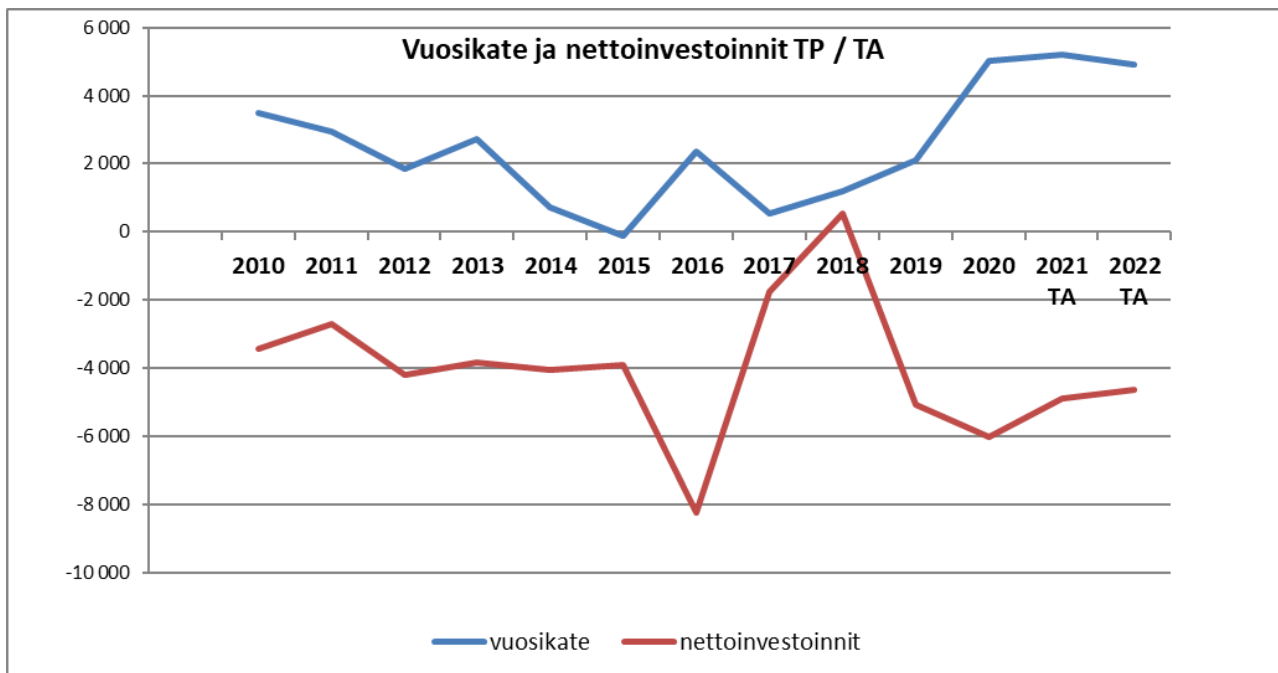
Kemijärven kaupungin (sis. liikelaitos) tilikauden tulos on 4 715 110 euroa vuoden 2023 talousarviossa.

Kaupungin tulos on ollut ylijäämäinen vuosina 2007-2011. Vuosina 2012-2015 tulos on ollut

alijäämäinen. Vuoden 2016 tilinpäätös oli ylijäämäinen liiketoimintakaupan johdosta ja kertyneitä alijäämiä saatiin katettua niin, että kaupungin kumulatiivinen alijäämäkertymä oli tilinpäätöksen 2016 mukaan enää -1,0 milj. euroa. Vuosien 2017-2019 tulos oli jälleen negatiivinen. Vuoden 2020 tulos oli valtionavustusten ansiosta 2,4 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2021 tulos oli 4,4 milj. euroa ylijäämäinen ja kertyneet alijäämät saatiin katettua kokonaisuudessaan. Vuoden 2022 tulosenuste on 5,3 milj. euroa positiivinen johtuen pääosin Itä-Lapin energian tulouttamista sähkönmyyntituloista

milj.€	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Ali-/ylijäämä	4,2	-1,9	-1,2	-0,3	2,4	4,4	5,3	4,7	1,2	0,7
kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-1,0	-2,9	-4,1	-4,4	-2,0	2,4	7,7	12,4	13,6	14,3

Hyvinvointialueiden toteutuminen vuoden 2023 alusta ei heikennä kaupungin vuosien 2023-2025 tulosenustetta.

4. INVESTOINTIOSA

Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on hankkeen tai hankeryhmään myönnetty nettomääräraha. Määräraha on hankekohtainen, jos kustannusarvio on yli 160 000 € (ilman alv); Muut määrärahat ovat hankeryhmittäin. Kalustehankinnoissa aktivointiraja on 10 000 € (ilman alv).

	Kust.arvio	Aik. käyttö	TA 2023	TS 2024	TS 2025
KAUPUNGINHALLITUS					
	€	€	€	€	€
Muu kalusto					
Investointimeno			-189 000	-125 000	-70 000
Netto			-189 000	-125 000	-70 000
<i>Hallintopalvelut</i>			-169 000	-105 000	-50 000
<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>			-10 000	-10 000	-10 000
<i>Asuminen ja ympäristö -palvelut</i>			-10 000	-10 000	-10 000
<i>Tilapalvelut liikelaitos</i>			0	0	0
Osakkeet ja osuudet					
Itä-Lapin Energia					
investointimeno			-129 870	-129 870	-129 870
Netto			-129 870	-129 870	-129 870
INVESTOINNIT KAUPUNGINHALLITUS					
Investointimenot €			-318 870	-254 870	-129 870
Valtionosuus €			0	0	0
Yhteensä Netto €			-318 870	-254 870	-129 870
	Kust.arvio	Aik. käyttö	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TULEVAISUUSLAUTAKUNTA					
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut					
Investointimeno			-190 000	-100 000	-100 000
Netto			-190 000	-100 000	-100 000
<i>Kirjaston tilajärjestelyt ja hyllyjen uusinta</i>			-35 000	0	0
<i>Kulttuurikämpän salin + näyttelytilan valaistus</i>			-35 000	0	0
<i>Uimahalli Poukaman ja liikuntahallin kalusto</i>			-40 000	0	0
<i>Kulttuurikeskuksen flyygelin peruskorjaus</i>			-30 000	0	0
<i>Kansalaisopiston siirto + laitteet</i>			-50 000	-100 000	-100 000
INVESTOINNIT TULEVAISUUSLAUTAKUNTA					
Investointimenot €			-190 000	-100 000	-100 000
Valtionosuus €			0	0	0
Yhteensä Netto €			-190 000	-100 000	-100 000

	Kust.arvio	Aik. käyttö	TA 2023	TS 2024	TS 2025
	€	€	€	€	€
ELINVOIMALAUTAKUNTA					
<u>Maa- ja vesialueet</u>					
Investointimeno			-100 000	-100 000	-100 000
Netto			-100 000	-100 000	-100 000
<u>Kunnallistekniikka</u>					
Katuvalojen uusiminen					
Investointimeno	-1 200 000		-129 000	0	0
Netto			-129 000	0	0
<i>Katuvalojen ohjauskeskus/-järjestelmä</i>			-35 000	0	0
<i>Katuvalojen dokumentointi/-suunn.järj. Autori</i>			-24 000	0	0
<i>Katuvalopylväiden ja kaapelointien uudistam.</i>			-50 000	0	0
<i>Joutsijärven Asematien katuvalaistus</i>			-20 000	0	0
<u>Muut liikenneväylät</u>					
Investointimeno			-435 000	0	0
Netto			-435 000	0	0
<i>Liikennemerkkien laaja, lakisääteinen peruskorjaus</i>			-40 000	0	0
<i>Päällysteet 10 000 m²</i>			-230 000	0	0
<i>Metsämiehentie II (4 500 m²) päällystys</i>			-65 000	0	0
<i>Rytilahden silta (yksityistie) suunnittelu ja rakentaminen</i>			-100 000	0	0
<u>Katujen peruskorjaus</u>					
Investointimeno			-40 000	-850 000	0
Netto			-40 000	-850 000	0
<i>Vaaratien peruskorjaus</i>			0	-250 000	
<i>Kirkkokadun saneeraussuunnittelu ja peruskorjaus</i>			-40 000	-600 000	0
<u>Katujen rakentaminen</u>					
Investointimeno			-80 000	0	0
Netto			-80 000	0	0
<i>Pyhätunturi, Pihkakuja</i>			-80 000	0	0
<u>Puistot ja lähiliikuntapaikat</u>					
Investointimeno			-275 000	-20 000	-20 000
Avustukset, AVI liikk.paikkarakentaminen			63 000	0	0
Netto			-212 000	-20 000	-20 000
<i>Valometsän rakentaminen</i>			-60 000	0	0
<i>Ahvensalmen skeittipuisto</i>			-140 000	0	0
<i>Hietaniemen ja Pöyliövaaran frisbeegolf -rata</i>			-20 000	0	0
<i>Koirapuisto</i>			-35 000	0	0
<i>Puistot, satamat, telarannat, peruskorjaus</i>			-20 000	-20 000	-20 000
<u>Liikuntapaikat ja ympäristötöyt</u>					
Investointimeno			-77 000	-120 000	0
Netto			-77 000	-120 000	0
<i>Reitistöjen ja laavujen peruskorjaukset sekä opastusten uusiminen</i>			-60 000	0	0
<i>Peurakankaan valoladun suunnittelu ja rakentaminen</i>			-17 000	-120 000	0

Kemijärven säännöstelyn kehittäminen V2

Investointimeno	-100 000	-60 000	-60 000
Netto	-100 000	-60 000	-60 000

*Kemijärven osuus, Kalkonniemi
muu kunnostusrakentaminen*

	-100 000	-60 000	-60 000
--	----------	---------	---------

Irtaimisto

Investointimeno	-90 000	0	0
Netto	-90 000	0	0

Moottorikelkat 2 kpl

	-40 000	0	0
--	---------	---	---

Uuden varikkorakennuksen irtaimisto

	-50 000	0	0
--	---------	---	---

INVESTOINNIT ELINVOIMALAUTAKUNTA

Investointimeno €	-1 326 000	-1 150 000	-180 000
Valtionosuus €	63 000	0	0
Yhteensä Netto €	-1 263 000	-1 150 000	-180 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ PERUSKAUPUNKI

Investointimenot €	-1 834 870	-1 504 870	-479 870
Investointitulot/avustukset €	63 000	0	0
Yhteensä Netto €	-1 771 870	-1 504 870	-479 870

INVESTOINNIT / Tilapalvelut liikelaitos

Liikelaitoksen johtokunta	Kust.arvio	Aik. käyttö	TA 2023	TS 2024	TS 2025
---------------------------	------------	-------------	---------	---------	---------

Keskuskeittiö

Investointimeno	-5 000 000	0	-2 500 000	-2 500 000	0
Netto	-5 000 000	0	-2 500 000	-2 500 000	0

Rakentaminen

			-2 500 000	-2 500 000	0
--	--	--	------------	------------	---

Toimitilat Asuminen ja ympäristö

Investointimeno	-885 000	0	-885 000	0	0
Netto	-885 000	0	-885 000	0	0

Korjaamo- ja huoltotilat tai monitoimihallin vesikatkon ja piha-alueen saneeraus

	-885 000		-885 000	0	0
--	----------	--	----------	---	---

Lapponian korjaukset ja muutokset

Investointimeno	-340 000		-210 000	-100 000	-30 000
Netto	-340 000		-210 000	-100 000	-30 000

Ikkunoiden uusiminen

	-90 000		-30 000	-30 000	-30 000
--	---------	--	---------	---------	---------

Ilmastoinnin saneeraus, fysioterapian tilat

	-110 000		-110 000	0	0
--	----------	--	----------	---	---

Käyttövesiverkoston saneeraus

	-140 000		-70 000	-70 000	0
--	----------	--	---------	---------	---

Peruskorjaukset ja toiminnalliset muutokset

Investointimeno	-2 195 000		-975 000	-540 000	-680 000
Netto	-2 195 000		-975 000	-540 000	-680 000

Musiikkiopiston ulkoseinän rakenteen korjaus

	-200 000		0	-200 000	0
--	----------	--	---	----------	---

<i>Heralammen automaatio, IV- ja jäähdytyslaitteet</i>	-400 000	0	-200 000	-200 000
<i>Heralammen sähköpuomin saneeraus</i>	-30 000	-30 000	0	0
<i>Uimahallin ylläpitokorjaukset</i>	-90 000	-30 000	-30 000	-30 000
<i>Kulttuurikeskuksen lukitusjärj- uusiminen</i>	-15 000	-15 000	0	0
<i>Uuden uimahallin suunnittelutyö</i>	-100 000	0	0	-100 000
<i>Eläinlääkäritilojen rakentaminen</i>	-600 000	-600 000	0	0
<i>E-parking -alueen varusteet</i>	-60 000	-20 000	-20 000	-20 000
<i>Varautumiseen liittyvät rakennusten sähkötyöt</i>	-40 000	-40 000	0	0
<i>Toimitalon toimistojen ilmastoinnin uudistaminen</i>	-100 000	0	0	-100 000
<i>Kemijärvi Camping alueen varusteet</i>	-30 000	-10 000	-10 000	-10 000
<i>Jyväskylänpuiston päiväkodin leikkivälineiden uusiminen</i>	-30 000	-30 000	0	0
<i>Liikuntahallin väliverhot ja varusteet</i>	-180 000	0	0	-180 000

INVESTOINNIT LIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Investointimenot €	-4 370 000	-3 060 000	-670 000
Investointitulot/avustukset €	0	0	0
Yhteensä Netto €	-4 370 000	-3 060 000	-670 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ KOKO KAUPUNKI

Investointimenot €	-6 204 870	-4 564 870	-1 149 870
Investointitulot/avustukset €	63 000	0	0
Yhteensä Netto €	-6 141 870	-4 564 870	-1 149 870

5. RAHOITUSOSA

Rahoitusosa on esitetty vuoden 2022 osalta peruskaupunki + liikelaitos ja yhteensä koko kaupunki / 1 000 €

LTA2022	TA2022	LTA2022	Rahoitusosa	TA2023	TA2023	TA2023
kaupunki	liikelaitos	kaupunki (yht)		kaupunki	liikelaitos	kaupunki (yht)
8 371	-4 235	4 136	Toiminnan rahavirta			
			Vuosikate	11 667	-4 068	7 599
			Satunnaiset erät			
			Tulorahoituksen korjauserät			
8 371	-4 235	4 136	Toiminnan rahavirta	11 667	-4 068	7 599
			Investointien rahavirta			
-1 600	-890	-2 490	Investointimenot	-1 835	-4 370	-6 205
0	0	0	Rahoitusosuudet investointimenoihin	63	0	63
			Investointimenojen oikaisut			
			Pys.vastaavien hyöd. luovutustulot			
-1 600	-890	-2 490	Investointien rahavirta	-1 772	-4 370	-6 142
6 771	-5 125	1 646	Toiminnan ja investointien rahavirta	9 895	-8 438	1 457
			Rahoituksen rahavirta			
			Antolainauksen muutokset			
0	0	0	Antolainasaamisten lisäykset	-2 300	0	-2 300
0	0	0	Antolainasaamisten vähennykset	250	0	250
0	0	0	Antolainauksen muutokset	-2 050	0	-2 050
			Lainakannan muutokset			
5 000	0	5 000	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	0	3 000
-6 500	0	-6 500	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 690	0	-6 690
0	0	0	Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 500	0	1 500
	2 830		josta LL pitkäaik. lainojen lisäys		2 830	
	-1 177		josta LL pitkäaik.lainojen vähennys		-1 177	
3 000	1 653	3 000	Lainakannan muutokset	-2 190	0	-2 190
0	0	0	Oman pääoman muutokset	0	0	0
			Muut maksuvalmiuden muutokset			
			Toimeksiant. varojen ja pääomien muut			
			Vaihto-omaisuuden muutos			
			Saamisten muutos			
			Korottomien velkojen muutos			
0	0	0	Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0
3 000	1 653	3 000	Rahoituksen rahavirta	-4 240	0	-4 240
9 771	-3 472	4 646	Vaikutus maksuvalmiuteen	5 655	-8 438	-2 783
3 890	0	3 890	Rahavarat 31.12.	11 253	-7 753	3 500
7 300	0	7 300	Rahavarat 1.1.	17 711	-10 211	7 500
-3 410	0	-3 410		-6 458	2 458	-4 000
41 799	0	41 799	LAINAKANTA	30 024	0	30 024

Rahoitusosa on esitetty myös vuosien 2023-2025 osalta koko kaupunki (sis. liikelaitos) yhteensä /
1 000 €

TP2020	TP2021	TPE2022	Rahoitusosa	TA2023	TS2024	TS2025
			Toiminnan rahavirta			
5 004	7 337	8 603	Vuosikate	7 599	4 427	3 758
0			Satunnaiset erät			
-102	-224		Tulorahoituksen korjauserät			
4 902	7 113	8 603	Toiminnan rahavirta	7 599	4 427	3 758
			Investointien rahavirta			
-7 002	-3 903	-2 400	Investointimenot	-6 205	-4 565	-1 150
0	18	0	Rahoitusosuudet investointimenoihin	63	0	0
0			Investointimenojen oikaisut			
336	1 345	0	Pys.vastaavien hyöd. luovutustulot			
-6 666	-2 540	-2 400	Investointien rahavirta	-6 142	-4 565	-1 150
-1 764	4 573	6 203	Toiminnan ja investointien rahavirta	1 457	-138	2 608
			Rahoituksen rahavirta			
			Antolainauksen muutokset			
-804	-1 200	-2 700	Antolainasaamisten lisäykset	-2 300	0	0
1 795	210	200	Antolainasaamisten vähennykset	250	0	0
991	-9900	-2 500	Antolainauksen muutokset	-2 050	0	0
			Lainakannan muutokset			
11 700	5 000	0	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	4 000	4 000
-6 034	-6 511	-6 495	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 690	-7 055	-6 500
0	0	0	Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 500	1 000	1 000
5 666	-1 511	-6 495	Lainakannan muutokset	-2 190	-2 055	-1 500
0		0	Oman pääoman muutokset			
			Muut maksuvalmiuden muutokset			
245	-109	0	Toimeksiant. varojen ja pääomien muut			
24	25	0	Vaihto-omaisuuden muutos			
-310	57	0	Saamisten muutos			
-838	-419	0	Korottomien velkojen muutos			
-879	-446	0	Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0
5 778	2 947	-8 995	Rahoituksen rahavirta	-4 240	-2 055	-1 500
4 014	1 626	-2 792	Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 783	-2 193	1 108
5 000	6 626	7 500	Rahavarat 31.12.	3 500	1 307	2 415
986	5 000	6 626	Rahavarat 1.1.	7 500	3 500	1 307
4 014	1 626	874		-4 000	-2 193	1 108
40 080	38 569	32 074	LAINAKANTA	30 024	27 969	26 469

TP 2020	TP 2021	TPE 2022	Toiminnan ja investointien rahavirran	TA 2023	TS 2024	TS 2025
-1 764	4 573	6 203	kertymä(kumulatiivinen)	1 457	-138	2 608
-6 666	-2 540	-2 400	Investointien omahankintameno	-6 142	-4 565	-1 150
75,1	288,9	358,5	Investointien tulorahoitus %	123,7	97,0	326,8
37,1	71,6	74,2	Pääomamenojen tulorahoitus %	50,2	38,1	49,1
0,8	1,1	2,0	Lainanhoitokate	2,0	1,6	2,0
22,9	27,9	35,0	Kassan riittävyys pv	35,0	35,0	35,0
7 196	7 105	7 000	Asukasmäärä 31.12.	6 900	6 800	6 700

TUNNUSLUVUT

Investointien omahankintameno

Investointimenot, joista vähennetty rahoitusosuudet

Investointien tulorahoitus %

100 * vuosikate/investointien omarahoitusosuus

Pääomamenojen tulorahoitus %

100* vuosikate/investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainan lyhennykset

Lainanhoitokate

(Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2

tydyttävä 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden

Kassan riittävyys pv

(365 * rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna)

Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14-30 päivän kassan riittävyyttä

Rahoitusosan perustelut

Tarkoitus ja rakenne

Rahoituslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan.

Rahoituslaskelmassa esitetään, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma antaa kuvan tulorahoituksen riittävydestä, investoinneista, pääomarahoituksesta sekä rahoitusaseman muutoksista.

Tulorahoitus

Rahoituslaskelman kohtaan ”Tulorahoitus” otetaan vuosikate ja satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen. Lisäksi tulorahoitusta oikaistaan pakollisilla varauksilla, jotka eivät ole rahan käyttöä.

Kemijärven kaupungin vuosikate v. 2023 on 7,6 milj. euroa.

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa käyttöomaisuuteen ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin käytettyjä varoja tilivuoden aikana.

Kemijärven kaupungin käyttöomaisuusnettoinvestoinnit ovat -6,1 milj. euroa vuoden 2023 talousarviossa. Suunnitelmakaudella 2024-2025 investointitaso on nettona v. 2024 -4,6 milj. euroa ja v. 2025 -1,5 milj. euroa. Mahdollinen uimahalli-investointi on siirretty suunnitelmakauden ulkopuolelle, mutta suunnitelmääräraha varataan vuodelle 2025.

Rahoitustoiminta

Antolainauksen muutokset

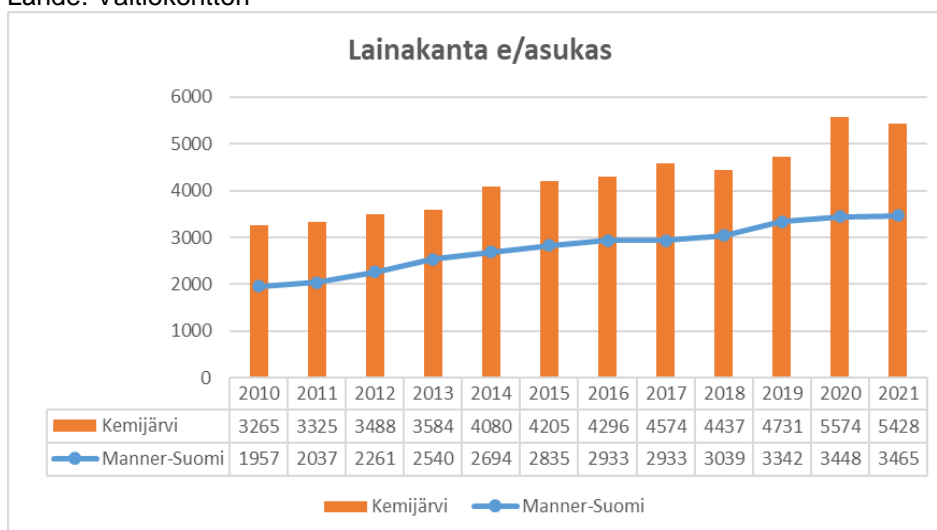
Kunnan myöntämät lainat, jotka taseessa esitetään pysyvienvastaavien ryhmässä. Sijoitukset, käsitellään ryhmässä Antolainauksen muutokset.

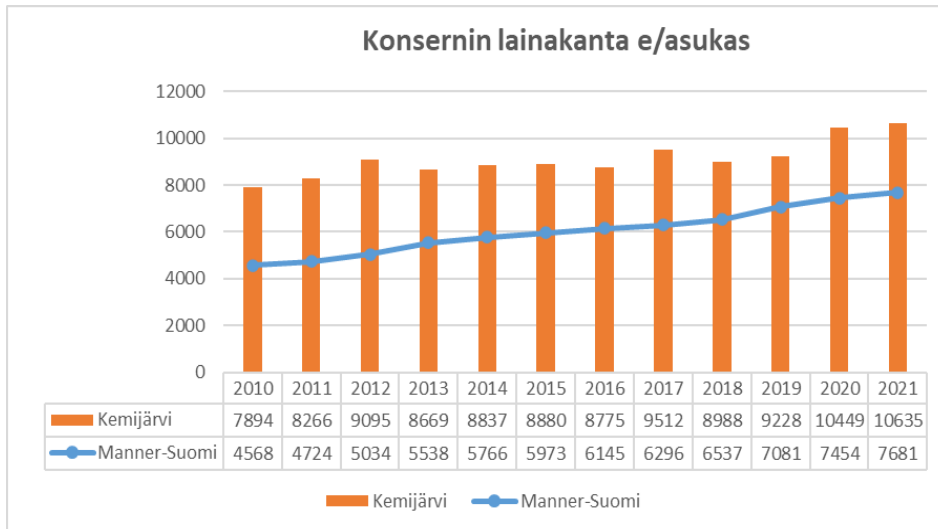
Lainakannan muutos

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta ottaa tilivuoden aikana uutta pitkäaikaista lainaa tai uusii niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset tilikauden aikana.

Kemijärven kaupunki lyhentää v. 2023 pitkäaikaisia lainoja 6,7 milj. euroa ja ottaa uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 3,0 milj. euroa. Lisäksi voidaan ottaa kassanhallintaan lyhytaikaista lainaa kuntatodistuksilla ja tämä varaus on 1,5 milj. euroa. Lainakanta on kääntynyt voimakkaaseen laskuun vuonna 2022 ja velkamäärää pyritään vähentämään edelleen vuosina 2023-2025 tulorahoituksen vähentyessä. Velkamäärä on tästä huolimatta taloussuunnitelmakauden lopussa suuri ja kaikki talouden liikkumavara on jatkossa käytettävä lainamäärän lyhentämiseen. Lainanhoitokuluja pyritään vähentämään lainasalkun hoitamisella ja hyödyntämällä lyhytaikaisten lainojen alhaisia kokonaiskorkokuluja. korot nousevat suunnitelmakaudelle arviolta 1 prosenttiyksikön verran.

Lähde: Valtiokonttori

Vaikutus maksuvalmiuteen

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirran sekä rahoitustoiminnan yhteenlasku osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen.

Kassavarat pidetään lainanotolla riittävinä maksuvalmiuden turvaamiseksi.

6. TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS

6.1. Kemijärven lämpö ja vesi Oy

1. Toiminta-ajatus

Lämpöosasto:

Tuottaa ja jakaa korkeatasoista, varmaa sekä kohtuuhintaista kaukolämpöenergiaa Kemijärven keskustaajamassa, käsittäen Sipovaaran, Kallaanvaaran ja Tohmon alueet sekä erillisinä yksiköinä Suomun alue, Pyhätunturin alue sekä Pelkosenniemen keskustaajama. Tuottaa sähköä myyntiin mahdollisimman paljon.

Vesiosasto:

Tuotetaan asiakkaille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä taloudellisesti ja varmasti sekä huolehditaan jätevesien keräilystä ja puhdistamisesta asetettujen puhdistusmää-
räysten mukaisesti.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023 - 2025)

Lämpöosasto:

Pelkosenniemen ja Pyhätunturin kaukolämpötoimintojen mahdollinen myynti vaikuttaa huomattavasti toimintaympäristöön ja näin saadaan kohdistettua kaikki resurssit Kemijärven toimintojen tehostamiseen. Kaikkien polttoaineiden hintojen jyrkkä nousu aiheuttaa myös energiahintojen nousupaineita lähivuosille.

Vesiosasto:

Vanhojen valurautaisten vesi- ja viemäriverkoston osien saneeraukset jatkuu suunnitelmien mukaisesti. Suunnitelmakautena on myös alettava keräämään rahaa tulevan uuden Jätevedenpuhdistamon rahoitukseen, rakentaminen ajoittunee v.2028 tietämille.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Lämpö- ja vesiverkoston saneerauskohteissa otetaan huomioon kaupungin ja muiden tytäryhtiöiden saneeraustarpeet ja myös kaupunkilaisten tarpeet	Asiakaspalaute
2.	Häiriötön tuotanto ja jakelu, niin lämpö- kuin vesiosastollakin	Ennakkohuollot ja jatkuva seuranta, sekä varmistukset	Ennakoimattomat katkokset

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Edullinen kaukolämmön hinta	Käytetään voimalaitosta ja muita lämpökeskuksia mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti	Voimalaitoksen ja lämpökeskusten hyötysuhteet

2.	Pyhän ja Suomen asiakasmäärän lisääminen	Tehostetaan markkinointia	Asiakasmäärän kasvu
3.	Pyritään vesi- ja viemärlaitosten taksa-vertailussa lähelle maan keskimääräistä tasoa	Toiminnan tehostaminen automaatiota hyväksikäyttäen	Hintavertailu maan keskiarvoon

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	7 927	7 306	7200	8 331	8 499	8 668
Liikevoitto	697	575	135	49	101	147
Tilikauden tulos	-49	19	-14	-422	-378	-323
Tase	28 312	33 000	29 000	29 000	29 000	29 000
Investoinnit	388	2 169	2 000	900	900	900
Henkilöstö lkm	13	13	14	14	15	15
Omavaraisuusaste	18					
Lainakanta	17 505	16 555	16 555	15 605	14 655	13 705

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Sisäinen valvonta muodostuu sisäisestä seurannasta	Hallitus seuraa ja valvoo	Seurantareportit ja toimitusjohtajan suulliset raportit
2.	Kokonaisvaltainen riskienhallinta	Riskien tunnistaminen	Hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastusyhteisö

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Lämpöosasto: 1 + 7	Rekrytointi ja oppisopimuskoulutus	Henkilöstön määrä
2.	Vesiosasto: 1 + 4	Rekrytointi ja oppisopimuskoulutus	Henkilöstön määrä
3.	Hallinto: 1 (Toimitusjohtaja)	Rekrytointi ja oppisopimuskoulutus	

6.2. Koillis-Lapin Sähkö Oy

1. Toiminta-ajatus

Koillis-Lapin Sähkö Oy on alueensa vastuullinen ja palveleva sähkön siirtäjä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023 - 2025)

Kantaverkkoliitynnän rakentaminen ja käyttöönotto pienentävät yhtiön kustannuksia merkittävästi. Tuulivoiman liittäminen vaatii investointeja, mutta se tuo jatkossa yhtiölle lisää siirtotuloja. Kursun sähköasema lähestyy käyttöikänsä loppua ja myös tuulivoiman tuotannon liittäminen edellyttää sen saneeraamista suunnitelmakaudella. Kunnossapidon ja rakentamisen kustannusten nousu on ollut merkittävä ja se tulee heikentämään yhtiön tuloita sekä laskemaan investointikohteiden määrää. Etäluettavien mittareiden uusinta aloitetaan varttitaseeseen siirtymisen vuoksi. Sähkömarkkinalain vaatimat toimitusvarmuusinvestoinnit jatkuvat euromääräisesti samalla tasolla. Yhtiö valmistautuu mahdollisen tehopulaan ja sen vaatimiin toimenpiteisiin.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Yhteisrakentaminen	Suunnitelmallisesti toteutetut yhteisrakentamishankkeet

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Kantaverkkoliityntä	Kantaverkko liityntäjohdon rakentaminen	Liityntä valmis 9/2023
2.	Toimitusvarmuusinvestoinnit	Suunniteltujen kohteiden rakentaminen	Investointiohjelman suunnitelmallinen toteuttaminen

5. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	8 254	7 680	7 836	7 883	7 761	7 999
Liikevoitto	1 393	747	623	713	983	1 344
Tilikauden tulos	565	98	360	447	314	290
Tase	38 872	42 923	41 182	44 529	45 530	45 802
Investoinnit	3 343	3 944	5 007	4 968	2 780	1 910
Henkilöstö lkm	16	16	16	17	16	16
Omavaraisuusaste	76	70	73	68	68	70
Lainakanta	4 500	9 000	6 700	9 500	9 737	8 868

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Kyberturvallisuus	Kyberturvallisuusselvityksen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Toimenpideohjelman suunnitelmallinen toteuttaminen
2.	Sähkön toimitusvarmuus	Varallaolojärjestelmä toimii ympäri vuorokauden	Asiakkaan energialla painotettu keskimääräinen keskeytysaika (h/a)
		Jakeluverkkoa saneerataan säänkestäväksi	
		Käytönvalvontajärjestelmä on kahdennettu	
		Metsäammattilaisia on koulutettu myrskytuhojen raivauksiin	
		Johtoalueiden suunnitelmallinen raivaus	
3.	Riskienhallinta	Häviösähkön suojaus	Hintasuojaukset
		Lainakorkojen suojaus	Kiinteäkorkoiset lainat

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	Työhyvinvointikyselyn tulokset
		Ennakoiva työhyvinvointi	KesTo-mallin mukainen toiminta
2.	Työturvallisuus	Työsuojelutoimikunta	Vähintään neljä kokousta vuodessa
		Riskikartoitus	Riskikartoituksen perusteella sovitut toimenpiteet
		Työturvallisuuskoulutukset	Voimassa olevat koulutukset

6.3. Itä-Lapin Energia Oy

1. Toiminta-ajatus

Hankkia yhtiön hallinnoimilla tuotanto-osuuksilla omistajille paras mahdollinen tuotto.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023–2025)

Sähköenergian hinta on kauden alussa erittäin korkea, mutta tulee todennäköisesti laskemaan suunnitelmakaudella sähköenergian tuotannon lisääntymisen vuoksi.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Osallistumien konsernin tuloksente-koon	Konsernin taloudellinen tulos

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Suuri rahoitusvirta omistajille	Sopimukset ja hintasuojaukset	Tuloutus €
2.	Osakkuudet energiantuotantohankkeissa	Neuvottelut toimijoiden kanssa	Tuotanto-osuudet MWh
		Hankkeiden kannattavuuden arviointi	
		Hankkeiden riskienarviointi	

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	650	782	725	772	769	801
Liikevoitto	47	53	42	43	40	72
Tilikauden tulos	0	0	-365	0	0	0
Tase	10 301	10 436	10 071	10 071	10 071	10 071
Investoinnit	12	6	6	0	0	0
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste	66	67	66	68	70	72
Lainakanta	3 178	2 973	2 973	2 768	2 563	2 358

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Suojautuminen koron nousulta	Lainan korkosuojaus	Suojaus tehty 2027 saakka

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Henkilöstö säilytetään ennallaan	-	Henkilöstön määrä

6.4. Keski-Lapin Voima Oy

1. Toiminta-ajatus

Hankkia Juotaksen voimalaitoksella tuotetulla sähköllä omistajakunnille paras mahdollinen tuotto.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023–2025)

Sähköenergian hinta on erittäin korkea suunnitelmakauden alussa, mutta tulee laskemaan sähköenergian tuotannon lisääntyessä. Vesivoiman kannattavuus säilyy kuitenkin hyvällä tasolla.

Paineet pienvesivoiman purkamiseen ovat hellittäneet sähköenergian hintatason ja tehopulan uhan vuoksi.

Päälaitteiden saneeraus aiheuttaa merkittävät investoinnit, mutta jatkaa laitoksen käyttöikää kymmenillä vuosilla.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen		

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Paras mahdollinen tuotto	Tuotannon optimointi	Liikevaihto €
2.	Generaattorin magnetoinnin uusinta	Projektinhallinta	Toteuma vs. budjetoitu € Käyttökeskeytys pv.
3.	Juoksupyörän saneerauksen suunnittelu	Suunnittelijan valinta Suunnittelu Toteutuksen kilpailutus	Toimittaja valittu Kustannusarvio €

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	882	301	1 312	723	698	400
Liikevoitto	581	6	883	415	398	107
Tilikauden tulos	406	-1	676	325	312	80
Tase	1 916	1 595	2 211	2 518	2 809	2 869
Investoinnit	0	45	41	170	0	0
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste	53	49	77	81	84	85
Lainakanta	618	509	230	210	190	170

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Päälaitteiden saneerausten onnistuminen	Riskienarviointi	Tekninen ja taloudellinen toteuma
2.	Vesivoimalle asetettavat uudet veloitteet ja määräykset	Edunvalvonta	Pienvesivoiman hyväksyttävyyys ja toimintaedellytykset

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Henkilöstön säilyttäminen ennallaan	-	Henkilöstön määrä

6.5. Kiinteistö Oy Kemijärven Vuokratalot

1. Toiminta-ajatus

KOY Kemijärven Vuokratalot vuokraa asuntoja niitä tarvitseville asukkaille vuokraustoiminnan sääntöjen mukaisesti. Vuokraustoimintaa ohjaa Ara-säännökset. Yhtiöllä on yhteensä 54 rakennusta, joissa aktiivisessa vuokrauskäytössä on 390 huoneistoa.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023–2025)

Yhtiölle on laadittu talouden tervehdyttämissuunnitelma ajalle 2022–2025. Suunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Toimintaympäristössä on tapahtunut vuokrausasteen muutos positiivisen suuntaan ukrainalaisille vuokrattujen huoneistojen (50 kpl) osalta. Vuoden 2023 aikana on oletettava, että SPR vuokraa edelleen ukrainalaisten käyttöön useamman huoneiston.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Yhteistyö Kemijärven Roikka Oy:n ja kaupungin talouspalvelujen kanssa. Laaditaan palvelusopimukset em. tahojen kanssa.	Laaditut sopimukset (kpl)

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Vuokrausaste ilman käytöstä poistettuja rakennuksia on 80 %	Vuokraustoiminnan tehostaminen, e-palvelun käyttö	Vuokrausaste-% 31.12.23
2.	Käytöstä poistetun rakennuksen purkaminen osoitteesta Varsitie 10	Purkamisurakan kilpailuttaminen ja purkutyön toteuttaminen	Purkutyön tilanne 31.12.23
3.	Vesikaton uusimistyö Lump pion toisesta kerrostalosta	Kattourakan kilpailuttaminen ja työn toteuttaminen	Kattotyön tilanne 31.12.23
4.	Talokirjat rakennuksille	Laadintatyö	Laadintatyön tilanne 31.12.23

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	1 944	1 850	2 200	2 230	2 129	2 121
Liikevoitto	45	-192	100	193	143	202
Tilikauden tulos	-12	-250	70	142	97	159
Tase	11 392	11 000	10 800	10 000	9 500	9 000
Investoinnit	18	15	15	15	15	15
Henkilöstö lkm	0	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste	11	12	12	13	14	14
Lainakanta	9 921	9 600	9 450	8 600	8 100	7 800

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Rakennusten kunnon ylläpito	Ylläpitokorjaukset, rahoituksen varmistaminen	Korjaussuunnitelman ylläpito, rahoituksen riittävyys, lainojen seuranta
2.	Vahinkoihin varautuminen	Kattavat vakuutukset	Vakuutusyhteenvedot, vuosittainen tarkistus ja ylläpito
3.	Menojen ja rahoituksen seuranta	Kuukausittaiset raportit ja analyysit	Säännöllinen seuranta ja analysointi

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa		

6.6. Kiinteistö Oy Kemijärven Töveli

1. Toiminta-ajatus

KOY Kemijärven Töveli vuokraa asuntoja niitä tarvitseville asukkaille vuokraustoiminnan sääntöjen mukaisesti. Yhtiöllä on yhteensä 15 rakennusta, joissa aktiivisessa vuokrauskäytössä on 175 huoneistoa.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023–2025)

Yhtiön toimintaympäristössä ei ole näkyvissä suurempia muutoksia.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Yhteistyö Kemijärven Roikka Oy:n ja kaupungin talouspalvelujen kanssa. Laaditaan palvelusopimukset em. tahojen kanssa.	Laaditut sopimukset (kpl)

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Vuokrausaste ilman käytöstä poistettuja rakennuksia on 80 %	Vuokraustoiminnan tehostaminen, e-palvelun käyttö	Vuokrausaste-% 31.12.23
2.	Osakkeiden myynti KOY Kemijärven Kaarlonkeskuksesta	Myyntineuvottelut KLS:n kanssa	Myyntin tilanne 31.12.23
3.	Vesikaton uusimistö osoitteessa Koulu- kuja 30 olevasta rakennuksesta	Katto urakan kilpailuttaminen ja työn toteuttaminen	Kattotyön tilanne 31.12.23
4.	Talokirjat rakennuksille	Laadintatyö	Laadintatyön tilanne 31.12.23

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	868	870	900	883	858	858
Liikevoitto	16	40	60	28	7	10
Tilikauden tulos	28	32	52	31	13	14
Tase	2 881	2 900	3 200	3 050	2 950	2 800
Investoinnit	6	5	78	80	5	5
Henkilöstö lkm	0	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste	9	6	5	5	5	5
Lainakanta	2 354	2 313	2 600	2 500	2 400	2 300

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Rakennusten kunnon ylläpito	Ylläpitokorjaukset, rahoituksen varmistaminen	Korjaussuunnitelman ylläpito, rahoituksen riittävyys, lainojen seuranta
2.	Vahinkoihin varautuminen	Kattavat vakuutukset	Vakuutusyhteenvedot, vuosittainen tarkistus ja ylläpito
3.	Kustannuskehityksen seuraaminen	Kuukausittaiset raportit ja analyysit	Säännöllinen seuranta

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa		

6.7. Kemijärven Roikka Oy

1. Toiminta-ajatus

Kemijärven Roikka Oy tuottaa palveluja kaupungin 100 %:sesti omistamana in house-yhtiönä kaupunki konsernille. Palvelujen myynti ulkopuolisille pidetään hankintalain mukaisessa rajauksessa.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023–2025)

Vuoden 2023 alusta yhtiöön siirtyy liikelaitoksesta liikkeen luovutuksella laitoshuollon (siivouspalvelut) henkilöstöä. Suunnitelmakaudella tullaan harkitsemaan ja suunnittelemaan ruokapalvelun siirtämistä liikelaitoksesta yhtiöön. Yhtiöstä on tarkoitus muodostaa selkeä sisäinen palveluyhtiö kaupunkikonserniin.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Kemijärven Roikka tuottaa ostosopimukseen perustuen palveluja Tilapalvelut liikelaitokselle, KOY Kemijärven Vuokratiloille ja KOY Kemijärven Tövelille. Yhteistyö on syvälistä. Talous- ja tukipalvelut hankitaan kaupungilta.	Solmitut ostosopimukset

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Ostopalvelusopimusten mukaisten töiden toteuttaminen	Lähiesimiestyö, resursointi	Asiakasreklamaatiot
2.	Vuokraustoiminnan tehostaminen	Verkkosivut, e-palvelu, saavutettavuus	Vuokrausaste KOY:den osalta

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	1 799	1 950	1 850	2 197	2 200	2 200
Liikevoitto	11	15	15	58	60	60
Tilikauden tulos	-4	10	10	46	48	48
Tase	506	570	500	490	480	470
Investoinnit	74	80	150	50	50	50
Henkilöstö lkm	26	24	24	30	30	30
Omavaraisuusaste	31,5	29	27	28	29	29
Lainakanta	0	0	0	0	0	0

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Palvelusopimusten toteutumisen tarkastelu	Laskutuksen seuranta	Sopimusten ja kirjausten täsmäyttäminen
2.	Minimoidaan väärinkäytösten ja vaarallisten työyhdistelmien mahdollisuudet	Ohjelmien käyttöoikeuksien rajaaminen	Oma sisäinen valvonta ja vuosittainen tilintarkastus
3.	Vahinkoihin varautuminen	Kattavat vakuutukset	Vakuutusyhteenvedot, vuosittainen tarkistus ja ylläpito

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssit, lkm	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Toimitusjohtaja 0,5	Resursointi 1.1.23 (30 henkilöä)	Henkilömäärät 31.12.23
2.	Lähiesimiehet 4		
3.	Asuntosihteerit 1		
4.	Kiinteistömiehet 13		
5.	Rakennusmiehet 6		
6.	Laitoshuoltajat 6		

6.8. Kemijärven Kehitys Oy

1. Toiminta-ajatus

Kemijärven kehitys Oy:n tehtävänä on toteuttaa kaupunkistrategian ja elinkeino-ohjelman painopistealueiden toteutumista. Yhtiö toteuttaa omistajan (omistaja Kemijärven kaupunki 100%) kanssa tehdyn ostopalvelusopimuksen mukaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi yhdessä operatiivisen henkilöstön ja resurssien puitteissa. Yhtiön päätöksenteosta vastaa yhtiölle nimetty hallitus ja operatiivisesta toiminnasta toimitusjohtaja.

Kemijärven kehitys Oy:n päätehtävinä on elinkeino- ja yrityspalveluiden tuottaminen, elinkeino-ohjelmassa määriteltyjen kärkitoimialojen kehittäminen, hankkeiden hallinnointi yhdessä Kemijärven kaupungin kanssa, matkailupalveluiden ja kaupunkimarkkinoinnin kehittäminen ja toteuttaminen, kaupungin edustamien elinkeinoja ja yritystoimintaa edistävien verkostojen yhteistyön edistäminen, joukkoliikenteen suunnittelu ja toteuttaminen Kemijärven kaupungin osalta.

Kemijärven kaupungilla ja Kemijärven kehitys Oy:n välillä on ostopalvelusopimus jonka arvo määritellään vuosittain, (650000 € v. 2023).

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023 - 2025)

Talouden epävarmuustekijöiden heijastusvaikutukset alueellisesti. Yleisen talouden kehittymisen uhkakuvia, inflaatio, korot, työvoiman saatavuus, väestön ikääntyminen, palveluiden kehittyminen, investointeihin vaikutus ja toimintaympäristön muutokset.

Arvojen muuttuessa nousee esille turvallisuus, energia omavaraisuus, huoltovarmuus ja lähiruoka. Kemijärven kehitys Oy:n ja Kemijärven kaupungin yhteistyön merkitys korostuu jatkossa.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Hankkeet, yritysneuvonta, rahoituksen hankkiminen, viestintä ja markkinointi, aktiivinen ote toimijaverkostossa	Kaupunkistrategian mukaiset konkreettiset toteutukset kpl, yritysrahoitukset kpl, uudet yritykset kpl, uudet työpaikat kpl

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yritysbarometrin keskiarvon kohotus.	Yritysvierailujen lisääminen, yritysten toimintaympäristön kehittäminen, työvoiman saatavuuden lisääminen, näkyvyyden lisääminen	yritysvierailut kpl, koottu tieto yritysten tarpeista elinkeinoaloittain, yhteistyöllä liikkeelle lähteneet yritystoiminnot
2.	Elinkeino-ohjelman kärki toimenpiteiden kehittäminen.	uusien ja toimivien yritysten sekä palvelukonseptien tukeminen	yritysten lukumäärä, palveluiden lukumäärä

3.	Matkailu- ja kaupunkimarkkinoinnin kehittäminen	Digitaaliset kanavat, avoin viestintä, markkinoinnin aktivoiminen, kaupungin ja kehityksen yhteistyössä	viestinnän ja markkinoinnin seurantatiedot, arvio tiedon saavutettavuudesta ja imagon kehittymisestä

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 30.9.2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	741	802	800	739	700	750
Liikevoitto	26	-47	20	-12	0	0
Tilikauden tulos	26	-47	20	-12	0	0
Tase	752	800	800	800	800	800
Investoinnit	3	15	10	10	10	10
Henkilöstö lkm	5	6	6	6	6	6
Omavaraisuusaste						
Lainakanta	0	0	0	0	0	0

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Laillisuuden seuranta	Jatkuva sisäinen valvonta, toimitusjohtajan ja Kemijärven kehitys Oy:n hallituksen yhteistyöllä. Toimitusjohtaja antaa tilannekatsauksen kehitysyhtiön hallitukselle.	Osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisen toiminnan jatkuva seuranta. Raportit hallitukselle ja omistajalle
2.	Tuloksien seuranta	Kemijärven kaupunki strategian ja elinkeino-ohjelman painopisteiden seuranta ja toteutuminen, kehitysyhtiön toiminnassa palvelusopimuksen mukaisesti.	Omistajalle (100% Kemijärven kaupunki) annetaan määrävälein tietoa talouden ja toiminnan tuloksista. Sopimuksessa sovittujen palveluiden toteutusta arvioidaan osapuolten kesken puolivuositain ja raportoidaan kaupunginhallitukselle.

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Yrityspalvelut 3,5 hlö	Resurssointi	Henkilöstön määrä
2.	Matkailupalvelut 1,5 hlö	Resurssointi	Henkilöstön määrä

6.9. Elwira Oy

1. Toiminta-ajatus

Ser-tuotteiden vastaanotto- ja purkutoiminta

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023 - 2025)

Polttoaineen hinnan korkea taso tuo todennäköisesti paineita alentaa vastaanottomaksuja. Sähkön hintakehitys puolestaan saattaa luoda paineita siirtää kylmälaitemurskausta tehtäväksi silloin, kun sähkön hinta on kohtuullinen.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Kehityskeskustelut,	Työtyytyväisyyskyselyt
2.	Elwira Oy:n osallisuus kaupungin työllisyshoidossa	Yhteistyö kaupungin työllisyysyksikön kanssa.	Asiakasohjautuvuus

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhtiön toiminnan varmistaminen ja kylmälaitemurskauksen toimintavarmuuden ja turvallisuuden parantaminen	Asiakassuhteiden ylläpito. Laitteiston kehittäminen. Huolto-ohjelman laadinta.	Asiakastytyväisyys, toiminnan kannattavuus.
2.	Työturvallisuuden kehittäminen, paloturvallisuuden parantaminen.	Henkilösuojaimien aktiivinen käyttö EA1-koulutuksia. Sammutusjärjestelmien ja palojen ennaltaehkäisevien laitteiden hankinta.	Tapaturmatilasto
3.	Toimintaympäristön siisteyden ja toiminnallisuuden parantaminen.	Rakennetaan katoksia, aitauksia ja lisätään alueiden puhtaanapitoa.	

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	1143	850	250	850	850	900
Liikevoitto	206	100	-50	70	100	100
Tilikauden tulos	163	80	-50	10	80	80
Tase	1168	1077	1030	1030	1030	1030
Investoinnit	0	2	340	50	20	20
Henkilöstö lkm	10	10	7	7	7	7
Omavaraisuusaste	88	88	80	80	80	80
Lainakanta	0	0	0	0	0	0

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Ympäristöturvallisuus	Ympäristösertifikaatin ISO14000 mukainen toiminta	Poikkeamat, raportit
2.	Toiminnan läpinäkyvyys ja luotettavuus	Hallituksen kokoukset, hyvä yhteistyö hallituksen ja toimitusjohtajan välillä, puheenjohtajan ja toimitusjohtajan välitön yhteydenpito	Itsearviointi (hallitus)

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Kylmälaitemurskauksen pääkäyttäjä	Koulutetaan uusi pääkäyttäjä	
2.	Vaakalaitteiston käyttäjä	Koulutetaan uusi käyttäjä	

6.10. Kemijärven Jäähalli Oy

1. Toiminta-ajatus

Mahdollistaa vuosittain Kemijärvellä jääurheiluseurojen ja muun jääliikunnan toiminnot vuoden alusta kevääseen ja alkusyksystä vuoden loppuun

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023 - 2025)

Uhkana toiminnalle on se, että kaupungin nuoriso ja potentiaalinen käyttäjäkunta vähenee.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Pitää jäähalli toiminnassa yhdessä Kemijärven Kiekon kanssa.	Kävijämäärä

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Tarjota kohtuuhintaista jääaikaan kemijärveläisten jääurheiluseurojen toimintaedellytysten turvaamiseksi.	Pitää jäähalli, koneet ja laitteet moitteettomassa kunnossa	

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	28	30	21	30	30	30
Liikevoitto	-6	0	1	0	0	0
Tilikauden tulos	-6	0	1	0	0	0
Tase	46	46	45	46	46	46
Investoinnit	0	0	0	0	0	0
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste						
Lainakanta	0	0	0	0	0	0

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Teknisten koneiden ja laitteiden toiminnan takaaminen jäähallin osalta	Kiinteistönhoitaja ja toimitusjohtaja pitää huolen huolloista ja niiden toiminnasta	ongelmat
2.	Kylmälaitteistojen toimivuuden seuranta ja huollot	Kiinteistönhoitaja ja toimitusjohtaja pitää huolen huolloista ja niiden toiminnasta	ongelmat
3.	Automaattinen paloilmoinin järjestelmä	Koekäyttö kuukausittain	

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Yksi määräaikainen ja yksi osa-aikainen	-	-

6.11. Saura-säätiö

1. Toiminta-ajatus

Saura-säätiön tarkoituksena on tuottaa palveluita työmarkkinoiden ulkopuolella oleville nuorille, osatyökykyisille, työttömille, määräaikaisella työkyvyttömyyseläkkeellä oleville ja maahanmuuttajille, joiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille on estynyt fyysisten, psyykkisten tai sosiaalisten toiminnan rajoitteiden tai työelämän vaatimuksia vastaavan osaamisen puuttumisen johdosta. Myös kouluttautumiseen tai työhakuun liittyvien valmiuksien puuttuminen ovat asiakkuuksien taustalla vaikuttavia tekijöitä. Toiminnan perimmäisenä tarkoituksena ovat syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden lisääminen. Keskeisinä tavoitteina on parantaa valmentautujien mahdollisuuksia sijoittua koulutukseen tai työhön. Saura-säätiö on siis työhönvalmennuskeskus, jonka tarkoituksena on yksilö-ryhmä- ja työtoiminnan keinoin tuottaa palveluita, jotka

- tukevat hyvinvointia
- valmentavat työelämään ja koulutukseen
- edistävät työllistymistä
- kehittävät osaamista
- vahvistavat kuntoutumista.

Säätiö tuottaa Kemijärven kaupungille kumppanuus- ja palvelusopimuksella monipuolisia työhön kuntoutuksen palveluita, Lapin aluehallintoviraston avustuksen tuella nuorten työpajatoimintaa sekä Kelalle ammatillisen kuntoutuksen palveluita. Asiakkaat ohjautuvat Saura-säätiölle pääasiassa työllisyysyksikön, sosiaalityön, Kelan ja TE-palvelujen kautta. Avoimiin ryhmiin ja hanketointoihin voi osallistua kuka vaan ilman erillistä palvelusopimusta.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023 - 2025)

Suunnitelmakauden alussa (1.1.2023) Saura-säätiön toimintaympäristö tulee alkavan hyvinvointialueen vuoksi muuttumaan oleellisesti. Tulevaisuuden selkiyttämiseksi Kemijärven kaupunki on tilannut selvitystyön FCG:ltä, johon säätiö osaltaan osallistuu. Selvitystyön tuloksen perusteella tehdään toimintaan liittyvät päätökset ja suunnitelmat vuodesta 2023 eteenpäin.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Verkostoissa tapahtuvan yhteistyön määrän ja laadun lisääminen.	Seurataan kokemusta kuuluksi tulemisen määrästä ja laadusta
2.	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Huolehditaan työhyvinvoinnin edistämisestä, varmistetaan työpaikkakokousten laatu sekä kehitetään tarvittavan osaamisen laatua.	Henkilöstökokousten määrä ja laatu, tarpeenmukaiseen koulutukseen osallistumisen määrä, sairauspoissaolojen määrä

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Palvelu- ja kumppanuussopimuksen mukaisten laadukkaiden ja vaikuttavien palveluiden tuottaminen asiakkaiden tarpeet huomioiden sekä palvelutuotannon määrittäminen uuden kunnan tarpeiden pohjalta.	Aktiivinen yhdessä tekeminen hyvinvointialueen ja paikallisen yhteistyöverkoston kanssa.	Asiakasmäärä ja -palautte Saavutetut tulokset sekä yhteistyöhön liittyvä palaute.
2.	Yhteistyön tiivistäminen Kemijärvellä sekä rakentaminen Itäisen Lapin palvelualueen kuntien kanssa.	Aktiivinen yhdessä tekeminen kaupungin ja muiden palvelualueen kuntien kanssa.	Yhteisen tekemisen määrän ja laadun seuraaminen.
3.	Yhteistyön rakentaminen hyvinvointialueen kanssa.	Keskustellaan aktiivisesti asioista, joiden osalta Saura-säätiö voi olla yhteistyössä ja kumppanuudessa hyvinvointialueen kanssa.	Yhteistyön ja yhdessä tekemisen määrän ja laadun seuraaminen.

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	293	320	255	241		
Liikevoitto	-16	-54	-22	-127		
Tilikauden tulos	-16	-54	-22	-127		
Tase	97	59	61	55		
Investoinnit	0	0				
Henkilöstö lkm	5	5	6	6		
Omavaraisuusaste	21	18	13	12		
Lainakanta						

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Talous	Talouden vahvistaminen kaupunkiyhteistyöllä, palvelualueen kuntien sekä hyvinvointialueen kanssa tehtävällä yhteistyöllä.	Palveluiden määrä sekä asiakaspalaute ja yhteistyötahoilta kerätty palaute
2.	Omavalvonta	Syksyllä 2022 päivitetyn omavalvontasuunnitelman mukaisten asioiden kehittäminen ja omavalvontasuunnitelman päivittäminen tarpeen mukaan. Poikkeamien selvittely sekä toimenpiteet läheltä piti -tilanteiden osalta.	Epäkohtien korjaaminen, poikkeamailmoitukset, omavalvontasuunnitelman päivittäminen tarpeen mukaan.

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Saura-säätiössä on 2 vakituista 4 osaja/tai määräaikaista valmentajaa.	Pyritään takaamaan vakitukselle henkilöstölle työ. Uudistus, johon osallistumme voi vaikuttaa henkilöstön tarpeeseen. Henkilöstö osallistuu tarvittaviin koulutuksiin erillisen koulutus-suunnitelman mukaan.	Henkilöstön osaamiskartoitukset

6.12. Osuuskunta Uurto

1. Toiminta-ajatus

Osuuskunnan toiminta-ajatuksena on toimia yhden kuntoutuksen välineenä niin, että työnteko toimii kuntoutuksen keskeisenä välineenä. Lisäksi osuuskunta tarjoaa työelämälähtöisiä koulutusvaihtoehtoja ja osaamisen kehittämistä. Osuuskunnan avulla edistetään työllisyyttä ja madalletaan myös kynnystä yrittäjyyteen. Peruslähtökohtana on työllistää pitkäaikaistyöttömiä henkilöitä avoimen työmarkkinan olosuhteiden kaltaisten tehtävien ja palveluiden tekijöiksi.

Osuuskunta on ns. välimarkkinatoimija tarjoten avoimen työmarkkinan oloissa työntekemisen tilaisuuksia vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville. Tavoitteena on luoda mahdollisuus työllistyä pysyvästi osuuskunnan kautta tai edetä kuntoutumisen kautta avoimille työmarkkinoille.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena (v. 2023 - 2025)

Tämänhetkisten palveluiden ja tuotteiden osalta toiminta jatkuu pääsääntöisesti ennallaan. Uusia toimintamuotoja pyritään kehittämään sen mukaan, millaisia tarpeita alueella nousee esiin ja millaiseen kysyntään kyetään henkilöresurssien kautta vastaamaan.

Työllisyydenhoidon kokonaisuuden osalta valtion TE-hallinto on siirtymässä TE-palvelut 2024 –uudistuksen myötä kuntien järjestämisvastuun alle. Osuuskunnan kaltaista toimijaa tarvitaan näissä olosuhteissa työllisyydenhoidon yhtenä välineenä.

Taloussuunnitelmakautena määritellään kaupungin linjaukset siltä osin, millaisella tuottaja- ja palvelurakenteella työllisyydenhoidon palveluita tarjotaan ensi vuodesta eteenpäin. Lainsäädäntövalmistelua seurataan huolellisesti ja pyritään ennakoimaan sitä kautta tulevat vaikutukset toimintaan.

3. Kaupunkistrategiasta johdettu yhteinen toiminnallinen tavoite (konsernin yhteinen)

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen	Työllistäminen yrityksen palvelukseen, tarjottavat palvelut kaupungin eri vastuualueille	Elinympäristön viihtyisyyden parantuminen, työllistettyjen lukumäärä
2.	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Toimintakyvyn paraneminen, osaamisen kehittäminen	Sairauspoissaolot, suoritettut tutkinnot tai osatutkinnot

4. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet v. 2023

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1.	Yrityksen tunnettuuden parantaminen	Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman laatiminen, sidosryhmätapaamiset	Suunnitelmat laadittu ja viety käytäntöön. Sidosryhmätapaamisten lkm. Toteutuneet tapahtumat
2.	Tarjottavien palveluiden ja tuotevalikoiman monipuolistaminen	Kartoitetaan alkuvuoden aikana työpajatoiminnan kautta uudet palvelut ja tuotteet.	Toteutuneet muutokset, liikevaihdon kehittyminen
3.	Tiiviimpi yhteistyö eri sidosryhmien kanssa	Tiivis hankeyhteistyö, kehittyneempi toiminta REDU:n, Kemijärven Kehitys Oy:n, Kemijärven Yrittäjät ry:n ja alueen kuntien kanssa.	Suoritetut tutkinnot ja osatutkinnot, oppimisympäristöjen tunnustaminen (lkm), säännönmukaiset tapaamiset eri sidosryhmien kanssa (lkm)

5. Yhtiön taloudelliset tavoitteet v. 2023

	TP 2021	TA 2022	TPE 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	477	407	478	478	442	442
Liikevoitto	14	-36	-2	-2	-1	-1
Tilikauden tulos	11	-36	-2	-2	0	0
Tase	185	149	147	147	146	146
Investoinnit	2	2	2	2	2	2
Henkilöstö lkm	8	8	8	8	8	8
Omavaraisuusaste						
Lainakanta	0	0	0	0	0	0

6. Yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta

	Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Omavalvontasuunnitelman uusiminen Työvoiman saatavuus	Laatiminen	Henkilöstön kouluttaminen (käytetyt tunnit), sairauspoissaolot
2.	Taloushallinta ja kannattavuuden turvaaminen	Liiketoimintasuunnitelman analysointi asiantuntijapalveluita käyttäen	Kannattavuus, vakavaraisuus

9. Henkilöstösuunnitelma ja resurssien käyttö

	Henkilöstöresurssi	Toimenpide	Mittarit/Arviointi
1.	Työntekijöiden työhyvinvoinnin parantaminen	Kehityskeskustelut	Toteutettu kaikkien työntekijöiden osalta
2.	Osaamisen kehittäminen	Räätälöidyt koulutussuunnitelmat	Lukumäärä

